

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Державна регуляторна служба України

Про погодження проєкту Закону

Міністерство освіти і науки України відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає на повторне погодження проєкт Закону України «Про професійну освіту» з урахуванням пропозицій та зауважень, викладених у рішенні Державної регуляторної служби України про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта від 24.01.2025 № 38.

- Додатки:
1. Проєкт акта на 113 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка на 9 арк. в 1 прим.
 3. Порівняльна таблиця на 108 арк. в 1 прим.
 4. Аналіз регуляторного впливу на 19 арк. в 1 прим.
 5. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення проєкту Закону на 1 арк. в 1 прим.
 6. Копія наказу МОН від 24.02.2025 № 359 на 3 арк. в 1 прим.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

Ірина Шумік, 0679593060
Наталія Атаманенко, 0972074083

МОН № 1/3642-25 від 26.02.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500
Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про професійну освіту

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи професійної освіти, створення умов для професійної самореалізації особистості та забезпечення потреб суспільства і держави у фахових спеціалістах та кваліфікованих кадрах.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) **автономія** – право закладу професійної освіти на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом;

2) **академічна мобільність у професійній освіті** – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися в іншому закладі освіти, на підприємстві, в установі чи організації на території України чи поза її межами;

3) **військовий заклад професійної освіти** – державний заклад професійної освіти, що здійснює підготовку здобувачів професійної освіти для потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань з присвоєнням кваліфікацій за військовими професіями на відповідному рівні Національної рамки кваліфікацій, з метою їх подальшої служби на посадах осіб рядового та сержантського (старшинського) складу;

4) **грант для здобуття професійної освіти за дуальною формою** – цільова безповоротна фінансова допомога за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, що забезпечує повну або часткову оплату вартості навчання в закладах професійної освіти та у суб'єктів господарювання.

МОН № 1/3642-25 від 26.02.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

5) **державний заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання (далі – заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання)** – заклад професійної освіти, який здійснює професійну підготовку здобувачів освіти для потреб центральних органів виконавчої влади у сферах публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності; захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту; виконання кримінальних покарань та пробації;

6) **державний стандарт професійної освіти (далі – державний стандарт)** – це система вимог до обов’язкових компетентностей, результатів навчання та освітніх програм для здобуття освітнього рівня «фаховий спеціаліст»;

7) **заклад професійної освіти** – це юридична особа або структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, основним видом діяльності якої є освітня діяльність, спрямована на забезпечення здобуття особами професійної освіти відповідно до державного стандарту професійної освіти та проходження професійного навчання відповідно до професійних стандартів;

8) **засновник закладу професійної освіти** – орган державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад професійної освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов’язків засновника;

9) **здобувачі професійної освіти** – студенти закладів професійної освіти, слухачі, курсанти (слухачі) закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військових закладів професійної освіти;

10) **індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача професійної освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем професійної освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб’єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, освітніх компонентів і рівня їх складності, методів і засобів навчання;

11) **курсанти (слухачі) військового закладу професійної освіти** – особи, зараховані до військового закладу професійної освіти, які здобувають професійну освіту у встановленому порядку;

12) **курсанти (слухачі) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання** – особи, зараховані до державного закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, які здобувають професійну освіту шляхом професійної підготовки у встановленому порядку;

13) **освітній процес у сфері професійної освіти** – система науково-методичних, педагогічних і організаційно-практичних заходів, спрямованих на розвиток особи, яка навчається у закладі професійної освіти шляхом формування та застосування його компетентностей, необхідних для професійної діяльності за певною професійною кваліфікацією, конкурентоздатності на ринку праці, кар'єрного зростання, розвитку особистості впродовж життя;

14) **перепідготовка** – здобуття особою професійної кваліфікації за іншою професією, ніж попередньо здобута;

15) **підвищення кваліфікації** – здобуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих професійних компетентностей в межах конкретної професії (виду занять), розширення та поглиблення раніше здобутих професійних знань, умінь і навичок на рівні вимог виробництва чи сфери послуг;

16) **професійна підготовка** – здобуття особою необхідних компетентностей, визначених освітніми стандартами та/або освітніми програмами для подальшої професійної (службової) діяльності;

17) **регіональне замовлення освітніх послуг у сфері професійної освіти (далі – регіональне замовлення)** – засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у фахових спеціалістах, забезпечення конституційного права громадян на професійну освіту відповідно до їх інтересів та здібностей;

18) **система професійної освіти** – це сукупність учасників освітнього процесу, закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, органів управління у сфері професійної освіти, наукових установ, центрів розвитку професійної освіти, суб'єктів, які відповідно до цього Закону виконують функцію оцінювання якості професійної освіти, суб'єктів, що здійснюють визнання і підтвердження професійних кваліфікацій, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері професійної освіти, та освітніх програм професійної освіти;

19) **студент** – особа, яка зарахована до закладу професійної освіти та у встановленому порядку здобуває професійну освіту;

20) **формальне професійне навчання** – професійне навчання у закладі професійної освіти відповідно до освітніх програм та професійних стандартів, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка.

21) **якість професійної освіти** – відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та державному стандарту, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, яка забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про освіту», Бюджетному кодексі України, Законі України «Про адміністративну процедуру», Законі України «Про зайнятість населення» та інших нормативно-правових актах.

3. У цьому Законі терміни «роботодавець», «організації роботодавців» та «об'єднання організацій роботодавців» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності».

У цьому Законі терміни «Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)», «кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС)» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про вищу освіту».

4. У цьому Законі, якщо не зазначено інше, під терміном «професійна кваліфікація» розуміється повна професійна кваліфікація.

Стаття 2. Законодавство України про професійну освіту

1. Законодавство про професійну освіту базується на Конституції України і складається із Закону України «Про освіту», цього Закону та інших актів законодавства України, що регламентують діяльність у сфері професійної освіти, та чинних міжнародних договорів України.

2. Заклад професійної освіти має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної Законом України «Про освіту», цим Законом та установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством.

3. Заклад професійної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності має свободу і право самостійно та відповідно до законодавства визначати порядок і умови надання особам освітніх послуг у сфері неформальної освіти.

Стаття 3. Державна та регіональна політика у сфері професійної освіти

1. Державна політика у сфері професійної освіти визначається Верховною Радою України, реалізується Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

2. Державна та регіональна політики у сфері професійної освіти формуються і реалізуються на основі результатів наукових досліджень, кращого українського та іноземного досвіду з урахуванням прогнозів, статистичних даних та індикаторів розвитку з метою задоволення потреб людини, територіальних громад та суспільства, забезпечення ринку праці кваліфікованими кадрами.

3. Завданнями державної політики у сфері професійної освіти є:

забезпечення конституційного права особи на здобуття професійної освіти відповідно до її інтересів та здібностей;

створення правових, організаційних та фінансових умов для функціонування та розвитку системи професійної освіти;

забезпечення доступності професійної освіти;

створення умов для забезпечення якості професійної освіти та якості освітньої діяльності;

створення умов для реалізації закладами професійної освіти фінансової, академічної, організаційної та кадрової автономії;

сприяння інвестиційним проєктам та державно-приватному партнерству у сфері професійної освіти;

створення умов для здобуття професійної освіти впродовж життя;

забезпечення права на здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

створення умов для інтеграції системи професійної освіти України у світову систему освіти та європейський освітній простір;

формування вимог до мережі закладів професійної освіти.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування формують та реалізують свої політики, ґрунтуючись на засадах, визначених Законом України «Про освіту», а також на таких принципах:

інноваційної діяльності та випереджувального підходу;

партнерства і співробітництва;

гармонізації та інтеграції з європейськими системами кваліфікацій;
відповідності потребам національного і регіональних ринків праці;
доступності, наступності та гнучкості траєкторій здобуття професійної освіти впродовж життя;
гендерної рівності.

5. З метою реалізації державної та регіональної політик у сфері професійної освіти, зокрема сприяння працевлаштуванню випускників закладів професійної освіти, розвитку системи професійної освіти, органи державної влади та органи місцевого самоврядування співпрацюють з роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями, зокрема, для реалізації інвестиційних проєктів, а також у формі державно-приватного партнерства.

Стаття 4. Право на професійну освіту

1. Кожен має право на професійну освіту. Право на професійну освіту включає право на здобуття професійної освіти впродовж всього життя, право на доступність професійної освіти, право на безоплатну професійну освіту в державних і комунальних закладах професійної освіти у випадках і порядку, визначених Конституцією України та законами України.

2. Право на професійну освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.

Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття професійної освіти, крім випадків, встановлених Конституцією України та законами України.

Не вважається дискримінацією встановлення обмежень і привілеїв, що визначаються специфічними умовами здобуття професійної освіти, зумовленими особливостями отримання професійної кваліфікації.

3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування створюють рівні умови та можливості для здобуття професійної освіти, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечують виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері професійної освіти.

4. Особа, яка має статус закордонного українця або яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із Законом

України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», має рівні з громадянами України права на професійну освіту.

5. Іноземці, особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, здобувають професійну освіту в Україні відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.

6. Усі особи, які здобувають професійну освіту у закладі професійної освіти мають рівні права та обов'язки з урахуванням особливостей, визначених законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

Стаття 5. Забезпечення доступності здобуття професійної освіти

1. Доступність здобуття професійної освіти забезпечується шляхом: формування та розвитку мережі закладів професійної освіти;

забезпечення безоплатності здобуття професійної освіти, крім випадків, визначених цим Законом;

зарахування до закладів професійної освіти без проведення конкурсу, крім випадків, визначених цим Законом, незалежно від адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання здобувача професійної освіти;

впровадження різних форм здобуття професійної освіти;

створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у сфері професійної освіти;

встановлення різної тривалості здобуття професійної освіти залежно від попередньо здобутих результатів навчання чи професійних кваліфікацій;

впровадження принципів універсального дизайну відповідно до потреб та інтересів усіх учасників освітнього процесу у сфері професійної освіти, зокрема осіб з особливими освітніми потребами;

реалізація освітніх компонентів способами, що є найбільш прийнятними для осіб відповідного віку, зокрема, шляхом адаптації/модифікації змісту освітніх компонентів для осіб з особливими освітніми потребами;

2. Спроможна мережа закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності формується з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій в областях, а також відповідно до освітніх потреб територіальної громади та суспільства.

Стаття 6. Кваліфікації професійної освіти

1. За результатами здобуття професійної освіти, визначеними державним стандартом та освітньою програмою, особі присуджується освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст», що відповідає 4 рівню Національної рамки кваліфікацій, та присвоюються одна або декілька професійних кваліфікацій, які відповідають 4 або 5 рівню Національної рамки кваліфікації.

2. За результатами формального професійного навчання, визначеного освітніми програмами та професійними стандартами, особі присвоюються та/або підтверджуються професійні кваліфікації, які відповідають 3-5 рівням Національної рамки кваліфікацій.

3. Особа, яка отримала освітню кваліфікацію «фаховий спеціаліст» на рівні професійної освіти, може продовжити навчання на наступних рівнях освіти, зокрема, за скороченою освітньою програмою у випадках та порядку, визначених законодавством.

4. Заклади професійної освіти мають право здійснювати підготовку на рівні фахової передвищої освіти. Ліцензування такої освітньої діяльності та акредитація відповідних освітньо-професійних програм, здійснюються в загальному порядку.

Стаття 7. Державний стандарт професійної освіти

1. Державний стандарт розробляється та переглядається не рідше одного разу на 5 років центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. До розроблення державного стандарту можуть залучатися інші центральні органи виконавчої влади, наукові установи, громадські об'єднання, зокрема, фахові організації (професійні асоціації), об'єднання роботодавців, інші інститути громадянського суспільства, експерти.

3. Державний стандарт визначає:

вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувача професійної освіти для присвоєння освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

розподіл обсягу навчального навантаження здобувачів професійної освіти між обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Стаття 8. Індивідуальна освітня траєкторія

1. Здобувач професійної освіти має право формувати власну індивідуальну освітню траєкторію шляхом визначення освітніх цілей, а

також вибору суб'єкта (суб'єктів) освітньої діяльності та запропонованих ним (ними):

- форм здобуття професійної освіти;
- освітньої програми (освітніх програм);
- вибіркових модулів, інших освітніх компонентів.

2. Здобувач професійної освіти має право на визнання результатів навчання, передбачених професійним стандартом та/або освітньою програмою, що були здобуті ним шляхом неформальної та/або інформальної освіти, а також при реалізації права на академічну мобільність.

Визнання таких результатів навчання відбувається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. При складанні індивідуального навчального плану, в тому числі для перепідготовки або підвищення кваліфікації, здобувач професійної освіти має право на врахування визнаних результатів навчання, здобутих на інших рівнях освіти або шляхом неформальної та/або інформальної освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Здобувачі професійної освіти реалізують право на академічну мобільність у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України в іншому закладі освіти, на підприємстві, в установі чи організації на території України чи поза її межами.

За здобувачами професійної освіти, які реалізують право на академічну мобільність, зберігається місце основного навчання та виплата стипендії у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 9. Порядок та умови здобуття професійної освіти

1. Особа має право здобувати професійну освіту на основі базової середньої освіти або повної загальної середньої освіти.

Здобуття професійної освіти на основі базової середньої освіти відбувається, як правило, з одночасним здобуттям профільної середньої освіти.

Особа має право здобувати професійну освіту без здобуття профільної середньої освіти, яку вона має право здобувати в іншому закладі освіти в будь-який інший час впродовж життя.

Особи, які не мають базової середньої освіти, мають право у порядку, затвердженому Кабінету Міністрів України, здобувати у закладах професійної освіти професійні кваліфікації, якщо це передбачено професійними стандартами.

2. Кожна особа має право впродовж життя безоплатно здобути професійну освіту за рахунок коштів державного або місцевого бюджету незалежно від наявності у неї здобутої фахової передвищої або вищої освіти з урахуванням здобутих раніше результатів навчання.

3. Особа має право впродовж життя безоплатно здобувати професійну освіту за іншою (іншими) професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищити професійну кваліфікацію, але не раніше, ніж через три роки після завершення безоплатного здобуття професійної освіти за попередньо здобутою професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищенням професійної кваліфікації, за умови наявності підтвердженого страхового стажу не менше двох років, а також за умови наявності вільних місць після зарахування осіб, які безоплатно здобуватимуть професійну освіту вперше.

До завершення трирічного періоду та/або за відсутності підтвердженого страхового стажу особа має право безоплатно здобувати професійну освіту за іншою професійною кваліфікацією, якщо:

за станом здоров'я вона втратила можливість виконувати роботу за отриманою раніше професійною кваліфікацією, що підтверджується відповідним документом;

в інших випадках, передбачених законодавством.

Стаття 10. Тривалість здобуття професійної освіти

1. Тривалість здобуття професійної освіти за освітньою кваліфікацією «фаховий спеціаліст» з конкретної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається державним стандартом та освітніми програмами закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

2. Тривалість здобуття професійної освіти може бути змінена залежно від форми здобуття освіти, одночасного здобуття профільної середньої освіти та/або індивідуальної освітньої траєкторії здобувача професійної освіти.

3. Тривалість здобуття особою професійної освіти може бути скорочена на підставі оцінювання та/або визнання результатів навчання, повних та часткових професійних кваліфікацій, раніше здобутих шляхом формальної, неформальної чи інформальної освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. У порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, тривалість здобуття професійної освіти особами з особливими освітніми потребами може бути змінена.

Стаття 11. Правила прийому на навчання до закладів професійної освіти

1. Прийом на навчання до закладів професійної освіти здійснюється згідно з правилами прийому, що розробляються відповідно до законодавства та затверджуються керівником закладу професійної освіти.

Правила прийому на навчання до військових закладів професійної освіти та закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання затверджуються керівником та погоджуються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти.

2. Прийом на навчання до закладу професійної освіти здійснює приймальна комісія, персональний склад та положення про яку затверджує керівник закладу професійної освіти.

3. Прийом на навчання до державних і комунальних закладів професійної освіти відбувається без конкурсу, крім випадку, коли кількість поданих заяв про вступ до закладу професійної освіти перевищує ліцензований обсяг за відповідною професійною кваліфікацією або відповідні обсяги підготовки за державним та регіональним замовленням.

Прийом заяв на місця для здобуття професійної освіти за державним та регіональним замовленням розпочинається не раніше дня оприлюднення на вебсайті закладу професійної освіти інформації про розміщення відповідних обсягів прийому в закладі професійної освіти і триває не менше одного місяця з дня оприлюднення відповідної інформації. У разі наявності вільних місць для навчання після закінчення визначеного строку заклад професійної освіти має право оголосити добір на вільні місця за державним та регіональним замовленням, але не більше ніж на один місяць після початку навчального року для відповідної навчальної групи.

4. Правила прийому можуть визначати умови та порядок зарахування осіб для:

- здобуття професійної освіти за державним замовленням;
- здобуття професійної освіти за регіональним замовленням;
- здобуття професійної освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб;
- здобуття професійної освіти за різними освітніми програмами;
- перепідготовки;
- підвищення кваліфікації.

5. Правила прийому мають містити:

виключний перелік документів, що необхідні для прийому на навчання особи до закладу професійної освіти;

перелік категорій осіб, які мають переважне право на прийом на навчання до закладу професійної освіти поза конкурсом або першочергово;

терміни і строки подання та розгляду документів, зарахування на навчання;

порядок оскарження рішень приймальної комісії;

умови та порядок проведення конкурсу для прийому на навчання осіб за відповідними освітніми програмами (у разі його проведення);

інші вимоги, умови та порядки, які не суперечать законодавству.

6. Заклад професійної освіти не має права відмовити особі у прийнятті документів та у прийомі на навчання за відсутності задекларованого/зареєстрованого місця проживання особи на відповідній території.

7. Вступники, які мають право на пільги, передбачені законами України, користуються переважним правом на прийом до закладів професійної освіти поза конкурсом або першочергово.

8. Заклади професійної освіти та їх засновники створюють умови для вступників з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення універсального дизайну та/або розумного пристосування.

9. Заклади професійної освіти можуть організовувати прийом документів за допомогою цифрових технологій з урахуванням вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

10. Прийом на навчання до закладу професійної освіти може відбуватися протягом року, якщо це передбачено правилами прийому.

11. У разі зарахування на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб додатково укладається договір про надання освітніх послуг між закладом професійної освіти та фізичною та/або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Стаття 12. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти можуть бути переведені:

- 1) з одного закладу професійної освіти до іншого;
- 2) з однієї освітньої програми на іншу в межах одного закладу професійної освіти;
- 3) з однієї навчальної групи в іншу навчальну групу в межах професійної кваліфікації.

Переведення здобувачів професійної освіти здійснюється за рішенням керівника закладу професійної освіти з урахуванням здобутих результатів навчання, визначених освітньою програмою.

2. Здобувачі професійної освіти (крім закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладів професійної освіти) мають право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання освітньої програми (стан здоров'я, направлення для походження базової військової підготовки, сімейні обставини тощо). Таким особам надається академічна відпустка у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, порядку.

На період академічної відпустки за здобувачем професійної освіти зберігається статус студента, фінансове та матеріальне забезпечення якого здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

3. Підставами для відрахування здобувачів професійної освіти із закладів професійної освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньою програмою;
- 2) заява про відрахування повнолітнього здобувача професійної освіти, одного з батьків/інших законних представників здобувача професійної освіти, який не досягнув повноліття;
- 3) переведення до іншого закладу освіти;
- 4) невиконання освітньої програми або індивідуального навчального плану (за його наявності);

5) порушення академічної доброчесності;

6) невиконання (порушення) умов договору про надання освітніх послуг (у разі його укладання);

7) інші випадки, передбачені законом.

4. Особі, яка відрاهована із закладу професійної освіти до завершення навчання за освітньою програмою, видається академічна довідка. Форма академічної довідки затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

5. У разі відрахування або переведення до іншого закладу професійної освіти, загальної середньої освіти здобувачі професійної освіти (крім здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) можуть пройти в установленому порядку процедуру присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації у кваліфікаційному центрі та отримати сертифікат про професійну кваліфікацію або часткову професійну кваліфікацію.

6. Особи, які не завершили навчання за освітньою програмою (крім здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладів професійної освіти), мають право на поновлення на навчання у будь-якому закладі професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями), в межах ліцензованого обсягу закладу професійної освіти та з урахуванням здобутих результатів навчання.

7. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти та надання їм академічної відпустки здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти затверджується центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать такі заклади відповідно до вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

Стаття 13. Присудження та присвоєння кваліфікацій

1. Після завершення освітньої програми заклад професійної освіти проводить вихідне оцінювання, що передбачає державну кваліфікаційну атестацію, за участю представників роботодавців та їх об'єднань.

2. Державна кваліфікаційна атестація включає практичну та теоретичну складові.

3. Державна кваліфікаційна атестація здійснюється відкрито і прозоро. Особи, присутні на державній кваліфікаційній атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу, крім випадків, визначених законом.

4. За результатами державної кваліфікаційної атестації особі присуджується освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст» та/або професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій.

5. Порядок проведення державної кваліфікаційної атестації, присудження/присвоєння освітньої та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

6. Особі, яка не підтвердила результатів навчання, необхідних для присвоєння/підтвердження відповідних кваліфікацій, за її вимогою видається академічна довідка про проходження навчання за освітньою програмою.

7. Оцінювання результатів навчання, передбачених державним стандартом профільної середньої освіти, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Стаття 14. Документи про освіту

1. Особам, яким присуджено освітню кваліфікацію «фаховий спеціаліст», заклад професійної освіти видає диплом фахового спеціаліста.

У дипломі фахового спеціаліста зазначаються найменування закладу професійної освіти, що видав цей документ (у разі здобуття професійної освіти у відокремленому підрозділі іншого закладу освіти – також назва такого підрозділу), освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст» та присвоєна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Невід'ємною частиною диплома фахового спеціаліста є додаток до диплома, в якому зазначається інформація про присвоєння освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст» та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, перелік програмних результатів навчання, освітніх компонентів та кількість кредитів ЄКТС в них.

Порядок виготовлення, видачі та обліку дипломів фахового спеціаліста, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Інформація про видані дипломи фахових спеціалістів та додатки до них вноситься закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

2. За результатами присвоєння професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації видається сертифікат, зразок якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

У сертифікаті зазначаються найменування закладу професійної освіти, що видав цей документ (у разі професійного навчання у відокремленому підрозділі іншого закладу освіти – також назва такого підрозділу), присвоєна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, перелік програмних результатів навчання, освітніх компонентів та кількість кредитів ЄКТС в них.

Порядок виготовлення, видачі та обліку сертифікатів, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Інформація про видані сертифікати вноситься закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

3. Заклади професійної освіти, що реалізують програми профільної середньої освіти, видають свідоцтва про повну загальну середню освіту відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

4. За запитом здобувача професійної освіти (особи з порушенням зору) документи про освіту виготовляються з урахуванням забезпечення доступності відтвореної на ньому інформації (з використанням шрифту Брайля).

5. Документи про здобуття професійної освіти для осіб, які навчалися за державним (регіональним) замовленням, виготовляються за рахунок коштів державного (відповідного місцевого) бюджету.

Розділ III

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 15. Організація освітнього процесу

1. Освітній процес у закладах професійної освіти організовується відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, інших актів законодавства, та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, формування компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених відповідними освітніми програмами та/або професійними стандартами.

2. Мовою освітнього процесу у закладах професійної освіти відповідно до законів України «Про освіту» та «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у закладах професійної освіти є державна мова.

Засади мовної політики для здобуття профільної середньої освіти у закладах професійної освіти визначаються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини в комунальних закладах професійної освіти або через національні культурні товариства.

У групах з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, гарантується право на використання мови відповідної національної меншини в освітньому процесі поряд з державною мовою.

За рішенням засновника, якщо на момент вступу не менше 8 студентів виявили бажання, може бути створена окрема група, в якій здобуття професійної освіти на умовах державного та регіонального замовлення здійснюється мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому у такій групі вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

У групах, у яких здобуття професійної освіти здійснюється за кошти фізичних та/або юридичних осіб, освітній процес може бути організований мовами відповідних корінного народу чи національної меншини, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Заклади професійної освіти приватної форми власності мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

3. Структура, початок та кінець навчального року (періоду навчання), семестру, тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, канікул, форми організації освітнього процесу визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у закладі професійної освіти (зокрема закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти) у межах часу, передбаченого освітньою програмою, з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

4. Положення про організацію освітнього процесу в державному та комунальному закладі професійної освіти розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військовому закладі професійної освіти розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою, погоджується центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти, та затверджується керівником такого закладу.

Стаття 16. Форми здобуття професійної освіти

1. Формами здобуття професійної освіти є інституційна (очна (денна, вечірня), дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві)); дуальна.

Особа має право здобувати професійну освіту за різними формами або поєднуючи їх.

2. Положення про форми здобуття професійної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 17. Дуальна форма здобуття професійної освіти

1. Дуальна форма здобуття професійної освіти – це спосіб здобуття професійної освіти, що поєднує навчання осіб у закладах освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання, для здобуття освітньої та (або) професійної кваліфікації.

2. На студентів, які здобувають професійну освіту за дуальною формою, поширюються всі державні гарантії права і обов'язки здобувачів професійної освіти, передбачені цим Законом.

3. Навчання на робочому місці у суб'єктів господарювання здійснюється шляхом виконання трудових функцій в межах освітньої програми відповідно до студентського трудового договору.

4. Суб'єкт освітньої діяльності, який надає освітні послуги у сфері професійної освіти за дуальною формою здобуття професійної освіти, має право укладати договори з іншими організаціями, установами чи підприємствами державної, комунальної або приватної форми власності на надання послуг, пов'язаних із реалізацією освітньої програми.

5. Умови надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок надання органами державної влади грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначається Кабінетом Міністрів України.

Порядок надання органами місцевого самоврядування грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначається у встановленому ними порядку.

Стаття 18. Освітні програми

1. Освітні програми розробляються закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами. До розроблення освітніх програм можуть залучатися роботодавці для забезпечення здобуття освітньої та професійних кваліфікацій.

2. Освітні програми розробляються для забезпечення здобуття особами:

професійних кваліфікацій, які відповідають 3-5 рівню Національної рамки кваліфікацій;

освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст», яка відповідає 4 рівню Національної рамки кваліфікацій, та професійних кваліфікацій, які відповідають 4, 5 рівню Національної рамки кваліфікацій.

3. Основою для розроблення освітньої програми підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) є державний стандарт професійної освіти, професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій.

Основою для розроблення освітніх програм, які передбачають лише присвоєння професійних кваліфікацій 3-5 рівнів Національної рамки кваліфікацій, є професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій. Порядок розроблення та затвердження таких освітніх програм визначається в установчих документах суб'єкта освітньої діяльності.

4. Освітня програма має модульну структуру і дає можливість здобувачу професійної освіти здобувати та підтверджувати часткові професійні кваліфікації, поєднувати їх у повні професійні кваліфікації впродовж життя.

5. Освітня програма підготовки фахового спеціаліста за однією або кількома професійними кваліфікаціями має містити:

- 1) форму здобуття професійної освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти здобувачів професійної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- 3) загальний обсяг навчального навантаження здобувачів професійної освіти;
- 4) перелік та обсяг обов'язкових і для вільного вибору здобувачами професійної освіти освітніх компонентів;
- 5) навчальний план;
- 6) очікувані програмні результати навчання, критерії їх оцінювання та форми оцінювання;
- 7) програми визначених освітніх компонентів (модулів, навчальних предметів, дисциплін, інтегрованих курсів, індивідуальних завдань, практики тощо);
- 8) опис ресурсного забезпечення реалізації освітньої програми;
- 9) корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби);
- 10) інші складові.

6. На основі освітньої програми з підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією у порядку, визначеному закладом

професійної освіти, для здобувача професійної освіти за його зверненням можуть розроблятися та затверджуватися індивідуальні навчальні плани.

Індивідуальний навчальний план містить перелік освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння здобувачем професійної освіти з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем професійної освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

8. Освітня програма з підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією погоджується педагогічною радою і наглядовою радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Освітня програма іншого суб'єкта освітньої діяльності затверджується у порядку, визначеному його установчими документами.

Освітня програма закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти складається з урахуванням вимог цього Закону, схвалюється педагогічною радою закладу професійної освіти, погоджується замовником кадрів і затверджується згідно з вимогами законодавства у відповідній сфері.

9. Освітні програми закладу професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування, якщо здобувачі професійної освіти не отримали її раніше.

Обсяг таких освітніх програм на основі базової середньої освіти становить не менше 180 кредитів ЄКТС, зокрема, не менше 90 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або професії (групі професій).

За рішенням засновника освітні програми закладу професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти академічного спрямування.

10. Освітні програми закладу професійної освіти, що реалізуються на основі базової середньої освіти, мають передбачати здобуття особами компетентностей, пов'язаних з реалізацією ними своїх прав і обов'язків як членів суспільства, усвідомленням цінностей демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Стаття 19. Форми організації освітнього процесу

1. Основними формами організації освітнього процесу в межах навчального навантаження в закладі професійної освіти є:

- 1) теоретична підготовка;

- 2) практична підготовка;
- 3) самостійна робота;
- 4) контрольні заходи.

Заклад професійної освіти має право встановлювати інші форми освітнього процесу.

2. Основними видами теоретичної підготовки є:

- групові заняття;
- індивідуальні заняття;
- інші види теоретичної підготовки.

3. Основними видами контрольних заходів є поточне, підсумкове та вихідне оцінювання (державна кваліфікаційна атестація). Порядок та форми контрольних заходів в закладах професійної освіти визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. З метою належної організації освітнього процесу у закладах професійної освіти формуються навчальні групи, зокрема, спеціальні, інклюзивні тощо.

5. Кількість здобувачів професійної освіти у навчальній групі, які здобувають професійну освіту за державним та регіональним замовленням у державному (комунальному) закладі професійної освіти, не має перевищувати 30 осіб.

Зменшення кількості здобувачів професійної освіти у навчальній групі протягом строку здобуття професійної освіти не є підставою для припинення функціонування цієї навчальної групи до закінчення здобуття кваліфікацій, передбачених освітніми програмами.

Стаття 20. Практична підготовка здобувачів професійної освіти

1. Практична підготовка є обов'язковою та невід'ємною формою організації освітнього процесу закладу професійної освіти, яка спрямована на формування та/або вдосконалення у здобувачів професійної освіти професійних компетентностей за обраною ними професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) відповідно до освітньої програми.

2. Практична підготовка здобувачів освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти проводиться відповідно до вимог цього Закону на полігонах, робочих місцях тощо з урахуванням специфіки професійної

кваліфікації, за якою проходять навчання здобувачі професійної освіти, та може мати ознайомчий характер.

3. Практична підготовка здобувачів професійної освіти організовується відповідно до договорів, укладених між закладами професійної освіти та суб'єктами господарювання.

Відповідно до договорів, укладених між закладами професійної освіти та суб'єктами господарювання до 50 відсотків винагороди за проходження практичної підготовки здобувачів професійної освіти може направлятися на рахунок закладу професійної освіти для здійснення його статутної діяльності.

У разі відсутності договорів про проходження практичної підготовки з суб'єктами господарювання, заклад професійної освіти забезпечує практичну підготовку самостійно.

Строки і тривалість проходження практичної підготовки визначаються освітньою програмою та закріплюються у договорі з суб'єктами господарювання.

4. Суб'єкти господарювання, що організовують практичну підготовку, зобов'язані забезпечити умови праці відповідно до вимог законодавства про охорону праці, безпеки життєдіяльності та виробничої санітарії.

5. Під час практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів професійної освіти для цілей, не передбачених освітньою програмою та договором з суб'єктами господарювання.

6. Оплата праці в межах проходження практичної підготовки здійснюється на рахунок здобувачів професійної освіти відповідно до студентського трудового договору у порядку, визначеному законодавством.

7. Практична підготовка здобувачів професійної освіти у закладі професійної освіти, суб'єктів господарювання здійснюється під керівництвом педагогічних працівників з практичної підготовки закладу професійної освіти, керівників практичної підготовки та наставників із числа працівників суб'єктів господарювання.

Стаття 21. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування у закладах професійної освіти

1. Профільна середня освіта професійного спрямування здобувається у закладах професійної освіти одночасно зі здобуттям професійної освіти за обраною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) у

порядку, визначеному Законом України «Про повну загальну середню освіту».

2. Особи, які здобувають профільну середню освіту професійного спрямування у закладах професійної освіти мають статус здобувача професійної освіти, зокрема студента, та на них поширюються всі права, обов'язки та державні гарантії.

3. Освітня діяльність закладу професійної освіти щодо забезпечення здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування здійснюється на підставі ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому рівні повної загальної середньої освіти.

4. Профільна середня освіта професійного спрямування передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

5. Особи, які належать до національних меншин України, мають право здобувати профільну середню освіту в державному, комунальному закладі професійної освіти мовами відповідних національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, поряд з державною мовою (за винятком навчальних предметів (інтегрованих курсів), пов'язаних із вивченням української мови, української літератури, історії України та захисту України, які вивчаються державною мовою).

6. Особі, яка не здобула профільну середню освіту професійного спрямування, може бути в установленому цим Законом порядку присвоєно повну чи часткову професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації).

Розділ IV

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 22. Учасники освітнього процесу

1. Учасниками освітнього процесу є:

особи, які навчаються у закладі професійної освіти;

педагогічні працівники закладу професійної освіти, зокрема майстер виробничого навчання, педагог професійного навчання, асистент викладача та асистент майстра виробничого навчання;

працівники суб'єктів господарювання, які здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти або професійних кваліфікацій;

працівники суб'єктів господарювання (наставники, керівники практичної підготовки), які забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти;

батьки (законні представники) осіб, які навчаються у закладах професійної освіти;

асистенти здобувачів професійної освіти, які забезпечують здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

інші працівники закладу професійної освіти, які працюють у ньому за основним місцем роботи.

2. До участі в освітньому процесі залучаються:

за рішенням керівника закладу професійної освіти на договірній основі, зокрема на основі цивільно-правової угоди, фізичні особи, а саме: фахівці суб'єктів господарювання та закладів, зокрема іноземних держав, військовослужбовці, працівники правоохоронних органів, інші особи;

військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, які відряджені до державного або комунального закладу професійної освіти.

3. Не може працювати у закладі професійної освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з колабораційною діяльністю, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.

4. Особами, які навчаються у закладах професійної освіти, є:

1) здобувачі професійної освіти;

2) інші особи, які навчаються у закладах професійної освіти.

5. Здобувачами професійної освіти є студенти, курсанти (слухачі) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти.

6. До інших осіб, які навчаються у закладах професійної освіти, належать:

- 1) студенти, які здобувають фахову передвищу освіту;
- 2) слухачі, які проходять в закладі професійної освіти професійне навчання.

Стаття 23. Права і обов'язки осіб, які навчаються у закладі професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти та інші особи, які навчаються у закладах професійної освіти мають право на:

- 1) навчання впродовж життя та академічну мобільність, зокрема міжнародну, на визнання результатів навчання та кредитів, отриманих під час мобільності;
- 2) індивідуальну освітню траєкторію, яка може бути реалізована, зокрема, через індивідуальний навчальний план;
- 3) вибір строку здобуття професійної освіти (у разі навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб);
- 4) забезпечення стипендіями (грошовим забезпеченням) у порядку та у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, іншими виплатами, передбаченими законодавством, та з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом;
- 5) забезпечення відповідно до законодавства спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, а також форменим одягом, взуттям та спеціальними засобами (для здобувачів освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти);
- 6) матеріальне забезпечення у період навчання на умовах і в порядку, встановленому законодавством;
- 7) збереження місця навчання на період проходження базової військової служби або військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;
- 8) участь у громадському самоврядуванні;
- 9) пільговий проїзд у громадському транспорті у встановленому законодавством порядку;
- 10) отримання соціальної допомоги у випадках і в порядку, встановлених законодавством;

11) забезпечення безоплатним гуртожитком на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

12) трудову діяльність у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою, відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми;

13) безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;

14) якісні освітні послуги;

15) справедливе, неупереджене, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти;

16) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

17) повагу до людської гідності;

18) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації;

19) користування бібліотекою, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом професійної освіти відповідно до законодавства;

20) безоплатний доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

21) академічну відпустку або перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача професійної освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

22) відзначення, моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

23) отримання пільгових довгострокових кредитів для здобуття професійної освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

24) канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік, а для осіб, які здобувають професійну освіту за дуальною формою здобуття освіти та на робочому місці (на виробництві),

- перерву в теоретичному навчанні не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;

25) забезпечення осіб з порушенням зору підручниками шрифтом Брайля, програмним забезпеченням для розпізнавання тексту на екранах гаджетів та іншим засобами (обладнаннями), які потребують учні з такими порушеннями у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

26) навчання українською жестовою мовою для осіб з порушенням слуху;

27) інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

Пункти 9, 11, 21, 23, 24 не поширюються на здобувачів професійної освіти, які навчаються на робочому місці (на виробництві) та слухачів, які проходять професійне навчання.

2. Студенти закладу професійної освіти мають право на отримання студентського квитка, зразок та порядок видачі якого затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. Особи, які навчаються у закладі професійної освіти, зобов'язані:

1) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципів академічної доброчесності;

2) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

3) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

4) дотримуватися вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою) та правил проживання у гуртожитках;

5) дотримуватися умов договорів про надання освітніх послуг (у разі їх укладання);

6) виконувати (зокрема під час проходження практичної підготовки) вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії,

протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

7) відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти та суб'єктів господарювання, що забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти;

8) інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про з про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

4. Засновникам та працівникам закладу професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу та поза ним до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

5. За систематичне (три і більше разів) невиконання обов'язків до осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, можуть застосовуватися такі заходи впливу як: попередження, догана, відрахування із закладу професійної освіти за рішенням педагогічної ради закладу професійної освіти або керівника суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги зі здобуття професійної освіти.

Порядок заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності здобувачів у закладах професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладах професійної освіти визначається центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти.

6. Здобувачам професійної освіти можуть надаватися матеріальна допомога, академічні, соціальні та інші стипендії за рахунок державного або місцевих бюджетів, коштів фізичних та/або юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

7. Особи, які навчаються у закладах професійної освіти, мають право на отримання додаткових індивідуальних та/або групових консультацій за освітніми компонентами.

8. Правовий статус здобувачів освіти у закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військовому закладі професійної освіти, визначається цим Законом та законодавством у відповідній сфері.

Стаття 24. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти в державному і комунальному закладі професійної освіти

1. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти для виконання освітньої програми підготовки фахового спеціаліста визначається в академічних годинах та кредитах ЄКТС.

2. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти протягом одного навчального року за денною формою здобуття професійної освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

3. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти не може перевищувати:

8 академічних годин протягом навчального дня;

для здобувачів професійної освіти, які не досягли повноліття – 36 академічних годин протягом навчального тижня;

для здобувачів професійної освіти, які досягли повноліття – 40 академічних годин протягом навчального тижня;

40 навчальних тижнів протягом навчального року.

Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства у відповідній сфері.

4. Розкладом занять на навчальний день для здобувачів професійної освіти повинен бути передбачений час для харчування і відпочинку.

5. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти та тривалість перерв протягом навчального дня під час практичної підготовки визначаються режимом роботи суб'єкта господарювання відповідно до законодавства про працю (службовим розпорядком військового або правоохоронного підрозділу, в якому проходять практичну підготовку здобувачі професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти професійної освіти).

6. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти може бути встановлено відповідно до їхніх індивідуальних потреб, умов освітнього процесу на підставі договору про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

За наявності медичних показань для окремих категорій осіб з особливими потребами, настання періодів з особливими (несприятливими) умовами проведення навчання, занять тощо тривалість академічної години може бути скорочена, але не більше ніж на 15 хвилин. Рішення про таке скорочення приймається педагогічною радою закладу професійної освіти та затверджується його керівником.

Стаття 25. Державні гарантії здобувачам професійної освіти, які навчаються в державних і комунальних закладах професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти, які зараховані на місця державного та регіонального замовлення не за місцем проживання, на період навчання забезпечуються безоплатним проживанням у гуртожитках та/або підвезенням, зокрема шкільними автобусами (за потреби – спеціально обладнаним транспортом, доступним для осіб з порушенням зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення).

2. Органи місцевого самоврядування забезпечують пільговий проїзд здобувачів професійної освіти до місця навчання і додому у визначених ними порядку та розмірах за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів.

3. Здобувачі професійної освіти, які зараховані на місця державного та регіонального замовлення у закладах професійної освіти, на період навчання забезпечуються стипендіями (грошовим забезпеченням) у порядку та у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

4. Особи з особливими освітніми потребами на період навчання забезпечуються допоміжними засобами для навчання у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

5. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у сфері управління яких перебувають державні і комунальні заклади освіти, забезпечують безоплатним гарячим харчуванням:

дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», дітей з числа осіб, визначених у статтях 10 та 10¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», які навчаються в закладах професійної освіти;

осіб інших категорій, визначених законодавством та/або рішенням органу місцевого самоврядування.

6. Державна цільова підтримка та/або інші види соціального захисту надається здобувачам професійної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Контроль за додержанням державних гарантій здобувачам професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 26. Педагогічні працівники закладу професійної освіти

1. Перелік посад педагогічних працівників закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. На посади педагогічних працівників закладу професійної освіти, як правило, приймаються особи, які мають вищу, фахову передвищу чи професійну освіту, а також моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяють виконувати професійні обов'язки.

Установчими документами закладу професійної освіти можуть встановлюватися відповідно до законодавства додаткові вимоги до осіб, які можуть займати посади педагогічних працівників.

3. Посади майстра виробничого навчання, педагога професійного навчання можуть займати особи, які мають професійну освіту та/або професійну кваліфікацію, а також працівники виробництва та сфери послуг.

4. Педагогічні працівники державних і комунальних закладів професійної освіти приймаються на роботу відповідно до вимог цього Закону та законодавства про працю.

5. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти, призначаються і звільняються з посад відповідно до вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

6. Порядок оплати праці педагогічних працівників закладу професійної освіти встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Оплата праці педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства у відповідній сфері.

7. За рахунок власних надходжень та/або інших джерел, не заборонених законодавством, педагогічним можуть встановлюватися надбавки, премії та інші види заохочень залежно від ефективності роботи працівників згідно з показниками, затвердженими, зокрема, наглядовою радою закладу професійної освіти.

8. Засновник (засновники) приватного закладу освіти мають право встановлювати інші, ніж передбачено цим Законом, розмір і умови оплати праці, винагороди та допомоги для педагогічних працівників, але не менше ніж передбачено умовами оплати праці у державних і комунальних закладах професійної освіти. Отримані приватним закладом професійної освіти публічні кошти використовуються у порядку, визначеному законодавством для державних і комунальних закладів професійної освіти.

Стаття 27. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних та інших працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу

1. Педагогічні працівники закладу професійної освіти мають право на:

академічну свободу;
педагогічну ініціативу;
належні умови для здійснення ними педагогічної діяльності;
захист професійної честі та гідності;
справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
участь в обговоренні та вирішенні питань, що стосуються діяльності закладу професійної освіти;

розроблення та впровадження авторських освітніх та навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

користування бібліотечними, інформаційними та іншими ресурсами, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом професійної освіти;

вільний вибір програм, форм і місця підвищення кваліфікації, перепідготовки;

індивідуальну освітню (творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу професійної освіти;

забезпечення службовим житлом у порядку, передбаченому законодавством;

безпечні та нешкідливі умови праці;

оплачувану відпустку;

участь у громадському самоврядуванні закладу професійної освіти;

захист від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю у закладі професійної освіти.

інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», та іншими нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договором.

2. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зобов'язані:

додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, виконувати свої посадові обов'язки;

постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

дотримуватися педагогічної етики;

виконувати освітню програму для досягнення здобувачами професійної освіти передбачених нею результатів навчання;

належно виконувати свої посадові обов'язки;

сприяти розвитку здібностей здобувачів професійної освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

дотримуватися академічної доброчесності та сприяти її дотриманню здобувачами професійної освіти в освітньому процесі;

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у здобувачів професійної освіти усвідомлення необхідності дотримуватися професійної етики, Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у здобувачів професійної освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

захищати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності (зокрема шляхом булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача професійної освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладу професійної освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, забезпечувати їх належне

виконання здобувачами професійної освіти під час освітньої та позанавчальної діяльності;

відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти, інших учасників освітнього процесу, суб'єкта господарювання, що залучений до освітнього процесу;

виконувати інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту» та іншими нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договорами.

3. Органам управління закладу професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти в робочий час або час їхнього відпочинку до виконання роботи, не передбаченої трудовим договором, до участі в заходах, не пов'язаних з організацією чи забезпеченням освітнього процесу, а також до участі у заходах, організованих релігійними організаціями (крім закладу професійної освіти, засновниками якого є релігійні організації) чи політичними партіями.

Педагогічні та інші працівники закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти можуть залучатись до виконання завдань, пов'язаних з професійною діяльністю відповідно до вимог законодавства у відповідній сфері.

4. Права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством, відповідними договорами та/або установчими документами закладу професійної освіти.

5. Педагогічні та інші працівники закладу професійної освіти, які виконують відповідно до цього Закону та/або трудового договору діяльність (функції), що відповідно до законодавства про охорону праці передбачають забезпечення спеціальним одягом та іншими засобами охорони праці, мають забезпечуватися відповідними одягом та засобами за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів.

Стаття 28. Робочий час педагогічних працівників

1. Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти включає час на виконання навчальної, методичної, виховної, організаційної та інші види педагогічної діяльності, передбачені трудовим договором.

Норми часу навчальної роботи в закладі професійної освіти державної та комунальної форми власності, який має статус бюджетної установи або виконує державне (регіональне) замовлення, визначаються

центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки. Норми часу навчальної роботи в іншому закладі професійної освіти, зокрема, закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військовому закладі професійної освіти, визначаються відповідно до установчих документів таких закладів.

Навчальне навантаження на одну ставку викладача закладу професійної освіти становить 720 годин на навчальний рік.

2. Робочий час педагогічних працівників становить не більше 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства у відповідній сфері, але не може перевищувати 40 годин на тиждень.

3. Робочий час інших працівників закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства про працю та залежно від режиму роботи такого закладу освіти.

Конкретний перелік посадових обов'язків визначається посадовою інструкцією, яка затверджується керівником закладу професійної освіти відповідно до вимог законодавства.

4. За окремі види педагогічної діяльності засновником та/або наглядовою радою закладу освіти можуть встановлюватись доплати, надбавки, премії та інші види заохочень.

Вимоги до видів педагогічної діяльності, за які передбачено доплати, надбавки, премії, підвищення посадового окладу, розмір таких винагород та підвищень, порядок та умови їх встановлення у державних та комунальних закладах освіти визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Розподіл педагогічного навантаження у закладі освіти затверджується його керівником відповідно до вимог законодавства.

Стаття 29. Асистент здобувача професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти з особливими освітніми потребами мають право на допомогу асистента, яка може надаватися зокрема у формі фізичного супроводу.

2. Функції асистента здобувача професійної освіти можуть виконувати батьки, інші законні представники здобувача професійної освіти, уповноважена ними особа або соціальний робітник.

3. Умови допуску асистента здобувача професійної освіти до участі в освітньому процесі для виконання його функцій та вимоги до нього

визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Рішення про допуск асистента здобувача професійної освіти до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу професійної освіти.

Стаття 30. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти

1. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, установчих документів закладу професійної освіти.

2. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори (конференція) трудового колективу закладу професійної освіти, які скликаються не менше одного разу на рік.

3. Загальні збори (конференція) трудового колективу закладу професійної освіти

схвалюють статут;

розглядають та схвалюють проєкт колективного договору відповідно до вимог Закону України «Про колективні договори і угоди» та інших норм законодавства;

затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку за поданням роботодавця і виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником);

визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;

обирають комісію з трудових спорів;

можуть утворювати комісію з питань охорони праці;

розглядають інші питання, що стосуються функціонування закладу професійної освіти, визначені законодавством чи установчими документами закладу професійної освіти.

4. Рішення загальних зборів (конференції) трудового колективу закладу підписуються головуючим на засіданні та секретарем.

Стаття 31. Студентське самоврядування

1. Студентське самоврядування – це право і можливість здобувачів професійної освіти вирішувати питання навчання і побуту, брати участь в управлінні закладом професійної освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу професійної освіти, з метою реалізації та захисту своїх прав і законних інтересів.

Студентське самоврядування об'єднує всіх здобувачів професійної освіти відповідного закладу професійної освіти та здійснюється ними безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом таємного голосування здобувачів професійної освіти.

Усі особи, які навчаються у закладі професійної освіти, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

Здобувачі професійної освіти, обрані до складу органів студентського самоврядування, можуть бути усунені із своїх посад за результатами загального таємного голосування. Для ініціювання такого голосування потрібно зібрати підписи не менш як 10 відсотків здобувачів закладу професійної освіти.

2. Органи студентського самоврядування діють на принципах незалежності, добровільності, колегіальності, відкритості, взаємної поваги та партнерства, виборності та звітності, рівності прав здобувачів професійної освіти.

Керівник та інші працівники закладу професійної освіти не мають права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування (крім питань, пов'язаних з безпекою учасників освітнього процесу, а також із використанням бюджетних коштів та майна закладу професійної освіти).

Рішення органу студентського самоврядування виконується здобувачами професійної освіти на добровільних засадах.

3. Органи студентського самоврядування у порядку визначеному цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти, правилами внутрішнього розпорядку та положенням про студентське самоврядування закладу професійної освіти (за наявності) мають право:

- 1) брати участь у внесенні пропозиції, обговоренні, вирішенні питань щодо освітнього процесу, умов навчання, проживання, харчування студентів (курсантів), призначення стипендій, управління закладом професійної освіти, розвитку матеріальної бази закладу професійної освіти, здійснення, експериментальної та інноваційної діяльності закладу професійної освіти, організації дозвілля, оздоровлення тощо;

- 2) проводити за узгодженням з керівництвом закладу професійної освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;

- 3) делегувати представників студентів (курсантів) до педагогічної ради та дорадчо-консультативних органів закладу

професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;

4) інші права, передбачені законодавством і установчими документами закладу професійної освіти.

4. Вищим органом студентського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори здобувачів професійної освіти або конференція уповноважених представників навчальних груп.

Вищий орган студентського самоврядування:

1) затверджує положення про студентське самоврядування закладу професійної освіти;

2) обирає керівника та членів виконавчого органу студентського самоврядування, дає оцінку їхній діяльності;

3) затверджує процедури підтримки студентських (курсантських) ініціатив на конкурсних засадах;

4) обирає для делегування представників студентів (курсантів) до педагогічної ради, вищого колегіального органу громадського самоврядування та дорадчо-консультативних органів закладу професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;

5) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти та положенням про студентське самоврядування.

5. За погодженням з відповідним органом студентського самоврядування (у разі його наявності) приймаються рішення, визначені цим Законом, зокрема, які стосуються:

1) відрахування студентів (курсантів) (крім випадків, передбачених пунктами 1-3 частини третьої статті 12 цього Закону);

2) переведення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, з одного джерела фінансування на інше;

3) поселення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, до гуртожитку (у разі неможливості поселення усіх здобувачів професійної освіти, які цього потребують) і виселення їх із гуртожитку (крім випадків, виселення у зв'язку з відрахуванням із закладу професійної освіти);

4) затвердження правил і умов проживання у гуртожитку.

Якщо протягом 14 календарних днів з дня надходження відповідного подання орган студентського самоврядування не висловив своєї позиції, рішення з питань, передбачених цією частиною, вважається погодженим за замовчуванням.

6. Керівник закладу професійної освіти забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення,

меблі, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до мережі Інтернет, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо); забезпечує невідкладний прийом та розгляд усної чи письмової вимоги керівника студентського самоврядування про усунення порушень щодо честі, гідності чи прав студента закладу професійної освіти та вжиття заходів реагування відповідно до правил внутрішнього розпорядку та законодавства.

Розділ V

ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

Стаття 32. Організаційно-правовий статус закладу професійної освіти

1. Юридична особа або структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, має статус закладу професійної освіти, якщо основним видом її діяльності є освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Заклад професійної освіти має право набувати майнові та немайнові права, виступати стороною у судовому процесі, мати у власності кошти та інше майно відповідно до законодавства.

Заклад професійної освіти може мати бланки, печатки, штампи зі своїм найменуванням та символікою.

Заклад професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне підприємство, має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки, зокрема, валютні, у фінансових установах і банках державного сектору.

Права та обов'язки, цілі, завдання та принципи діяльності, тип закладу професійної освіти, передбачені цим Законом та іншими законами України, має також структурний підрозділ закладу професійної освіти, іншої юридичної особи, якщо його право на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти зазначено в ліцензії відповідної юридичної особи та якщо основним видом діяльності такого структурного підрозділу є освітня діяльність у сфері професійної освіти. З метою реалізації цілей та завдань таким структурним підрозділам, зокрема відокремленим, надаються окремі права фінансово-господарської самостійності у порядку, визначеному законодавством.

Структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, який забезпечує здобуття особами професійної освіти, діє відповідно до установчих документів юридичної особи та положення про відповідний структурний підрозділ, що затверджується в порядку, визначеному установчими документами.

Заклад професійної освіти, освітня діяльність у сфері професійної освіти якого перестає бути основним видом його діяльності, втрачає права і обов'язки, зокрема, права на пільги, передбачені законодавством для закладу професійної освіти.

2. Заклад професійної освіти як суб'єкт господарювання може діяти в одному з таких статусів:

бюджетна установа;

неприбутковий заклад освіти;

прибутковий заклад освіти.

3. Заклад професійної освіти залежно від засновника може діяти як державний, комунальний чи приватний.

За організаційно-правовою формою заклади професійної освіти комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати як комунальні некомерційні підприємства.

Порядок функціонування закладу професійної освіти як комунального некомерційного підприємства здійснюється відповідно до законодавства.

4. Заклади професійної освіти всіх форм власності мають рівні права і обов'язки у провадженні освітньої діяльності відповідно до законодавства.

5. Заклад професійної освіти може здійснювати освітню діяльність на рівні профільної середньої та фахової передвищої освіти за умов наявності відповідної ліцензії, виданої відповідно до спеціальних законів.

6. У системі професійної освіти функціонують такі типи закладів професійної освіти:

професійний коледж;

навчальний центр;

професійний коледж з посиленою військово-фізичною підготовкою, що діє відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання, що діє відповідно до статуту (положення), затвердженого центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого він належить;

військовий заклад професійної освіти;

навчальний центр при установах виконання покарань, що діє відповідно до положення, затвердженого центральним органом виконавчої

влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;

навчальний центр соціальної реабілітації, що діє відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

7. Заклад професійної освіти має власне найменування, яке включає інформацію про його тип, територіальну належність (найменування адміністративно-територіальної одиниці за місцезнаходженням закладу).

Повне найменування закладу професійної освіти може також містити інформацію про власну назву, організаційно-правову форму, номер закладу чи найменування засновника (засновників), про професійну або галузеву спрямованість закладу професійної освіти, спрямованість на поглиблене вивчення окремих предметів або здобуття окремих компетентностей, забезпечення посиленої військової та/або фізичної підготовки тощо, а також про присвоєне закладу відповідно до вимог законодавства ім'я (псевдонім) суспільно-політичного і громадського діяча, захисника України, діяча науки, освіти, культури та інших сфер суспільного життя.

8. Заклад професійної освіти може здійснювати навчально-виробничу, виробничу, інноваційну діяльність, укладати з цією метою відповідні договори про співпрацю з закладами освіти (науковими установами), іншими фізичними та юридичними особами, забезпечувати проходження професійного навчання незайнятим населенням, зокрема безробітними.

Заклади професійної освіти можуть входити до складу освітніх, освітньо-наукових, науково-виробничих та освітньо-науково-виробничих комплексів, кластерів, науково-дослідних, дослідно-конструкторських, інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, господарських об'єднань (зокрема, асоціацій, корпорацій, консорціумів, концернів).

Усі учасники яких зберігають статус юридичної особи і фінансово-господарську самостійність.

Заклад професійної освіти для здійснення статутної діяльності може на договірних засадах об'єднуватися з іншими юридичними особами, створюючи освітні, освітньо-виробничі та інші об'єднання, кожен із учасників якого зберігає статус юридичної особи.

9. Заклад професійної освіти може бути засновником (співзасновником) інших юридичних осіб, які провадять свою діяльність

відповідно до напрямів освітньої, виробничої, інноваційної діяльності закладу професійної освіти та/або забезпечують виконання його статутних завдань.

10. Заклади професійної освіти можуть провадити освітню діяльність спільно з українськими та іноземними закладами освіти за узгодженими (спільними) освітніми програмами.

11. У закладі професійної освіти може бути створений кваліфікаційний центр в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Стаття 33. Центр професійної досконалості

1. Заклад професійної освіти (об'єднання таких закладів) незалежно від форми власності може набути статусу центру професійної досконалості для сприяння розвитку певних галузей економіки за моделлю поєднання освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності, широкої співпраці та партнерства з роботодавцями, інвесторами та іншими зацікавленими особами, участі у реалізації національних та міжнародних проєктів і програм.

2. Статус центру професійної досконалості може відображатися в найменуванні відповідного закладу професійної освіти.

3. Надання, позбавлення статусу центру професійної досконалості закладу професійної освіти або їх об'єднань здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки за поданням засновника.

4. Положення про центр професійної досконалості, а також порядок надання, підтвердження та позбавлення закладу професійної освіти статусу центру професійної досконалості затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 34. Установчі документи закладу професійної освіти

1. Установчими документами закладу професійної освіти є рішення засновника (засновників) про його утворення, статут (положення).

2. Статут закладу професійної освіти затверджується засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом та має містити інформацію про:

повне та скорочене найменування;

форму власності, організаційно-правову форму та тип закладу;

права та обов'язки засновника (засновників);

обсяг основних засобів (розмір статутного капіталу), наданих засновником (засновниками), станом на 1 січня календарного року, що відповідає даті затвердження статуту;

повноваження органів управління та органів громадського самоврядування закладу професійної освіти;

права та обов'язки керівника закладу професійної освіти;

порядок обрання представників до органів громадського самоврядування;

джерела надходження і порядок використання коштів та майна закладу професійної освіти;

порядок звітності та контролю за провадженням фінансово-господарської діяльності;

порядок внесення змін до установчих документів закладу професійної освіти;

порядок реорганізації та ліквідації закладу професійної освіти з урахуванням особливостей Закону України «Про освіту» та Податкового кодексу України.

3. Статут може містити інші положення з питань, передбачених цим Законом та/або з питань, що не врегульовані законодавством, зокрема щодо особливостей утворення і діяльності закладу професійної освіти (закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти).

Положення статуту не повинні суперечити законодавству.

4. Положення про структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, основним видом діяльності якого є освітня діяльність у сфері професійної освіти, повинен містити передбачену для статуту закладу професійної освіти інформацію з урахуванням особливостей свого організаційно-правового статусу.

Стаття 35. Автономія закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

1) розробляти, затверджувати та реалізовувати освітні програми з підготовки фахового спеціаліста;

2) самостійно визначати зміст і програми освітніх компонентів;

3) організовувати освітній процес;

4) приймати на роботу та звільняти з роботи педагогічних та інших працівників відповідно до законодавства;

5) забезпечувати здобувачам професійної освіти безоплатне гаряче харчування відповідно до законодавства;

6) розробляти та впроваджувати освітні програми професійного навчання (зокрема короткострокові) впродовж життя, та видавати документи власного зразку (зокрема сертифікати) про здобуті результати навчання;

7) надавати додаткові освітні послуги відповідно до законодавства;

8) організовувати та здійснювати фінансово-господарську та іншу діяльність відповідно до законодавства та установчих документів закладу професійної освіти;

9) забезпечувати здобувачів професійної освіти медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату закладів професійної освіти або закладів охорони здоров'я, у порядку, встановленому законодавством;

10) запроваджувати власні системи та/або форми заохочення учасників освітнього процесу за освітні, мистецькі, дослідницькі, інноваційні, спортивні та інші досягнення;

11) проводити профорієнтаційну роботу з учнями для сприяння їхньому професійному самовизначенню, зокрема, у закладах загальної середньої освіти, та з іншими категоріями населення;

12) утворювати, реорганізовувати, перетворювати та ліквідовувати структурні підрозділи відповідно до законодавства;

13) ініціювати утворення та брати участь в об'єднаннях юридичних осіб;

14) провадити на підставі відповідних договорів спільну діяльність із закладами освіти, науковими установами та іншими юридичними особами у порядку, встановленому законодавством;

15) брати участь у роботі міжнародних організацій;

16) запроваджувати власну символіку та атрибутику;

17) звертатися з ініціативою до органів, що здійснюють управління у сфері професійної освіти, про внесення змін до чинних або розроблення нових нормативно-правових актів у сфері професійної освіти, а також брати участь у роботі над проектами відповідних документів;

18) вільно розпоряджатися власними доходами (для закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне підприємство);

19) відкривати поточні та депозитні рахунки в банках, зокрема валютні, у встановленому законодавством порядку (для закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне підприємство);

20) придбавати за рахунок власних надходжень майно (основні засоби) у власність, зокрема, на умовах фінансового лізингу;

21) перерозподіляти обсяги регіонального замовлення на підготовку фахових спеціалістів на користь перепідготовки та/або підвищення кваліфікації за погодженням із замовником та наглядовою радою закладу професійної освіти;

22) створювати в установленому Кабінетом Міністрів України порядку кваліфікаційний центр;

23) здійснювати іншу діяльність, не заборонену законодавством.

2. Заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військові заклади професійної освіти реалізують визначені цим Законом права з урахуванням установчих документів та/або законодавства у відповідній сфері.

Стаття 36. Створення, реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти

1. Рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти приймає його засновник або уповноважений ним орган.

2. Реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти допускається лише після громадського обговорення проєкту відповідного рішення засновника, що оприлюднюється не менше, ніж за 3 місяці до прийняття відповідного рішення та за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. У разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти засновник зобов'язаний забезпечити здобувачам освіти можливість завершити здобуття професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями).

4. Рішення про приєднання, злиття, перетворення державного або комунального закладу професійної освіти і приймається засновником та/або уповноважений ним органом за погодженням з центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

5. У разі виділу структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти, засновник забезпечує збереження та передачу новоутвореному закладу професійної освіти як окремій юридичній особі єдиного майнового комплексу відповідного структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного.

Стаття 37. Структура закладу професійної освіти

1. Структурними підрозділами закладу професійної освіти можуть бути:

навчальні, навчально-практичні, навчально-виробничі, навчально-дослідні господарства, центри, комбінати, комплекси, сектори, відділи, відділення, частини;

конструкторські, творчі майстерні, лабораторії, цехи, магазини, інтернет-магазини, станції технічного обслуговування транспорту та інших самохідних машин, центри ремонту техніки, центри громадського харчування, сфери послуг та обслуговування, дослідні станції, полігони, інші підрозділи, що забезпечують практичну підготовку здобувачів освіти та проведення власної фінансово-господарської діяльності;

підготовчі відділення (підрозділи), підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, лабораторії, комп'ютерні та інформаційні центри, видавництва, спортивні комплекси, музеї, бібліотеки, їдальні, гуртожитки, підрозділи культурного, культурно-побутового та спортивного призначення, центри студентського спорту, навчальні та тренувальні полігони (бази), тири, кінологічні центри (загони);

центр професійної кар'єри, метою функціонування якого є проведення заходів щодо професійної орієнтації та консультування, популяризації професійної освіти, сприяння працевлаштуванню випускників закладу професійної освіти;

спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ, який утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів професійної освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної професійної освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності;

інші підрозділи, діяльність яких не суперечить законодавству.

2. Рішення про створення структурного підрозділу приймає керівник закладу професійної освіти за погодженням з наглядовою радою.

Рішення про створення структурного підрозділу закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти затверджується керівником центрального органу виконавчої влади, якому належить такий заклад з урахуванням вимог законодавства у відповідній сфері.

3. Структурні підрозділи діють на підставі положень, що затверджуються керівником закладу професійної освіти у порядку, визначеному установчими документами закладу професійної освіти.

4. Заклад професійної освіти може мати у своєму складі філію (філії).

Філія закладу професійної освіти – це територіально відокремлений структурний підрозділ закладу професійної освіти, розташований в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження закладу професійної освіти, що утворюється рішенням засновника закладу професійної освіти. Філія закладу професійної освіти не є юридичною особою і діє на підставі затвердженого керівником закладу професійної освіти положення.

Філію очолює завідувач філії (начальник), який підпорядковується керівнику закладу професійної освіти.

Відомості про філію закладу професійної освіти вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Стаття 38. Управління закладом професійної освіти

1. Управління закладом професійної освіти в межах повноважень, визначених законодавством та установчими документами цього закладу, здійснюють:

засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним орган (посадова особа);

керівник закладу професійної освіти;

наглядова рада;

педагогічна рада;

інші органи, визначені установчими документами закладу професійної освіти.

2. У закладі професійної освіти приватної форми власності, що забезпечує відповідно до ліцензії здобуття особами професійної освіти, структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, процедури обрання чи призначення керівника та його підрозділів можуть визначатися установчими документами.

У закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, органів самоврядування учасників освітнього процесу, процедури обрання чи призначення керівника, його підрозділів та педагогічних працівників можуть визначатися установчими документами з дотриманням вимог законодавства у відповідній сфері.

3. Засновник може передати в управління суб'єкту господарювання заклад професійної освіти на умовах, встановлених цим Законом, та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Засновник (засновники) закладу професійної освіти

1. Права та обов'язки засновника (засновників) закладу професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими актами законодавства та установчими документами закладу професійної освіти.

Права та обов'язки засновника (засновників) приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності можуть визначатися їхніми установчими документами.

2. Засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним (ними) орган (посадова особа):

приймає рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти, затверджує статут (його нову редакцію);

приймає рішення про створення, припинення філій, інших відокремлених підрозділів закладу професійної освіти;

затверджує положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти на основі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

приймає рішення про проведення конкурсу на посаду керівника закладу професійної освіти у випадку створення закладу професійної освіти;

укладає строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу професійної освіти, обраним (призначеним) у порядку, встановленому цим Законом, положенням про конкурс та установчими документами закладу професійної освіти;

застосовує до керівника закладу професійної освіти заохочення та дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства про працю, спеціального законодавства у сфері діяльності військового закладу

професійної освіти, закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та умов строкового трудового договору (контракту);

розриває строковий трудовий договір (контракт) із керівником закладу професійної освіти з підстав, визначених законодавством про працю, спеціальним законодавством у сфері діяльності військового закладу професійної освіти, закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, установчими документами закладу професійної освіти та/або цим строковим трудовим договором (контрактом);

забезпечує фінансування на виконання стратегії і перспективного плану розвитку закладу професійної освіти;

доводить до відома закладу професійної освіти у статусі бюджетної установи граничні обсяги видатків на плановий бюджетний період та приймає фінансовий звіт закладу професійної освіти у випадках та порядку, визначених законодавством;

затверджує кошторис (фінансовий план) та звіт про його виконання, приймає фінансовий звіт закладу професійної освіти у визначеному законодавством порядку;

здійснює контроль за використанням закладом професійної освіти публічних коштів у встановленому законодавством порядку;

здійснює контроль за дотриманням установчих документів закладу професійної освіти;

забезпечує створення у закладі професійної освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та/або та розумного пристосування;

здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі професійної освіти; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі професійної освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

ініціює за потребою проведення інституційного аудиту в позаплановому порядку відповідно до законодавства;

реалізує інші права та обов'язки засновника закладу професійної освіти, передбачені законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

3. Засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган може (можуть) делегувати окремі свої повноваження наглядовій раді, керівникові та/або іншому органу управління закладу професійної освіти.

4. Засновник або уповноважений ним орган (особа) не має права втручатися в діяльність закладу професійної освіти, що здійснюється ним у межах його автономних прав, визначених законом та установчими документами.

5. Засновник (засновники) закладу професійної освіти забезпечує (забезпечують):

утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу професійної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог державного стандарту та професійних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інших вимог законодавства;

дотримання принципів універсального дизайну під час проєктування, будівництва будівель, споруд, приміщень закладу професійної освіти;

створення освітнього середовища, що забезпечує безперешкодний доступ до освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема шляхом використання універсального дизайну, та/або розумного пристосування;

можливість здобувачам професійної освіти завершити навчання у разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти;

оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів», цього Закону крім відомостей, що становлять інформацію з обмеженим доступом.

Стаття 40. Керівник закладу професійної освіти

1. Керівник закладу професійної освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу професійної освіти.

2. Керівником закладу професійної освіти може бути особа, яка вільно володіє державною мовою, має вищу освіту та не менше трьох років стажу педагогічної та/або науково-педагогічної роботи або роботи на керівних посадах на підприємствах, в установах, організаціях.

Керівником державного і комунального закладу професійної освіти має бути громадянин України.

3. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність керівника закладу професійної освіти визначаються цим Законом, Законом України «Про освіту», іншими законодавчими актами та установчими документами закладу професійної освіти.

4. Не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) за рішенням суду позбавлена права обіймати відповідну посаду або займатися відповідною діяльністю;

4) за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом трьох років з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

5) вчинила кримінальне правопорушення, пов'язане з колабораційною діяльністю, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

6) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

7) має громадянство держави-агресора або Республіки Білорусь.

5. Керівник закладу професійної освіти:

діє від імені закладу професійної освіти без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу професійної освіти та представляє заклад у відносинах з іншими особами;

підписує документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;

приймає рішення щодо діяльності закладу професійної освіти в межах своїх повноважень, зокрема розпоряджається в установлених межах і порядку майном закладу та його коштами;

призначає на посаду, переводить на іншу посаду та звільняє з посади працівників закладу професійної освіти, визначає їхні посадові обов'язки, заохочує та притягує до дисциплінарної відповідальності, а також вирішує інші питання, пов'язані з трудовими (службовими) відносинами, відповідно до вимог законодавства;

визначає режим роботи закладу професійної освіти;

утворює, реорганізовує та ліквідовує структурні підрозділи у порядку, визначеному законодавством та установчими документами закладу;

видає відповідно до своєї компетенції накази, доручення і контролює їх виконання;

здійснює правочини, зокрема укладає договори з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своїх повноважень;

має право звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку закладу професійної освіти;

зараховує, переводить, відраховує, поновлює здобувачів професійної освіти відповідно до вимог законодавства, а також заохочує та притягує до відповідальності здобувачів професійної освіти;

забезпечує дотримання законодавства, установчих документів закладу професійної освіти, виконання рішень педагогічної ради та вищого колегіального органу громадського самоврядування;

сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування закладу освіти, організацій профспілок працівників закладу і здобувачів професійної освіти, громадських організацій, які діють у закладі;

організовує та здійснює фінансово-господарську діяльність закладу професійної освіти в межах затвердженого кошторису;

затверджує штатний розпис відповідно до законодавства;

забезпечує виконання кошторису (фінансового плану);

забезпечує розроблення та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

забезпечує організацію освітнього процесу та видачу документів про освіту;

за погодженням з наглядовою та педагогічною радами затверджує освітні програми закладу професійної освіти та організовує контроль за їх виконанням;

створює умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, зокрема, для реалізації академічних свобод педагогічних працівників;

створює умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів професійної освіти, формування у разі потреби індивідуального навчального плану здобувача професійної освіти;

забезпечує створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі професійної освіти;

створює умови для підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників;

сприяє проходженню сертифікації педагогічними працівниками закладу професійної освіти;

сприяє захисту здобувачів професійної освіти та працівників від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства у закладі, в тому числі запобіганню та протидії булінгу (цькуванню);

сприяє організації харчування та медичному обслуговуванню здобувачів освіти та працівників закладу професійної освіти;

сприяє створенню необхідних умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

формує засади, створює умови, сприяє формуванню культури здорового способу життя здобувачів професійної освіти та працівників закладу професійної освіти;

організовує створення у закладі професійної освіти безпечного освітнього середовища;

забезпечує відкритість і прозорість діяльності закладу, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів» та інших законів України;

забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці та безпеки життєдіяльності, санітарно-протиепідемічних, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм і правил;

сприяє працевлаштуванню (прийняттю на службу) випускників закладу професійної освіти;

проводить моніторинг з працевлаштування, визначення основних тенденцій розвитку обласного ринку праці, якості наданої освіти та прогнозування потреби у фахівцях;

щороку звітує на загальних зборах (конференції) трудового колективу та наглядовій раді про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

створює необхідні умови для творчості педагогічних працівників, здобувачів професійної освіти, для використання і впровадження ними прогресивних форм і методів навчання, розвитку інноваційної та експериментальної діяльності;

здійснює інші повноваження, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами закладу професійної освіти, колективним договором, строковим трудовим договором (контрактом).

6. Керівник закладу професійної освіти (крім приватного закладу) зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 2 кредитів ЄКТС.

Кваліфікаційні вимоги до керівника приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності, його права та обов'язки визначаються їхніми установчими документами з урахуванням вимог цього Закону.

7. У разі, якщо освітню діяльність у сфері професійної освіти здійснює структурний підрозділ закладу фахової передвищої або вищої освіти, то визначені цим Законом та іншими актами законодавства права та обов'язки керівника закладу професійної освіти виконує керівник закладу фахової передвищої, або вищої освіти, або уповноважена ним особа.

8. Порядок обрання, призначення керівника закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти, вимоги до нього, його права і обов'язки встановлюються центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання відповідно до законодавства у відповідній сфері.

Стаття 41. Обрання, призначення на посаду та звільнення з посади керівника закладу професійної освіти

1. Керівник державного, комунального закладу професійної освіти обирається на посаду за результатами конкурсу.

Керівник приватного закладу професійної освіти (або відповідного структурного підрозділу) призначається на посаду засновником

(засновниками) або уповноваженою на це особою відповідно до їх установчих документів.

2. Конкурс з обрання керівника державного, комунального закладу професійної освіти проводиться відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

Загальна тривалість конкурсу не може перевищувати 2 місяців з дня його оголошення.

Рішення про проведення конкурсу державного чи комунального закладу професійної освіти приймає:

засновник одночасно з прийняттям рішення про утворення нового закладу професійної освіти;

наглядова рада не менше ніж за 2 місяці до завершення строку дії строкового трудового договору (контракту), укладеного з керівником закладу професійної освіти;

наглядова рада не пізніше 3 робочих днів з дня дострокового припинення договору, укладеного з керівником відповідного закладу професійної освіти, чи визнання попереднього конкурсу таким, що не відбувся.

3. Протягом 10 робочих днів з дня завершення строку подання документів для участі в конкурсі наглядова рада закладу професійної освіти здійснює відбір кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу професійної освіти.

Наглядова рада зобов'язана організувати та забезпечити за запитом кандидатів ознайомлення із закладом професійної освіти, його трудовим колективом та представниками органів громадського самоврядування такого закладу не пізніше 5 робочих днів до початку проведення відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для обрання керівником закладу освіти.

4. Під час конкурсного відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу освіти, наглядова рада закладу освіти має право:

проводити співбесіди з кандидатами, які претендують на посаду керівника закладу професійної освіти;

вимагати у кандидатів проведення публічної та відкритої презентації державною мовою перспективного плану розвитку закладу професійної освіти, а також надання відповідей на запитання членів наглядової ради в межах змісту конкурсного відбору.

5. Наглядова рада протягом 2 робочих днів з дня завершення конкурсного відбору повідомляє засновника про не більше 2 кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти.

6. Засновник протягом 5 робочих днів після отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти перевіряє подані документи кандидатів щодо відповідності установленим вимогам, та має право проводити співбесіду з кандидатами.

Засновник обирає переможця конкурсу відповідно до критеріїв, визначених у положенні про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою), або визнає конкурс таким, що не відбувся, не пізніше сьомого робочого дня з моменту отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу професійної освіти.

Не може бути визначено переможцем конкурсу особу, яка не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти відповідно до цього Закону.

7. Конкурс визнається таким, що не відбувся, якщо:

відсутні заяви про участь у конкурсі;

до участі в конкурсі не допущено жодного кандидата;

жоден із кандидатів не рекомендований наглядовою радою закладу професійної освіти;

жоден із кандидатів не обраний засновником для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти, відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти.

У разі визнання конкурсу таким, що не відбувся, наглядова рада протягом 3 робочих днів оголошує повторний конкурс.

8. Протягом 2 робочих днів з дня оприлюднення рішення про переможця конкурсу посадова особа засновника (голова відповідної ради чи керівник державного органу) або керівник уповноваженого засновником органу (структурного підрозділу з питань освіти) призначає переможця конкурсу на посаду та укладає з ним строковий трудовий договір контракт.

9. Строковий трудовий договір (контракт) укладається на шість років. Після закінчення строку, на який укладено строковий трудовий

договір (контракт), особа має право брати участь у конкурсі на посаду керівника того самого закладу професійної освіти.

З особою, яка призначається на посаду керівника закладу професійної освіти вперше, укладається строковий трудовий договір (контракт) строком на два роки. Після закінчення строку дії такого строкового трудового договору (контракту) та за умови належного його виконання сторони мають право продовжити його строк дії відповідного ще на чотири роки без проведення конкурсу.

10. Строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу професійної освіти має містити такі істотні умови:

строк його дії;

права, обов'язки і відповідальність сторін;

показники ефективності діяльності керівника закладу професійної освіти;

умови матеріального забезпечення, зокрема, розмір винагороди та розмір і порядок виплати премії за результатами виконання показників ефективності;

умови організації праці керівника закладу професійної освіти;

умови та порядок внесення змін до строкового трудового договору (контракту);

умови розірвання строкового трудового договору (контракту), зокрема достроково.

11. Керівник закладу професійної освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку дії строкового трудового договору (контракту) або достроково відповідно до вимог законодавства та умов укладеного строкового трудового договору (контракту).

Припинення строкового трудового договору (контракту) з керівником державного чи комунального закладу професійної освіти у зв'язку із закінченням строку його дії або його дострокове розірвання здійснюється відповідною посадовою особою засновника або керівником уповноваженого ним органу (структурного підрозділу з питань освіти) з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

Керівник приватного закладу професійної освіти звільняється з посади засновником (засновниками) відповідно до положень законодавства про працю, установчих документів закладу професійної освіти та укладеного строкового трудового договору (контракту).

12. У разі припинення строкового трудового договору (контракту), укладеного з керівником державного (комунального) закладу професійної освіти, та/або відмови особи, обраної на відповідну посаду, у порядку, встановленому цим Законом, від укладання строкового трудового договору (контракту), виконання його обов'язків покладається відповідно до установчих документів або за рішенням наглядової ради на іншу особу з числа педагогічних працівників цього закладу професійної освіти не більше ніж на 6 місяців.

У разі, якщо протягом 6 місяців виконання обов'язків керівника закладу професійної освіти його педагогічним працівником не призначено його керівника, виконання обов'язків керівника закладу професійної освіти покладається на іншого його педагогічного працівника не більше ніж на 6 місяців.

Стаття 42. Педагогічна рада

1. Педагогічна рада є колегіальним органом управління закладу професійної освіти.

Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і установчими документами закладу професійної освіти.

2. До складу педагогічної ради входять усі педагогічні працівники закладу професійної освіти. Головою педагогічної ради є керівник закладу професійної освіти.

3. До складу педагогічної ради можуть входити представники виборного профспілкового органу, представники органу самоврядування здобувачів професійної освіти відповідно до квот, визначених установчими документами закладу професійної освіти.

Виборні представники з числа здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти беруть участь у роботі педагогічної ради закладу професійної освіти під час розгляду питань, що стосуються організації освітнього процесу, навчання, побуту та відпочинку здобувачів професійної освіти.

4. Педагогічна рада:

погоджує освітні програми, зміни до них та оцінює результати їх виконання;

погоджує положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти;

затверджує положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, що повинна включати систему та механізми забезпечення

академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти за конкретні порушення академічної доброчесності;

схвалює технічні описи документів власного зразка, що видаються закладами професійної освіти відповідно до цього Закону;

приймає рішення щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

приймає рішення щодо переведення здобувачів професійної освіти, їх відрахування, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

приймає рішення про відзначення, заохочення учасників освітнього процесу;

розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, отриманих ними поза закладами освіти;

приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

має право ініціювати проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку, моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти;

розглядає інші питання, віднесені законодавством та/або установчими документами закладу професійної освіти до її повноважень.

5. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами керівника закладу професійної освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі професійної освіти.

6. Приватний заклад професійної освіти та інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти наділяються повноваженнями,

зазначеними у четвертій частині цієї статті, посадову особу чи орган (органи), визначені установчими документами.

Стаття 43. Наглядова рада закладу професійної освіти

1. Наглядова рада закладу професійної освіти утворюється за рішенням засновника або уповноваженого ним органу на визначений засновником строк, але не менше ніж на п'ять років.

2. Порядок формування та діяльності наглядової ради визначається цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти та типовим положенням, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

До складу наглядової ради, кількість членів якої має відповідати непарному числу та не перевищувати п'ятнадцять осіб, входять представники засновника закладу професійної освіти та представники роботодавців, їх об'єднання (не менше двох третин від складу наглядової ради), які надають матеріальну допомогу закладу професійної освіти, інвестують у його діяльність та співпрацюють з ним, зокрема в межах дуальної форми здобуття освіти, надають місця для проходження практичної підготовки здобувачів освіти тощо.

До складу наглядової ради закладу професійної освіти не можуть входити здобувачі освіти та працівники цього закладу професійної освіти.

3. Члени наглядової ради закладу професійної освіти мають право брати участь у роботі колегіальних органів закладу професійної освіти з правом дорадчого голосу.

4. Повноваження наглядової ради закладу професійної освіти:

у разі дострокового припинення повноважень керівника закладу професійної освіти протягом 3 робочих днів подає засновнику кандидата на призначення тимчасово виконуючого обов'язки керівника закладу професійної освіти;

подає засновнику кандидатів для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти;

розглядає та затверджує звіт керівника закладу професійної освіти;

повідомляє засновника про результати розгляду та затвердження звіту керівника закладу професійної освіти;

має право вносити засновнику закладу освіти подання про заохочення керівника закладу професійної освіти або притягнення його до дисциплінарної відповідальності, або ініціювати його звільнення з підстав, визначених законом та / або контрактом;

бере участь у розробленні та затвердженні стратегії та перспективного плану розвитку закладу професійної освіти, аналізує стан їхнього виконання;

має право надавати рекомендації керівнику закладу професійної освіти за результатами аналізу стану виконання стратегії та перспективного плану розвитку закладу професійної освіти;

затверджує показники ефективності діяльності керівника закладу професійної освіти та педагогічних працівників;

затверджує рішення про преміювання керівника закладу професійної освіти за результатами виконання показників ефективності;

розглядає та схвалює фінансовий план закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне підприємство, має право проводити моніторинг його виконання і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду керівником закладу професійної освіти;

надає засновнику на затвердження перелік платних освітніх та інших послуг, які може надавати заклад професійної освіти зі статусом бюджетної установи відповідно до переліку, який затверджує Кабінет Міністрів України;

погоджує перелік платних освітніх та інших послуг, які може надавати заклад професійної освіти, який функціонує як комунальне некомерційне підприємство;

сприяє залученню додаткових джерел фінансування;

надає згоду або відмову керівнику закладу професійної освіти на укладення договорів за рахунок власних надходжень закладу професійної освіти на суму, що перевищує 5 відсотків від загального фонду закладу професійної освіти;

погоджує перелік професій (професійних кваліфікацій), за якими заклад професійної освіти надає освітні послуги;

погоджує освітні програми закладу професійної освіти;

надає пропозиції про започаткування, провадження та розширення освітньої діяльності закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, зокрема запровадження додаткових форм здобуття професійної освіти у закладі професійної освіти;

погоджує правила прийому до закладу професійної освіти;

має право ініціювати проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку діяльності закладу професійної освіти;

має право звернутися до контролюючих органів у разі виявлення порушень законодавства;

має право вносити пропозиції відповідним органам державної влади чи органам місцевого самоврядування щодо розвитку мережі закладів професійної освіти, а також щодо ліквідації, реорганізації закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції засновнику на укладення договору щодо передачі в управління закладу професійної освіти;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти.

5. Рішення наглядової ради закладу професійної освіти, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими до розгляду засновником (засновниками), керівником закладу професійної освіти та обов'язковими для виконання керівником закладу професійної освіти.

Стаття 44. Особливості освітньої діяльності суб'єктів, що здійснюють навчання на робочому місці (на виробництві)

1. Професійне навчання на робочому місці (на виробництві), на місці службового стажування (проходження служби) не підлягає ліцензуванню.

2. Особам, які успішно пройшли навчання на робочому місці (на виробництві), на місці службового стажування (проходження служби). може видаватись документ власного зразка суб'єктів, що здійснюють навчання на робочому місці (на виробництві).

Такий документ дає право цим особам виконувати трудові (службові) функції, що передбачають володіння відповідними результатами навчання (компетентностями) у того суб'єкта господарювання (роботодавця) або суб'єкта службової діяльності (військового формування, підрозділу правоохоронного органу тощо), який його видав.

Особа, яка отримала документ про оволодіння результатами навчання (компетентностями) в певного суб'єкта господарювання або службової діяльності, може виконувати трудові (службові) функції в іншого суб'єкта господарювання або службової діяльності, якщо цей документ визнається зазначеним суб'єктом.

Інформація про видані документи власного зразка не підлягає внесенню суб'єктом господарювання або службової діяльності, що здійснює навчання на робочому місці (на виробництві), до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3. Особи, які пройшли навчання у суб'єкта господарювання або службової діяльності, можуть у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, підтвердити здобуті повну або часткову професійну кваліфікацію у кваліфікаційному центрі.

Розділ VI

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 45. Система забезпечення якості професійної освіти

1. Система забезпечення якості у сфері професійної освіти формується відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та включає:

- 1) систему забезпечення якості у закладах професійної освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- 2) систему зовнішнього забезпечення якості професійної освіти;
- 3) систему забезпечення якості у діяльності органів управління, установ і органів, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості професійної освіти.

2. Внутрішня система забезпечення якості професійної освіти формується закладом професійної освіти незалежно від типу та форми власності та має, зокрема, включати: механізми забезпечення академічної доброчесності, види відповідальності педагогічних працівників і здобувачів професійної освіти за конкретні порушення академічної доброчесності, систему оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти за відповідною освітньою програмою, систему оцінювання результатів діяльності педагогічних працівників, інші процедури, інструменти та заходи забезпечення якості освіти, що визначаються закладом професійної освіти.

Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних вебсайтах.

3. Система зовнішнього забезпечення якості професійної освіти включає інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості професійної освіти:

- стандартизацію;
- ліцензування освітньої діяльності;

інституційний аудит;
моніторинг якості освіти;
атестацію педагогічних працівників;
сертифікацію педагогічних працівників.

4. Система забезпечення якості діяльності органів управління та установ, що відповідають за забезпечення якості професійної освіти, визначаються цим Законом та Законом України «Про освіту».

Стаття 46. Забезпечення академічної доброчесності у сфері професійної освіти

1. Кожен учасник освітнього процесу у закладі професійної освіти зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності у закладах професійної освіти формуються відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням вимог, визначених цим Законом та/або внутрішніми положеннями закладу професійної освіти про академічну доброчесність.

3. Керівник, педагогічні працівники закладу професійної освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

4. Порушеннями академічної доброчесності у системі професійної освіти є академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, що визначені Законом України «Про освіту», а також такі форми обману, як:

надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги здобувачам професійної освіти під час проходження ними контрольних заходів, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

використання здобувачем професійної освіти під час проходження оцінювання результатів навчання, не передбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

використання здобувачами професійної освіти, зокрема, надання ними педагогічним працівникам на перевірку і захист, учнівської (курсантської, слухацької) навчальної звітності (контрольних, розрахункових робіт, звітів з навчальної практики, лабораторних робіт, презентаційних матеріалів, результатів технічної та творчої майстерності

тощо), підготовленої іншими особами (в тому числі виконаної на замовлення за матеріальну або іншу винагороду);

надання педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу здобувачам професійної освіти відповідей на контрольні завдання (екзаменаційні, залікові білети, тести тощо), не передбачених керівними документами, що регламентують освітній процес, а також використання здобувачами професійної освіти таких відповідей при проходженні контрольних заходів або підготовці до них;

несанкціоноване використання учасниками освітнього процесу інформаційних матеріалів (навчальних, методичних) та програмного забезпечення, щодо яких їх розпорядником встановлено обмежений доступ або регульоване (ліцензійне) користування (неправомірної інсайдерської інформації, неліцензійних програмних засобів тощо);

використання учасниками освітнього процесу заборонених засобів стимулювання розумової та/або фізичної активності, зокрема – допінг-препаратів під час складання контрольних заходів з фізичної підготовки здобувачами освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовам навчання та військового закладу професійної освіти;

внесення педагогічними працівниками завідомо неправдивих або недостовірних відомостей у власні атестаційні (сертифікаційні) матеріали або атестаційні (сертифікаційні) матеріали своїх підлеглих щодо професійних та/або інших здобутків

Порушенням академічної доброчесності вважається також бездіяльність учасників освітнього процесу, яка толерує порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу, зокрема: приховування випадків порушення академічної доброчесності, допущених здобувачами професійної освіти, зі сторони педагогічних працівників, невжиття останніми заходів щодо припинення порушення академічної доброчесності, що призводить до перебування здобувачів професійної освіти в нерівних умовах оцінювання під час проведення контрольних заходів.

5. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів зовнішнього забезпечення і підвищення якості освіти, олімпіад, конкурсів професійної майстерності та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року з дня вчинення діяння (здійснення дії або допущення бездіяльності), що становить порушення академічної доброчесності, або з дня припинення такого діяння, якщо воно було триваючим;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання, кваліфікаційної категорії у встановленому порядку;

5) притягнення до дисциплінарної відповідальності у разі, якщо порушення академічної доброчесності становить порушення трудової (службової) дисципліни, у порядку, встановленому законодавством про працю або спеціальним законодавством у відповідній сфері (для педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти).

6. За порушення академічної доброчесності до здобувача професійної освіти може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

1) зауваження;

2) повторне проходження контрольних заходів;

3) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, в тому числі практичної підготовки;

4) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо;

5) відрядження із закладу професійної освіти.

7. Рішення про академічну відповідальність здобувачів професійної освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, керівник або педагогічна рада закладу професійної освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення здобувача професійної освіти академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів професійної освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу професійної освіти або в судовому порядку.

Стаття 47. Ліцензування освітньої діяльності у сфері професійної освіти

1. Ліцензія на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти видається органом ліцензування на підставі заяви про отримання ліцензії здобувача ліцензії.

Заява про отримання ліцензії подається в електронній формі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та повинна містити перелік інформації визначений Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. До заяви про отримання ліцензії додається перелік документів, визначений виключно ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

У випадках, визначених ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, ліцензія видається в автоматичному режимі.

2. Ліцензійні умови та зміни до них розробляються органом ліцензування та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Органом ліцензування у сфері професійної освіти є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Порядок прийняття заяви про отримання ліцензії та підстави для залишення заяви про отримання ліцензії без руху або без розгляду чи закриття провадження визначені законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та «Про адміністративну процедуру».

5. Орган ліцензування після встановлення відсутності підстав для залишення заяви про отримання ліцензії без руху, без розгляду або закриття провадження, після одержання інформації з державних електронних та/або паперових інформаційних ресурсів, приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії з підстав та в порядку визначеному законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про освіту» та «Про адміністративну процедуру».

6. Зупинення та відновлення дії ліцензії, припинення дії ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється у порядку та з підстав, передбачених цим Законом, законами України «Про освіту» та «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про адміністративну процедуру».

7. Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності», також є:

- 1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти;
- 2) зміна форми власності закладу професійної освіти;
- 3) реорганізація структурного підрозділу суб'єкта, що провадить освітню діяльність за відповідними професійними кваліфікаціями у сфері професійної освіти;
- 4) зміна найменування чи місцезнаходження (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу професійної освіти;
- 5) зміна назви професії (професійної назви роботи) або класу класифікаційного угруповання за Національним класифікатором України «Класифікатор професій», за якими здійснюється освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється за заявою без проведення процедури ліцензування на основі ліцензій юридичних осіб.

8. Освітня діяльність з надання освітніх послуг у сфері неформальної освіти (зокрема, розроблення, затвердження та реалізація освітніх програм неформальної освіти) не потребує ліцензування, крім випадків, передбачених законодавством.

Стаття 48. Інституційний аудит у сфері професійної освіти

1. Інституційний аудит проводиться у закладах професійної освіти виключно у позаплановому порядку відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

2. Інституційний аудит проводиться працівниками центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та із залученням на підставі цивільно-правових договорів інших фахівців (експертів) у сфері професійної освіти.

3. За результатами проведення інституційного аудиту засновнику та закладу професійної освіти надаються:

висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та внутрішню систему забезпечення якості професійної освіти;

рекомендації керівникові та/або засновнику закладу професійної освіти щодо вдосконалення діяльності закладу професійної освіти, а також приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність із вимогами законодавства, зокрема ліцензійними умовами.

4. Керівник закладу професійної освіти має право подати до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти обґрунтовані заперечення щодо висновку та рекомендацій протягом 5 робочих днів з дня їх отримання. Заперечення повинні бути розглянуті протягом 20 робочих днів з дня їх надходження.

5. Висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та рекомендації щодо вдосконалення його діяльності, уточнені за результатами розгляду заперечень, оприлюднюються на вебсайтах закладу професійної освіти, засновника (крім засновника приватного закладу професійної освіти) та органу, що проводив інституційний аудит, протягом 3 робочих днів з дня завершення розгляду заперечень.

6. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу професійної освіти вимогам законодавства, зокрема ліцензійним умовам, орган, який провів інституційний аудит, визначає строк усунення недоліків та порушень у роботі закладу професійної освіти, який не може перевищувати одного року. До усунення недоліків та порушень у роботі закладу професійної освіти, допущених з вини керівника закладу професійної освіти, до нього не застосовуються заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо).

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних недоліків та порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу професійної освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу професійної освіти, припинення чи реорганізації закладу професійної освіти.

7. У порядку, визначеному цим Законом, інституційний аудит проводиться також у суб'єктів освітньої діяльності, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

Стаття 49. Моніторинг якості професійної освіти

1. Моніторинг якості освіти у закладах професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

2. Моніторинг якості професійної освіти може бути внутрішнім та зовнішнім.

3. Внутрішній моніторинг якості професійної освіти, контроль за його дотриманням організовується педагогічною радою закладу професійної освіти (іншого суб'єкта освітньої діяльності).

4. Зовнішній моніторинг якості професійної освіти проводиться з метою отримання об'єктивних даних про якість професійної освіти, забезпечення засновника, органів влади, громадськості відповідною статистичною та аналітичною інформацією.

Стаття 50. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

1. Педагогічні працівники закладу професійної освіти незалежно від типу і форм власності підвищують кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншим, ніж п'ять кредитів ЄКТС.

3. Педагогічним працівникам відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації.

4. Заклад професійної освіти створює умови працівникам для їхнього професійного розвитку.

При підвищенні кваліфікації педагогічних працівників, зокрема стажуванні, за ними зберігаються середня заробітна плата (грошове забезпечення), посада, гарантії і компенсації відповідно до законодавства.

Стаття 51. Атестація та сертифікація педагогічних працівників

1. Атестація педагогічних працівників закладу професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та відповідно до положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Особливості атестації педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти визначаються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать, з урахуванням вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

2. Сертифікація педагогічних працівників закладу професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та

відповідно до положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 52. Наукове і методичне, інформаційне забезпечення системи професійної освіти

1. Наукове і методичне забезпечення системи професійної освіти здійснюється відповідно до статті 75 Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу здійснюється шляхом надання доступу до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, зокрема, до мережі Інтернет, цифрових і мультимедійних освітніх ресурсів, у порядку, визначеному законодавством.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, забезпечує створення та функціонування спеціального інформаційного ресурсу в мережі Інтернет, на якому у вільному доступі в повному обсязі розміщуються безоплатні електронні версії навчальної літератури або електронні навчальні ресурси для здобуття професійної освіти, а також інші навчальні матеріали, повністю чи частково виготовлені за кошти державного бюджету.

3.3 метою забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, методичної підтримки закладу професійної освіти функціонують центри розвитку професійної освіти.

Положення про центри розвитку професійної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

РОЗДІЛ VII

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 53. Органи управління у сфері професійної освіти

До органів управління у сфері професійної освіти належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти;

Верховна Рада Автономної Республіки Крим;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні та Київська, Севастопольська міські ради;

обласні та Київська, Севастопольська міські державні адміністрації;

міські ради територіальних громад з адміністративним центром у місті – обласному центрі.

Стаття 54. Повноваження Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

забезпечує проведення державної політики у сфері професійної освіти;

видає у межах своїх повноважень нормативно-правові акти з питань професійної освіти;

затверджує методичні рекомендації формування мережі закладів професійної освіти;

затверджує порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної освіти;

розробляє, затверджує та забезпечує виконання державних цільових програм у сфері професійної освіти;

здійснює повноваження засновника державного закладу професійної освіти або доручає їх здійснення уповноваженому ним органу;

затверджує політику управління майном державних та комунальних закладів професійної освіти;

забезпечує рівні умови діяльності закладів професійної освіти усіх форм власності;

затверджує порядок забезпечення осіб, які здобувають професійну освіту, спеціальним (форменим) одягом, одностроєм, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (спеціальними навчальними та службовими засобами);

затверджує порядок практичної підготовки здобувачів професійної освіти;

забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти та інших умов, необхідних для розвитку системи професійної освіти;

затверджує методику розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

затверджує порядок укладення договорів з метою реалізації інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти;

здійснює інші повноваження, передбачені законами України.

Стаття 55. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки:

забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері професійної освіти;

організовує та координує аналітично-прогностичну діяльність у сфері професійної освіти;

розробляє методику розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

узагальнює та забезпечує впровадження кращого світового і українського досвіду у сфері професійної освіти, розробляє стратегічні напрями розвитку професійної освіти з урахуванням науково-технічного прогресу та інших факторів;

формує мережу та забезпечує діяльність державних закладів професійної освіти;

за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти затверджує порядок проведення інституційного аудиту у сфері професійної освіти;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснює повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти;

розробляє та затверджує примірні договори про реалізацію інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти, а також примірні договори про державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти;

у межах компетенції та відповідно до законодавства, зокрема, методики розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти, затвердженої Кабінетом Міністрів України, формує пропозиції щодо обсягу коштів державного бюджету для забезпечення функціонування системи професійної освіти, зокрема шляхом надання освітньої та інших субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;

здійснює моніторинг зайнятості випускників закладів професійної освіти відповідно до здобутих професійних кваліфікацій та оприлюднює знеособлені статистичні дані в мережі Інтернет;

здійснює інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

Стаття 56. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти

1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти:

беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері професійної освіти;

здійснюють аналіз, моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснюють повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їхнього управління;

у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та визначають обсяги фінансування з державного бюджету закладів професійної освіти, що належать до сфери їхнього управління;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу та сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти, що перебувають у сфері їх управління;

здійснюють інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти, мають право встановлювати обумовлені специфікою навчання:

1) вимоги щодо управління відповідним закладом освіти та його структури;

2) додаткові кваліфікаційні вимоги та порядок призначення керівників, педагогічних працівників та порядок заміщення вакантних посад, особливості реалізації ними визначених цим Законом прав і обов'язків;

3) правила прийому осіб на навчання;

4) особливості організації освітнього процесу, зокрема, вимоги до освітніх та/або навчальних програм і планів;

5) порядок переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення осіб, які здобувають освіту в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

6) вимоги до матеріально-технічного забезпечення відповідного закладу освіти;

7) порядки забезпечення спеціальним (форменим) одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (спеціальними навчальними та службовими засобами) осіб, які здобувають освіту в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

8) норми навчального навантаження здобувачів освіти в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

9) норми робочого часу викладачів в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

10) норми часу навчальної роботи в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти.

Документи, визначені у пунктах 4, 8-10 цієї частини, розробляються у відповідності до вимог цього Закону та погоджуються з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 57. Повноваження центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості професійної освіти

1. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи, крім повноважень визначених Законом України «Про освіту», мають такі повноваження у сфері професійної освіти:

надають рекомендації закладам професійної освіти щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, проводять моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти та якості здобутої у них професійної освіти;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і

науки, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання законодавства з питань професійної освіти і забезпечення якості професійної освіти на відповідній території, та надають їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування протягом 5 робочих днів з дня їх надання;

звертаються до суду з позовами до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо усунення порушень та виконання вимог законодавства у сфері професійної освіти;

здійснюють інші повноваження, визначені цим та іншими законами України.

Стаття 58. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних та Київської, Севастопольської міських рад, місцевих державних адміністрацій, міських рад територіальних громад з адміністративним центром у містах – обласних центрах

1. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та Київська, Севастопольська міські ради та місцеві державні адміністрації відповідають за реалізацію державної політики у сфері професійної освіти, забезпечення якості та доступності професійної освіти на відповідній території.

2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради, Київська та Севастопольська міські ради:

затверджують регіональні програми розвитку професійної освіти;

засновують комунальні заклади професійної освіти та здійснюють інші повноваження засновника, визначені цим та іншими законами;

у межах компетенції та відповідно до законодавства, зокрема, на підставі методики розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти, затвердженої Кабінетом Міністрів України, формують та затверджують обсяги фінансування за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету для закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління та/або передані їм в управління та фінансування;

розподіляють відповідно до законодавства кошти освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для здобуття повної загальної середньої освіти у закладах професійної освіти;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

3. Обласні, Київська та Севастопольська державні адміністрації, Рада міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти:

планують та забезпечують розвиток мережі комунальних закладів професійної освіти з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій відповідного регіону, а також з урахуванням потреб держави та інших регіонів;

розробляють та виконують регіональну стратегію та регіональні програми розвитку професійної освіти;

проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб регіонального ринку праці;

на основі аналізу потреб регіонального ринку праці складають середньостроковий прогноз таких потреб;

сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з підготовки фахових спеціалістів обсягом не менше 20 відсотків (зокрема з урахуванням грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою) від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році пропорційно в кожному районі області;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з перепідготовки та підвищення кваліфікації;

здійснюють контроль за виконанням показників регіонального замовлення;

оголошують конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти у випадках, передбачених законом;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

4. Міські ради територіальних громад з адміністративним центром у містах – обласних центрах:

розробляють та виконують місцеві програми розвитку професійної освіти;

проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб місцевого ринку праці;

на основі аналізу потреб місцевого ринку праці складають середньостроковий прогноз таких потреб;

сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах професійної освіти;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з підготовки фахових спеціалістів обсягом не менше 20 відсотків (зокрема з урахуванням грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою) від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році у територіальній громаді;

формують і розміщують регіональне замовлення з перепідготовки та підвищення кваліфікації;

оголошують конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти у випадках, передбачених законом;

здійснюють контроль за виконанням показників державного та регіонального замовлення.

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 59. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється з метою захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, реалізації єдиної державної політики в сфері професійної освіти та спрямований на забезпечення інтересів суспільства щодо належної якості професійної освіти та освітньої діяльності.

2. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами у формі позапланових заходів державного нагляду (контролю).

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять заходи державного нагляду (контролю) відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, Законом України «Про освіту» та з дотриманням вимог Закону України «Про адміністративну процедуру».

Розділ VIII

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 60. Фінансування системи професійної освіти

1. Фінансування системи професійної освіти здійснюється за рахунок:

коштів державного бюджету, зокрема освітньої субвенції;

видатків місцевих бюджетів на професійну освіту для забезпечення функціонування закладів професійної освіти та ефективного надання ними освітніх послуг на принципах рівності, доступності та прозорості;

інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Фінансування надання професійної освіти з державного та місцевих бюджетів здійснюється в обсязі, достатньому для дотримання ліцензійних умов та виконання освітніх програм.

3. Видатки на оплату послуг з підготовки фахівців на рівні фахової передвищої освіти на умовах регіонального замовлення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти державної та/або комунальної власності за умови, що ці заклади мають ліцензії на провадження такої освітньої діяльності та акредитацію відповідних освітньо-професійних програм, здійснюються з бюджетів міських територіальних громад з адміністративним центром у місті-обласному центрі та з обласних бюджетів.

Стаття 61. Фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

проводити фінансово-господарську діяльність, пов'язану з виготовленням і реалізацією товарів/продуктів праці, виконанням робіт або наданням послуг в межах освітнього процесу;

проводити іншу фінансово-господарську діяльність, зокрема у рамках інвестиційних проєктів, державно-приватного партнерства, що передбачено установчими документами закладу професійної освіти, та/або погоджено наглядовою радою закладу професійної освіти.

2. Фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти не може створювати небезпеку для життя та/або здоров'я людини чи негативно впливати на якість професійної освіти.

3. Для проведення власної фінансово-господарської діяльності заклад професійної освіти має право створювати структурні підрозділи в порядку, визначеному цим та іншими законами.

4. Для проведення господарської діяльності, яка потребує ліцензування відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», заклад професійної освіти має отримати відповідну ліцензію в установленому законодавством порядку.

5. Державні та комунальні заклади професійної освіти мають право надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджено Кабінетом Міністрів України.

6. Власна фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти, зокрема, реалізація виготовлених товарів, наданих послуг, виконаних робіт, не підлягають оподаткуванню у випадках, визначених Податковим кодексом України.

Стаття 62. Штатні розписи закладу професійної освіти

1. Штатні розписи державних і комунальних закладів професійної освіти, що функціонують як бюджетні установи, розробляються на основі типових штатних нормативів, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, затверджуються керівником закладу професійної освіти та погоджуються засновником або уповноваженим ним органом.

Штатні розписи (штат) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти розробляються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належать такі заклади.

2. Формування штатних розписів комунального закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне підприємство, має ґрунтуватися на принципі автономії та враховувати методику розрахунку мінімальної кількості штатних одиниць (працівників), яка має передбачати:

врахування кількості здобувачів професійної освіти, які здобувають професійну освіту за відповідними професійними кваліфікаціями (групами професійних кваліфікацій);

врахування структури закладу професійної освіти, площі приміщень, земельних ділянок, переліку наявного навчального обладнання.

3. За рахунок власних надходжень до штатного розпису можуть бути включені також інші посади, ніж зазначені в типових штатних нормативах, необхідні для провадження власної фінансово-господарської та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти.

Стаття 63. Майно державних та комунальних закладів професійної освіти

1. Майно, що передається державному або комунальному закладу професійної освіти засновником, закріплюється за закладом освіти на праві оперативного управління і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню, приватизації, безоплатній передачі фізичним та/або юридичним особам, крім випадків, передбачених законом.

Розпорядження майном в інший спосіб здійснюється в межах повноважень закладу професійної освіти, у порядку та у спосіб, визначених законодавством.

2. Заклад професійної освіти державної та комунальної форми власності має право:

отримувати майно, кошти і матеріальні цінності, зокрема будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, від державних органів, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб, зокрема, як благодійну допомогу;

провадити фінансово-господарську діяльність в Україні та закордоном;

використовувати майно, закріплене за ним на праві оперативного управління, зокрема для провадження господарської діяльності, передавати в користування відповідно до законодавства;

створювати власні або використовувати за договором інші матеріально-технічні бази для провадження освітньої, дослідницької, інноваційної, господарської, виробничої, спортивної або культурно-мистецької діяльності;

створювати та розвивати власну базу соціально-побутових об'єктів, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурно-мистецьких структурних підрозділів;

здійснювати будівництво основних фондів за погодженням із засновником;

спрямовувати кошти на соціальну підтримку педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти, а також здобувачів професійної освіти;

здійснювати перекази в іноземній валюті внесків за колективне членство в освітніх і наукових асоціаціях, а також за передплату іноземних наукових/професійних видань та доступ до міжнародних інформаційних мереж і баз даних;

здійснювати інші дії та заходи, не заборонені законом, установчими документами, спрямовані на зміцнення матеріальної бази закладу професійної освіти.

3. Землекористування та реалізація прав на землю здійснюються закладами професійної освіти відповідно до Земельного кодексу України.

4. Будівлі, споруди і приміщення закладу професійної освіти повинні відповідати вимогам доступності згідно з будівельними нормами і стандартами. Якщо відповідні об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з особливими освітніми потребами, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Проектування, будівництво будівель, споруд і приміщень закладу професійної освіти здійснюються з дотриманням принципів універсального дизайну для урахування потреб осіб з особливими освітніми потребами.

5. Рухоме та нерухоме майно державного або комунального закладу професійної освіти (крім майна, яке використовується для забезпечення освітнього процесу і без якого неможливе досягнення результатів навчання, передбачених освітніми програмами) може бути передано в оренду у порядку, визначеному законодавством, за умови збереження безпечного освітнього середовища та якщо це не погіршуватиме соціально-побутові умови учасників освітнього процесу.

Передача в оренду державного, комунального майна, закріпленого за державними, комунальними закладами професійної освіти на праві оперативного управління, здійснюється без права їх викупу.

6. Заклад професійної освіти несе відповідальність перед засновником за збереження та використання за призначенням закріпленого за ними майна.

Контроль за використанням майна закладу професійної освіти здійснюється засновником.

Майно (об'єкти, споруди, основні фонди) закладу професійної освіти, що перебуває у державній або комунальній власності, може вилучатися засновником лише за умови подальшого використання цього майна і коштів, одержаних від його реалізації, на розвиток системи професійної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Майно ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена відповідно до рішення засновника, може бути використане для забезпечення здобуття освіти, надання послуг у сферах соціального захисту, культури, спорту та

охорони здоров'я, зокрема, на засадах державно-приватного партнерства або з метою реалізації інвестиційних проєктів.

Об'єкти нерухомого майна (крім земельних ділянок) ліквідованих державних та комунальних закладів професійної освіти можуть бути передані в оренду з умовою (додатковою умовою) щодо використання майна за визначеним цільовим призначенням (з вимогами щодо особливостей використання об'єкта).

Рішення про передачу в оренду зазначеного вище майна може бути прийнято не раніше одного року з дати внесення запису про державну реєстрацію припинення закладу професійної освіти до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Кошти, отримані від використання майна ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена відповідно до рішень засновника, використовуються виключно на освітні потреби закладів професійної освіти.

Майно, зокрема земельні ділянки ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної (комунальної) власності на таке майно.

Стаття 64. Оренда закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти може бути переданий в оренду як єдиний майновий комплекс (окрім закладу професійної освіти, за яким закріплені на праві постійного користування землі сільськогосподарського призначення) зі збереженням його діяльності у порядку, встановленому Законами України «Про освіту», «Про оренду державного та комунального майна» та цим Законом.

2. За працівниками закладу професійної освіти, переданого в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається робоче місце та заробітна плата у розмірі не менше, ніж на момент укладання договору оренди на період до одного року. Виплата заробітної плати, а також поточні і капітальні видатки здійснюється орендарем .

3. За особами, які навчаються на умовах державного або регіонального замовлення у закладі професійної освіти, який передається в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається і виплачується призначена академічна та (або) соціальна стипендії, інші виплати, передбачені законодавством, за рахунок бюджетних коштів.

Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не повинно порушувати права та інтереси осіб, які навчаються у цьому закладі професійної освіти. Обов'язок щодо вирішення питань продовження безперервного здобуття професійної освіти, стипендіальне забезпечення та забезпечення інших прав здобувачів освіти покладається на засновника (засновників) закладу професійної освіти.

4. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не впливає на чинність усіх дозволів, ліцензій та договорів такого закладу освіти.

5. Не допускається припинення освітньої діяльності закладу професійної освіти, який переданий в оренду як єдиний майновий комплекс.

Стаття 65. Передача закладу професійної освіти в управління

1. Передача закладу професійної освіти в управління полягає у делегуванні однієї або декількох функцій органів управління, керівника, інших посадових осіб з метою оптимізації виконання адміністративних, господарських, кадрових, бухгалтерських функцій.

2. Засновник може прийняти рішення про передачу закладу (закладів) професійної освіти в управління суб'єкту господарювання.

У такому випадку функції органів управління, керівника, інших посадових осіб надаються централізовано одним суб'єктом господарювання. При цьому вартість виконання таких функцій (надання послуг) не повинна перевищувати вартість їх виконання органами управління закладу професійної освіти.

3. Порядок передачі, перелік повноважень та типова форма договору про передачу в управління закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 66. Реалізація інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти

1. У сфері професійної освіти може здійснюватися співпраця з інвестором, зокрема, із залученням приватних інвестицій. Правовими засадами залучення інвестора у сфері освіти є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, цей Закон, закони України «Про освіту», «Про інвестиційну діяльність», інші законодавчі акти, а також чинні міжнародні договори України.

2. Крім визначених в Законі України «Про освіту», співпраця з інвестором в сфері професійної освіти, зокрема з метою її розвитку, може передбачати:

забезпечення здобуття професійних кваліфікацій упродовж життя;

організацію освітнього процесу, зокрема для окремих груп чи здобувачів професійної освіти в межах автономії закладу професійної освіти;

узгодження змісту практичної та теоретичної підготовки здобувачів професійної освіти за окремими професійними кваліфікаціями;

оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти в рамках договорів про спільну, інвестиційну діяльність або інших договорів, у межах чинного законодавства;

створення інноваційного, інклюзивного, цифрового освітнього середовища;

впровадження інноваційних освітніх технологій;

впровадження дуальної та інших форм здобуття професійної освіти;

утворення та/або спільне фінансування та експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, бізнес-інкубатор тощо) на базі закладу професійної освіти;

спільне розроблення та реалізації освітніх, інноваційних, дослідницьких проєктів, зокрема, спільне фінансування здобуття професійної освіти;

здійснення заходів щодо соціального захисту, поліпшення житлових умов, інфраструктури закладу професійної освіти, умов праці та навчання працівників закладу професійної освіти та здобувачів професійної освіти;

спільне фінансування сучасного освітнього простору (навчально-практичних центрів, лабораторій, майстерень тощо) закладу професійної освіти;

розроблення і реалізації освітніх програм;

фінансування підготовки здобувачів професійної освіти для потреб ринку праці за відповідними освітніми програмами, узгодженими спільно з інвестором;

спільне з інвестором оцінювання випускників закладу професійної освіти, підготовка та навчання яких здійснювалися на партнерських засадах закладом професійної освіти та інвестором;

визнання неформальної та інформальної освіти, часткових та повних професійних кваліфікацій;

здійснення заходів, спрямованих на популяризацію професійної освіти та професійну орієнтацію населення, консультування з розвитку кар'єри, проведення конкурсів професійної майстерності та інших заходів;

спільне формування пропозицій прогностичних показників державного та регіонального замовлення у розрізі професій;

іншу організаційну, матеріальну, інтелектуальну, інноваційну та кадрову підтримку освітнього процесу в межах законодавства.

3. Співпраця з інвестором з метою реалізації інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти, в тому числі з метою її розвитку, здійснюється на основі договорів між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та представниками інвестора, що укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Договори, що укладені для реалізації інвестиційного проєкту у сфері професійної освіти, можуть передбачати:

- 1) впровадження інноваційних методів професійної освіти;
- 2) встановлення критеріїв відповідності професійної освіти динамічним вимогам ринку праці;
- 3) додаткове фінансування, оновлення матеріально-технічної бази за рахунок приватного інвестора;
- 4) забезпечення сучасного змісту професійної освіти;
- 5) запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- 6) підвищення рівня кваліфікації викладачів, майстрів виробничого навчання за рахунок роботодавців;

7) можуть також містити інші умови щодо організації та підготовки здобувачів освіти, якщо такі умови не суперечать чинному законодавству.

5. Залучення інвестицій інвестора в об'єкти державної та комунальної власності здійснюється без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

6. Реалізація інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється виключно для провадження освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу професійної освіти без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

7. Передача інвестору та/або приватному партнеру в користування, оренду, концесію, земель сільськогосподарського призначення, які знаходяться у користуванні закладу професійної освіти, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України, Закону України «Про концесію», Закону України «Про державно-приватне партнерство», та інших законів.

8. Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, надані інвестору у тимчасове користування для реалізації інвестиційного проєкту, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

9. Інвестиційні проєкти, які повністю або частково передбачають використання публічних інвестицій, реалізуються як публічні інвестиційні проєкти.

Розділ IX

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Стаття 67. Міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти

1. Заклади професійної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності, наукові установи, центри розвитку професійної освіти, їхні засновники, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які здійснюють міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти, мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами тощо.

2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, засновники закладу професійної освіти сприяють міжнародному співробітництву у системі професійної освіти.

3. Напрямами міжнародного співробітництва можуть бути:

участь у міжнародних проєктах та залучення експертів до модернізації системи професійної освіти;

впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти;

здобуття іноземцями професійної освіти та/або професійних кваліфікацій в Україні;

проходження практичної підготовки, стажування та підвищення кваліфікації громадянами України за кордоном;

участь у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну здобувачами професійної освіти та стажування педагогічних працівників закладу професійної освіти;

участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах;

організація і участь у міжнародних конференціях, семінарах, круглих столах, міжнародних конкурсах професійної майстерності та інших заходах;

розроблення спільних з іноземними закладами освіти освітніх програм;

спільна видавнича діяльність;

сприяння академічній мобільності педагогічних працівників та осіб, які здобувають професійну освіту;

інші напрями міжнародного співробітництва.

4. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють умови для міжнародного співробітництва закладу професійної освіти шляхом:

1) встановлення відповідних бюджетних призначень у державному та/або місцевих бюджетах;

2) фінансування внесків за членство в міжнародних організаціях, участі в заходах таких організацій;

3) відрядження за кордон учасників освітнього процесу для педагогічної роботи чи стажування відповідно до умов міжнародних договорів України, а також договорів між закладами професійної освіти та іноземними партнерами, укладених на виконання освітніх проєктів, що реалізуються за рахунок міжнародних грантів і коштів технічної допомоги.

Стаття 68. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері професійної освіти

1. Зовнішньоекономічна діяльність закладу професійної освіти провадиться відповідно до законодавства шляхом укладення договорів з іноземними фізичними та/або юридичними особами.

2. Валютні, матеріальні надходження від провадження зовнішньоекономічної діяльності використовуються закладами професійної освіти для забезпечення їх власної статутної діяльності згідно із законодавством.

Розділ X

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного оприлюднення та вводиться в дію через 1 місяць з дня його опублікування, крім:

статті 21, яка вводиться в дію з 1 вересня 2027 року;

статті 41, яка вводиться в дію через 9 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

статті 43, яка вводиться в дію через 6 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

статті 47, яка вводиться в дію через 6 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

абзацу четвертого частини третьої та абзацу третього частини четвертої статті 58, які вводяться в дію з 1 січня 2028 року.

2. Визнати таким, що втратив чинність:

Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №32, ст. 215 із наступними змінами);

3. Установити, що:

1) термін «професійна освіта», що вживається у цьому Законі, відповідає терміну «професійно-технічна освіта», що вживається в Конституції України;

2) до приведення законодавства і установчих документів закладів професійної освіти у відповідність із цим Законом:

терміни «професійно-технічна освіта» і «професійна (професійно-технічна) освіта» та похідні від них відповідають терміну «професійна освіта» та похідним від нього;

терміни «заклад професійної (професійно-технічної) освіти», «професійний (професійно-технічний) заклад», «професійно-технічний навчальний заклад» і похідні від них відповідають терміну «заклад професійної освіти» та похідним від нього;

терміни «учні професійно-технічних навчальних закладів» і «учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти» та похідні від них відповідають терміну «студенти закладів професійної освіти» та похідним від нього;

усі суб'єкти владних повноважень і заклади освіти керуються всіма зазначеними вище термінами як рівнозначними, а також положеннями законодавства, що стосуються професійно-технічних навчальних закладів чи закладів професійної (професійно-технічної) освіти у частині, що не суперечить цьому Закону;

3) освітня діяльність за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», що провадиться закладами професійної освіти і започаткована до набрання чинності цим Законом, продовжується у

межах строку навчання за певною освітньою програмою з видачею документа про професійно-технічну освіту встановленого зразка – диплома кваліфікованого робітника. Останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» проводиться у 2025 році;

4) професійно-технічна освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» після набрання чинності цим Законом прирівнюється до освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

5) диплом про професійну (професійно-технічну) освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» прирівнюється до диплома фахового спеціаліста;

6) свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації прирівнюється до сертифіката про професійну кваліфікацію;

7) переоформлення установчих документів закладу професійної освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом року з дня набрання чинності цим Законом;

8) з дня набрання чинності цим Законом усі учні закладів професійної освіти (професійних (професійно-технічних) закладів освіти) вважаються студентами та курсантами цих закладів і користуються всіма правами і пільгами та виконують всі обов'язки здобувачів професійної освіти, що визначені цим Законом, а також іншими нормативно-правовими актами для учнів професійних (професійно-технічних) закладів освіти;

9) учнівські квитки, що були видані учням закладів професійної (професійно-технічної) освіти до набрання чинності цим Законом, зберігають свою чинність до завершення здобуття ними обраної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій). Студентські квитки видаються студентам закладів професійної освіти, починаючи з 1 вересня 2026 року;

10) до завершення процедури передачі закладів професійної освіти з державної у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» передбачені цим та іншими законами повноваження засновників закладів професійної освіти виконують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені рішенням Кабінету Міністрів України, за кошти відповідних місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України;

11) протягом 10 років з дня набрання чинності цим Законом припинення шляхом ліквідації чи реорганізації комунальних закладів професійної освіти, що в установленому законодавством порядку були

передані з державної власності у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», відбувається лише за попереднім погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, та Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні;

12) науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом мають бути реорганізовані у центри розвитку професійної освіти. До завершення реорганізації науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти продовжують функціонувати відповідно до законодавства, що було чинним до моменту набрання чинності цим Законом;

13) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів професійної освіти (або з особами, які тимчасово виконують відповідні обов'язки) згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом засновники державних і комунальних закладів професійної освіти або уповноважені ними органи зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на один рік без проведення конкурсу. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору такі особи звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу професійної освіти відповідно до статті 41 цього Закону;

14) до набрання чинності та введення в дію статті 41 цього Закону конкурс на заміщення посади керівника закладу професійної освіти проводиться відповідно до законодавства, що діє на момент набрання чинності цим Законом;

15) до затвердження в установленому цим Законом порядку проведення інституційного аудиту центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи здійснюють інституційний аудит відповідно до Закону України «Про освіту»;

16) з метою оптимізації процесу передачі майна закладів професійної освіти з державної у комунальну власність положення, передбачені абзацами восьмим та дев'ятим частини четвертої статті 4 Закону України

«Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» не застосовуються у випадку передачі єдиних майнових комплексів закладів професійної освіти з державної у комунальну власність;

17) до набрання чинності та введення в дію абзацу четвертого частини третьої та абзацу третього частини четвертої статті 58:

з 1 січня 2026 року регіональне замовлення освітніх послуг на підготовку фахових спеціалістів формується та розміщується відповідними органами на рівні не менше 13 відсотків від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році;

з 1 січня 2027 року регіональне замовлення освітніх послуг на підготовку фахових спеціалістів формується та розміщується відповідними органами на рівні не менше 17 відсотків від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році;

18) з 1 вересня 2027 року комунальні заклади професійної освіти - бюджетні установи, в яких кількість здобувачів освіти понад 400 осіб мають бути реорганізовані у комунальні некомерційні підприємства. Зміна основного виду діяльності державного та комунального закладу професійної освіти у зв'язку із зміною його організаційно-правової форми забороняється;

19) з 1 вересня 2028 року на заклади професійної освіти, в яких кількість здобувачів повної загальної середньої освіти менше, ніж 150 осіб, освітня субвенція не розподіляється.

4. Встановити, що до 1 вересня 2030 року:

1) кредитори державних та комунальних закладів професійної освіти, що реорганізуються у комунальні некомерційні підприємства, не вправі вимагати від них виконання незабезпечених зобов'язань, припинення або дострокового виконання зобов'язання або забезпечення виконання зобов'язання. Згода кредитора на заміну боржника у зобов'язанні у такому разі не вимагається;

2) обов'язкова оцінка майна, передбачена Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», для закладів професійної освіти, що реорганізуються у комунальні некомерційні підприємства, не застосовується;

3) звільнення працівників закладів, що реорганізуються у комунальні некомерційні підприємства, допускається лише у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу;

4) комунальні некомерційні підприємства, що утворюються у результаті реорганізації державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ, є правонаступниками всіх прав та обов’язків відповідних бюджетних установ. Органи, що здійснюють управління майном відповідних державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ, передають відповідним комунальним некомерційним підприємствам, що утворюються у результаті реорганізації таких установ майно, що входить до цілісного майнового комплексу державного чи комунального закладу професійної освіти – бюджетної установи, яким користувалися на законних підставах ці заклади. Майно, що передається від державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ відповідно до комунальних некомерційних підприємств, утворених у результаті реорганізації, закріплюється за ними на праві оперативного управління;

5) передача нерухомого майна від державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ до комунальних некомерційних підприємств, що утворюються у результаті реорганізації таких закладів, здійснюється на підставі даних бухгалтерського обліку відповідних бюджетних установ щодо такого майна та результатів обов’язкової його інвентаризації;

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375 із наступними змінами):

статтю 21 доповнити частиною шостою:

«Студентський трудовий договір – особливий вид трудового договору між здобувачем освіти та підприємством, установою, організацією, що передбачає поєднання здобуття освіти на робочому місці, зокрема за дуальною формою, із виконанням трудових функцій в межах освітньої програми.

Строк дії студентського трудового договору не може перевищувати строк здобуття професійної освіти.

Типова форма студентського трудового договору затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.»;

пункт 3 частини першої статті 63 викласти у такій редакції:

«3) працівників, які навчаються в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти в дні занять (стаття 220).»;

пункт 5 частини першої статті 82 викласти в такій редакції:

«5) час навчання з відривом від виробництва тривалістю менше 10 місяців у закладах професійної освіти;»;

у частині третій статті 188 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині другій статті 193 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині третій статті 194 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 197:

в абзаці першому слова «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 201 виключити;

статтю 203 викласти у такій редакції:

«Стаття 203. Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням

При підвищенні кваліфікаційних розрядів або при просуванні по роботі повинні враховуватися результати професійного навчання працівників.»;

статті 204, 205, 206 виключити;

статтю 207 викласти у такій редакції:

«Стаття 207. Оплата праці під час підвищення кваліфікації / перепідготовки

Під час підвищення кваліфікації / перепідготовки працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.»;

у статті 208 слова «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 213 викласти в такій редакції:

«Стаття 213. Додаткова відпустка працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту

Працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту, надається додаткова оплачувана відпустка для підготовки та складання іспитів загальною тривалістю 35 календарних днів протягом навчального року.»;

у статті 220 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині першій статті 252⁶ слова «навчальних закладів системи професійно-технічної освіти» замінити словами «закладів професійної освіти»;

2) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 3-4, ст. 27 із наступними змінами):

частину четверту статті 83 доповнити пунктом «ж»:

«ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні комунальних закладів освіти.»;

у частині четвертій статті 84 пункт «ж» викласти у такій редакції:

«ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні державних закладів освіти;»;

пункти «ж¹» і «з» виключити;

3) у статтях 256³ і 256⁷ Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 21-22, ст. 135 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

4) у Кримінально-виконавчому кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 3-4, ст. 21 із наступними змінами):

у статті 125:

частину першу викласти у такій редакції:

«1. У колоніях відповідно до законів України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти.»;

частину четверту викласти у такій редакції:

«4. Для засуджених, які не мають професійної кваліфікації, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, надається можливість здобути професійну освіту або пройти професійне навчання відповідно до Закону України «Про професійну освіту».»;

у статті 126:

частину першу викласти у такій редакції:

«Стаття 126. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі

1. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і «Про професійну освіту» в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.»;

у частині п'ятій слова «загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів» замінити на слова «закладів освіти»;

у тексті Кримінально-виконавчого кодексу України слова «загальноосвітнє і професійно-технічне навчання» у всіх відмінках та числах замінити відповідно словами «здобуття загальної середньої та/або професійної освіти»;

5) частини першу і другу статті 17 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) після слова «підрозділи» доповнити словами «державним і комунальним закладам професійної освіти, що здійснюють підготовку фахівців для лісогосподарської галузі.»;

6) у Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458):

частину першу статті 90 після слова «власності» доповнити словами: «або шляхом професійного навчання працівників на виробництві в аварійно-рятувальних формуваннях.»;

частину другу статті 90 викласти у такій редакції:

«2. Особи, які приймаються на службу цивільного захисту та призначаються на посади рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, з метою набуття спеціальних навичок зобов'язані пройти професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації відповідно до державних освітніх стандартів, а на посади середнього та старшого начальницького складу служби цивільного захисту – перепідготовку або спеціалізацію у відповідних закладах освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.»;

У тексті Кодексу цивільного захисту слова «первинна професійна підготовка» у всіх відмінках замінити відповідно словами «професійна підготовка»;

7) у статті 22 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами):

слова «(професійно-технічну)», «(професійно-технічної)» виключити;

частини четверту і п'яту викласти у такій редакції:

«Особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово.

У разі проведення закладом професійної освіти конкурсу за відповідною професійною кваліфікацією діти з інвалідністю та особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово за умови отримання позитивної оцінки на вступних випробуваннях (іспитах).»;

у частині шостій слова «професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «закладів професійної освіти»;

8) Закон України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами) доповнити новою статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Особливості допуску до керування транспортними засобами здобувачів освіти

Для організації та проходження виробничої практики за професійними кваліфікаціями, що передбачають керування тракторами та сільськогосподарською технікою, заклад освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, видає свідоцтво на керування транспортного засобу відповідної категорії (крім руху на вулично-дорожній мережі) здобувачам професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які досягли 16-річного віку за умови відсутності медичних протипоказань та успішного опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками, що засвідчується закладом освіти.»;

9) у тексті Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) термін «професійної (професійно-технічної)» замінити терміном «професійної»;

10) у статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

у підпункті 2 пункту «а» слово «(професійно-технічної)» виключити;

у підпункті 5 пункту «б» слова «професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «закладів професійної освіти»;

у підпункті 2 слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної освіти»;

підпункт 5 викласти у такій редакції:

«5) сприяння випускникам державних і комунальних закладів загальної середньої та професійної освіти у працевлаштуванні»;»;

у підпункті 8 слово «(професійно-технічної)» виключити;

11) у статті 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 290 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

12) у Законі України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000, № 46, ст. 393 із наступними змінами):

абзац другий частини першої статті 5 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

абзац третій частини першої статті 5 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

абзац перший частини другої статті 6 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

13) абзац другий частини 2.15⁻¹ статті 2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 2004, № 49, ст. 527 із наступними змінами) викласти у такій редакції: «До сільськогосподарських товаровиробників також належать сімейні фермерські господарства, зареєстровані платниками єдиного податку четвертої групи згідно із главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України; заклади освіти, їх навчально-дослідні господарства, одним із видів діяльності яких є виробництво сільськогосподарської продукції та її переробка на власних чи орендованих потужностях.»;

14) у Законі України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147 із наступними змінами):

в абзаці п'ятнадцятому статті 1 слова «навчальні, виховні заклади» замінити словами «заклади освіти»;

в абзаці восьмому статті 4 слово «виховного» виключити;

в абзаці четвертому статті 8 слова «ліцеїв цивільного захисту» замінити на «ліцеїв безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання»;

у частинах п'ятій і шостій статті 31 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 39¹¹ слова «навчаються в професійно-технічних, вищих навчальних закладах» замінити словами «здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту»;

у статті 39¹² слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів або студентами вищих навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної, фахової передвищої, вищої освіти»;

у тексті Закону слова «навчальні заклади» в усіх відмінках та числах замінити словами «заклади освіти»;

15) у Законі України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 30, ст.409 із наступними змінами):

у частині першій статті 17 після слів «про освіту» доповнити словами «з урахуванням особливостей, визначених законодавством про працю та державну службу – для працівників кримінально-виконавчої служби, та вимог, встановлених Законом України «Про Національну поліцію» для професійного навчання поліцейських, – для осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби.»;

пункт 16 частини першої статті 18 викласти у такій редакції:

«16) організовувати здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими та залучати їх до праці»;

у тексті Закону слово «професійно-технічне» в усіх відмінках та числах замінити словом «професійне»;

16) у Законі України «Про військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

пункт 6 частини першої статті 30 після слів «студенти (курсанти невійськових) закладів» та «студенти закладів» доповнити словом «професійної»;

десяту частину статті 39-1 після слів Закону України «Про освіту» доповнити словами «частиною другою статті 12 і пункту 7 частини першої статті 22 Закону України «Про професійну освіту»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» і «професійно-технічну» в усіх відмінках замінити словами «професійної»;

17) у тексті Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

18) у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011, № 2-3, ст.11 із наступними змінами):

статтю 4 доповнити частиною сьомою:

«7. Особи, зазначені у абзаці першому та другому пункту 1 частини першої цієї статті, звільняються від сплати єдиного внеску за осіб, з якими укладено студентський трудовий договір.

Особи, які працевлаштовані на підставі студентського трудового договору можуть бути платниками єдиного внеску за умови самостійного визначення ними бази нарахування за місяці звітного періоду.

Самостійно визначена такими особами база нарахування не може перевищувати максимальну величину бази нарахування єдиного внеску, встановлену цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.»;

19) у Законі України «Про професійний розвиток» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 39, ст.462 із наступними змінами):

у статті 1:

у частині першій:

абзац третій викласти в такій редакції:

«неформальне професійне навчання працівників – складник неформальної освіти дорослих, що передбачає набуття працівниками професійних компетентностей, яке не регламентоване місцем, строком і формою та може завершуватися присвоєнням професійних та/або часткових професійних кваліфікацій»;»;

у абзаці шостому слова «первинну професійну підготовку» замінити словами «професійну підготовку»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«формальне професійне навчання працівників – складник формальної освіти дорослих, що передбачає набуття працівниками професійних компетентностей у закладі освіти або безпосередньо у роботодавця відповідно до освітніх програм та професійних стандартів, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка.»;

доповнити частиною другою:

«2. У цьому Законі терміни «кваліфікаційні центри» та «професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація)», «часткова кваліфікація» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про освіту»»;

частину другу статті 2 доповнити новим абзацом:

«рівного доступу працівників до професійного розвитку без дискримінації за будь-якою ознакою.»;

у частині першій статті 3 слова «центральною виконавчою владою у сфері соціальної політики, центральною виконавчою владою, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, молоді та спорту» замінити словами «центральною виконавчою владою у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу, центральною виконавчою владою, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки»;

у частині першій статті 4:

в абзаці дев'ятому слова «в навчальних закладах» замінити словами «в закладах освіти»;

доповнити новим абзацом:

«участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.»;

частину першу статті 5 доповнити новим абзацом:

«беруть участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.»;

у статті 6:

у частині другій слова «у професійно-технічних та вищих навчальних закладах» замінити словами «у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Професійне навчання працівників організовується в порядку, визначеному центральною виконавчою владою, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу.»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Формальне професійне навчання працівників включає професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації

робітників і може здійснюватися безпосередньо у роботодавця або організовуватися, зокрема на договірних умовах, у закладах професійної освіти, на підприємствах, в установах, організаціях.

Формальне професійне навчання працівників, які за класифікацією професій належать до категорій керівників, професіоналів і фахівців, включає перепідготовку, стажування, спеціалізацію та підвищення кваліфікації і може організовуватися, зокрема на договірних умовах, у суб'єктів освітньої діяльності.

За результатами формального професійного навчання працівникові видається документ про освіту встановленого зразка.»;

частину сьому доповнити новим абзацом:

«За результатами неформального професійного навчання працівників роботодавці можуть видавати документ власного зразка, в якому зазначаються професія, за якою здійснювалися професійне навчання, професійна кваліфікація, напрям підвищення кваліфікації, строки навчання тощо.»;

у статті 7:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Професійне навчання працівників здійснюється за інституційною (очною (денною, вечірньою), заочною, дистанційною), індивідуальною (екстернатною, на робочому місці (на виробництві)), дуальною формами або шляхом їх поєднання.»;

частину другу доповнити новими абзацами:

«індивідуального навчання, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) за індивідуальними навчальними планами під керівництвом кваліфікованих робітників-інструкторів виробничого навчання;

наставництва, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) шляхом обміну знаннями, навичками та набутим досвідом між працівником та особою, що потребує професійного навчання.»

у статті 8:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Професійне навчання працівників здійснюється за навчальними планами і програмами, розробленими закладами професійної освіти та/або підприємствами, установами, організаціями відповідно до професійних

стандартів, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційних характеристик відповідних професій.»

у частині другій слова «затвердженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.» замінити словами «затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду.»;

у статті 9:

у частині першій слова «які залучаються на умовах договору з надання освітніх послуг.» замінити словами «які залучаються на умовах договору»;

у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2. Викладачі, які залучаються до здійснення професійного навчання безпосередньо у роботодавця, повинні мати вищу освіту першого або другого рівня за ступенем бакалавра або магістра і стаж роботи за відповідною спеціальністю (спеціалізацією) не менш як три роки.»;

у абзаці третьому після слова «робітників» доповнити «словами та наставників»;

доповнити новим абзацом:

«Професійне навчання працівників безпосередньо у роботодавця також може здійснюватися наставниками.»;

у частині першій статті 10 слова «у договорі про надання освітніх послуг» замінити словами «у договорі»;

у частині другій статті 10 після слова «навчання» доповнити «словами та наставників»;

статтю 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання

1. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання працівників, здійснюють кваліфікаційні центри або інші суб'єкти, уповноважені на це законодавством, зокрема суб'єктами освітньої діяльності, за зверненням працівника або роботодавця.

2. Особі яка підтвердила професійну кваліфікацію, здобуту шляхом неформального професійного навчання, видається сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації, форма та порядок видачі якого встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Порядок присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами визначається Кабінетом Міністрів України.».

20) у Законі України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами):

у частині першій статті 8 слова «первинної» та «(професійно-технічної)» вилучити;

пункт 6 частини другої статті 22 викласти в такій редакції:

«б) організовують роботу з присвоєння професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних в акредитованих кваліфікаційних центрах;»;

частину другу статті 34 викласти у такій редакції:

«2. Система професійного навчання охоплює:

1) осіб, які здобувають професійну освіту в закладах освіти та інших установах;

2) працівників, які проходять професійне навчання (професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації) впродовж трудової діяльності;

3) безробітних, які шукають роботу і потребують професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації.»;

в абзаці першому частини 4 після слова «для» замінити словами «професійного навчання (перепідготовки та підвищення кваліфікації).»;

частину шосту виключити;

у статті 35:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних здійснюється в кваліфікаційних центрах за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.»;

розробляє проект порядку присвоєння/підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів навчання

осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) кваліфікаційними центрами і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України;

у тексті Закону слова «(професійно-технічної)» виключити;

21) у Законі України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004 із наступними змінами):

у пункті 13¹ частини другої статті 32 та абзаці другому частини другої статті 70 слово «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 33 доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Рішення про виділ структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти приймається вищим органом громадського самоврядування закладу професійної освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.»;

абзац другий підпункту 6 пункту 5 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» виключити;

22) у Законі України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами):

у частині четвертій статті 13 слова «(професійно-технічної)» вилучити;

у частині першій статті 66 після слова «науково-педагогічної» доповнити словом «педагогічної»;

у тексті Закону слова «первинна професійна підготовка» у всіх відмінках замінити відповідно словами «професійна підготовка»;

частину третю статті 91 викласти у такій редакції:

«3. Для поліцейських установлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, а для курсантів (слухачів) та працівників закладів вищої та професійної освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, може встановлюватися шестиденний навчальний (робочий) тиждень з одним вихідним днем.»;

у статті 103:

у частині першій слова «до ліцеїв системи Міністерства внутрішніх справ України» виключити;

у частині другій після слова «спеціальності» доповнити словами «(професії) закладів професійної освіти, а також право на спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі під час вступу для здобуття фахової

передвищої та вищої освіти за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.»;

у тексті Закону слова «вищі навчальні заклади», «навчальні заклади» у всіх відмінках замінити відповідно словами «заклади вищої освіти» та «заклади освіти»;

23) у Законі України «Про зовнішню трудову міграцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 49-50, ст. 463 із наступними змінами):

у частині першій статті 9 слово «професійно-технічна» замінити словом «професійна», після нього доповнити словами «фахова передвища»;

24) у Законі України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 із наступними змінами):

у частині першій статті 1:

пункт 26 викласти у такій редакції:

«26) спеціальні закони – закони України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»;»;

частину десяту статті 9 викласти в такій редакції:

«10. Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.»;

у частині другій статті 10:

абзац шостий викласти у такій редакції:

«професійна освіта;»;

абзаци сьомий та восьмий виключити;

у назві статті 15 слова «(професійно-технічна)» виключити;

частину третю статті 15 виключити;

у статті 21:

в абзацах першому та другому у частині першій після слова «військового» додати слово «безпекового»;

доповнити новою частиною 4¹ такого змісту:

«4¹. Безпекова освіта передбачає набуття особою спеціальних здібностей та комплексу професійних компетентностей у сфері

правоохоронної та правозастосовної діяльності, цивільного захисту та може здобуватися на рівнях профільної середньої освіти в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти в закладах освіти із специфічними умовами навчання. Особливості здобуття безпекової освіти можуть визначатися спеціальними законами України.

Освітні програми безпекової освіти розробляються закладами освіти та затверджуються органами державної влади, до сфери управління яких належать відповідні заклади освіти, з урахуванням вимог спеціальних законів України.

До структури безпекової освіти належать:

підготовка ліцеїстів у ліцеях безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання, що передбачає здобуття профільної середньої освіти;

професійна освіта та/або професійна підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, яка здійснюється на основі повної загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти;

підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівні професійної освіти, яка здійснюється з одночасним здобуттям фахової передвищої чи вищої освіти;

підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях фахової передвищої або вищої освіти, яка здійснюється на основі повної загальної середньої освіти;

підготовка поліцейських та начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях вищої освіти, яка здійснюється на основі фахової передвищої, вищої освіти в закладах із специфічними умовами навчання.

Особи, які здобувають безпекову освіту в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, закладах освіти із специфічними умовами навчання, безоплатно забезпечуються місцями у гуртожитках, харчуванням, спеціальним одягом, грошовим забезпеченням (стипендією) згідно із законодавством України.

Положення про заклади спеціалізованої освіти безпекового спрямування та заклади освіти із специфічними умовами навчання затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням спеціальних законів України за поданням Міністерства внутрішніх справ України,

погодженим із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.»;

частину другу статті 38 після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«бере участь у функціонуванні зовнішньої системи забезпечення якості професійної освіти;».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий та вісімнадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим та дев'ятнадцятим;

статтю 52 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Не може працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.»;

абзац п'ятнадцятий частини першої статті 53 викласти в такій редакції:

«трудова діяльність у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою, відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми;»;

у частині першій статті 63:

в абзаці восьмому слово і число «статті 94» замінити словом «положень»;

в абзаці одинадцятому слова «та професійної (професійно-технічної)» виключити;

абзац вісімнадцятий частини першої статті 64 після слова «професійної» доповнити словами «фахової передвищої», після слова «фонду» доповнити словами «відповідно до спеціальних законів»;

в абзаці третьому частини першої статті 65 слова «професійної (професійно-технічної)» виключити;

статтю 81 викласти у такій редакції:

Стаття 81. Реалізація інвестиційних проєктів в сфері науки та освіти

1. Правові засади реалізації інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки визначені Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, цим Законом, Законом України «Про інвестиційну діяльність», іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо інвестиційний проєкт відповідає ознакам державно-приватного партнерства, такі проєкти реалізуються відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство».

2. Реалізація інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки здійснюється на основі договорів між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та представниками інвестора, які укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Інвестиційні проєкти у сфері освіти і науки можуть передбачати:

спільне фінансування закладів освіти, а також фізичних та юридичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти;

розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

професійно-практичну підготовку;

запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти;

інше, не заборонено чинним законодавством України.

4. Фінансування розвитку освіти і науки може здійснюватися за рахунок:

фінансових ресурсів інвестора;

фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;

коштів державного та місцевих бюджетів;
інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Реалізація інвестиційних проєктів щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється виключно для провадження освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу освіти без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

6. Передача інвесторам та/або приватним партнерам в користування, оренду земель сільськогосподарського призначення, які знаходяться у користуванні закладів освіти, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України.

Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, передані інвестору в користування або управління, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

7. Інвестиційні проєкти, які повністю або частково передбачають використання публічних інвестицій, реалізуються як публічні інвестиційні проєкти.»;

частину другу статті 82 після слова «науково-виробничі» доповнити словами «науково-методичні, навчально-методичні»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

25) у статтях 6 і 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

26) у Законі України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119 із наступними змінами):

у пункті 8 частини першої статті 1 після слів «із закладом» слова «фахової передвищої» виключити;

пункт 2 частини першої статті 16 після слова «закладів» доповнити словами «професійної та»;

частину восьму статті 46 викласти у такій редакції:

«8. Заклади фахової передвищої освіти приватної форми власності (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної

дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» в усіх відмінках замінити словом «професійної»;

27) у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25, № 50, ст. 456 із наступними змінами):

абзац четвертий частини шостої статті 2 викласти в такій редакції:

«Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить закладам освіти, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».»;

абзац дев'ятий пункту 1 частини другої статті 3 після слів «закладів освіти» доповнити словами «(крім закладів професійної освіти)»;

статтю 14 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про професійну освіту».

Забороняється зміна основного виду діяльності закладу професійної освіти при передачі його в оренду як єдиного майнового комплексу.»;

28) у Законі України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради, 2020, № 31, ст. 226 із наступними змінами):

пункт 18 частини першої статті 1 викласти у такій редакції:

«18) учні – особи, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту;»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

29) пункт 2 частини четвертої статті 38 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (Голос України, 2020 р., № 141-142 із наступними змінами) викласти у такій редакції: «2) ближче, ніж за 500 (п'ятсот) метрів до закладів освіти усіх рівнів, типів і форм власності;»;

30) у частинах другій і п'ятій статті 20 Закону України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (Голос України, 2020 р., № 196 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити.

6. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 6 місяців з набрання чинності цього Закону:

забезпечити затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, положення про центри розвитку професійної освіти;

затвердити зразок тимчасового посвідчення тракториста-машиніста, яке видається закладом професійної освіти здобувачам професійної освіти для керування транспортним засобом під час проходження ними виробничої практики;

2) протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити створення в кожній області центрів розвитку професійної освіти державної форми власності шляхом реорганізації мережі науково-методичних (навчально-методичних) центрів (кабінетів) професійної (професійно-технічної) освіти;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

3) з метою оптимізації процесу передачі майна закладів професійної освіти з державної у комунальну власність приймає рішення про передачу єдиних майнових комплексів закладів професійної освіти з державної у комунальну власність без врахування зауважень суб'єктів, які не визначені частиною третьою статті 4 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності».

Голова Верховної Ради
України

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про професійну освіту»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Кодекс законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375 із наступними змінами)	
Стаття 21. Трудовий договір Трудовим договором є угода між працівником і роботодавцем (роботодавцем – фізичною особою), за якою працівник зобов’язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а роботодавець (роботодавець - фізична особа) зобов’язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін. Трудовим договором можуть встановлюватися умови щодо виконання робіт, які вимагають професійної та/або часткової професійної кваліфікації, а також умови щодо виконання робіт, які не потребують наявності у особи професійної або часткової професійної кваліфікації. Працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах, організаціях, якщо інше не передбачено законодавством, колективним договором або угодою сторін.	Стаття 21. Трудовий договір Трудовим договором є угода між працівником і роботодавцем (роботодавцем – фізичною особою), за якою працівник зобов’язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а роботодавець (роботодавець - фізична особа) зобов’язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін. Трудовим договором можуть встановлюватися умови щодо виконання робіт, які вимагають професійної та/або часткової професійної кваліфікації, а також умови щодо виконання робіт, які не потребують наявності у особи професійної або часткової професійної кваліфікації. Працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах, організаціях, якщо інше не передбачено законодавством, колективним договором або угодою сторін.

МОН № 1/3642-25 від 26.02.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

Особливою формою трудового договору є контракт, в якому строк його дії, права, обов'язки і відповідальність сторін (в тому числі матеріальна), умови матеріального забезпечення та організації праці працівника, умови розірвання договору, в тому числі дострокового, можуть встановлюватися угодою сторін. Сфера застосування контракту визначається законами України.

В умовах спрощеного режиму регулювання трудових відносин, визначеного главою III-Б цього Кодексу, трудовий договір є основним засобом регулювання трудових відносин працівників та роботодавців (власників приватних підприємств), у яких кількість працівників або рівень оплати праці відповідає критеріям, встановленим статтею 49⁵ цього Кодексу.

У разі застосування спрощеного режиму регулювання трудових відносин, за взаємною згодою сторін, у трудовому договорі можуть визначатися додаткові права, обов'язки і відповідальність сторін, умови матеріального забезпечення та організації праці працівника, умови припинення або дострокового розірвання договору.

Відсутній

Особливою формою трудового договору є контракт, в якому строк його дії, права, обов'язки і відповідальність сторін (в тому числі матеріальна), умови матеріального забезпечення та організації праці працівника, умови розірвання договору, в тому числі дострокового, можуть встановлюватися угодою сторін. Сфера застосування контракту визначається законами України.

В умовах спрощеного режиму регулювання трудових відносин, визначеного главою III-Б цього Кодексу, трудовий договір є основним засобом регулювання трудових відносин працівників та роботодавців (власників приватних підприємств), у яких кількість працівників або рівень оплати праці відповідає критеріям, встановленим статтею 49⁵ цього Кодексу.

У разі застосування спрощеного режиму регулювання трудових відносин, за взаємною згодою сторін, у трудовому договорі можуть визначатися додаткові права, обов'язки і відповідальність сторін, умови матеріального забезпечення та організації праці працівника, умови припинення або дострокового розірвання договору.

Студентський трудовий договір – особливий вид трудового договору між здобувачем освіти та підприємством, установою, організацією, що передбачає поєднання здобуття освіти на робочому

	місці, зокрема за дуальною формою, із виконанням трудових функцій в межах освітньої програми. Строк дії студентського трудового договору не може перевищувати строк здобуття професійної освіти. Типова форма студентського трудового договору затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.
Стаття 63. Заборона залучення до надурочних робіт До надурочних робіт (стаття 62) забороняється залучати: 1) вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (стаття 176); 2) осіб, молодших вісімнадцяти років (стаття 192); 3) працівників, які навчаються в загальноосвітніх школах і професійно-технічних училищах без відриву від виробництва, в дні занять (стаття 220).	Стаття 63. Заборона залучення до надурочних робіт До надурочних робіт (стаття 62) забороняється залучати: 1) вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (стаття 176); 2) осіб, молодших вісімнадцяти років (стаття 192); 3) працівників, які навчаються в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, в дні занять (стаття 220).
Стаття 82. Обчислення стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку	Стаття 82. Обчислення стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку

До стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку (стаття 75 цього Кодексу), зараховуються: ... 5) час навчання з відривом від виробництва тривалістю менше 10 місяців <i>за денною формою навчання</i> у закладах професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти;	До стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку (стаття 75 цього Кодексу), зараховуються: ... 5) час навчання з відривом від виробництва тривалістю менше 10 місяців у закладах професійної освіти;
Стаття 188. Вік, з якого допускається прийняття на роботу Не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років. За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років. Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу здобувачів освіти закладів загальної середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої чи вищої освіти, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час	Стаття 188. Вік, з якого допускається прийняття на роботу Не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років. За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років. Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу здобувачів освіти закладів загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час по досягненні ними чотирнадцятирічного

по досягненні ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, що його замінює.	віку за згодою одного з батьків або особи, що його замінює.
Стаття 193. Норми виробітку для молодих працівників Для працівників віком до вісімнадцяти років норми виробітку встановлюються виходячи з норм виробітку для дорослих працівників пропорційно скороченому робочому часу для осіб, що не досягли вісімнадцяти років. Для молодих працівників, які поступають на підприємство, в організацію після закінчення закладів загальної середньої або професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти, курсів, а також для тих, які пройшли навчання безпосередньо на виробництві, в передбачених законодавством випадках і розмірах та на визначені ним строки можуть затверджуватися знижені норми виробітку. Ці норми затверджуються роботодавцем за погодженням з профспілковим комітетом.	Стаття 193. Норми виробітку для молодих працівників Для працівників віком до вісімнадцяти років норми виробітку встановлюються виходячи з норм виробітку для дорослих працівників пропорційно скороченому робочому часу для осіб, що не досягли вісімнадцяти років. Для молодих працівників, які поступають на підприємство, в організацію після закінчення закладів загальної середньої або професійної освіти, курсів, а також для тих, які пройшли навчання безпосередньо на виробництві, в передбачених законодавством випадках і розмірах та на визначені ним строки можуть затверджуватися знижені норми виробітку. Ці норми затверджуються роботодавцем за погодженням з профспілковим комітетом.
Стаття 194. Оплата праці працівників молодше вісімнадцяти років при скороченій тривалості щоденної роботи Заробітна плата працівникам молодше	Стаття 194. Оплата праці працівників молодше вісімнадцяти років при скороченій тривалості щоденної роботи Заробітна плата працівникам молодше

вісімнадцяти років при скороченій тривалості щоденної роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи. Праця працівників молодше вісімнадцяти років, допущених до відрядних робіт, оплачується за відрядними розцінками, встановленими для дорослих працівників, з доплатою за тарифною ставкою за час, на який тривалість їх щоденної роботи скорочується порівняно з тривалістю щоденної роботи дорослих працівників. Оплата праці здобувачів освіти закладів загальної середньої або професійної <i>(професійно-технічної)</i> освіти, які працюють у вільний від навчання час, провадиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку. Підприємства можуть встановлювати здобувачам освіти доплати до заробітної плати.	вісімнадцяти років при скороченій тривалості щоденної роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи. Праця працівників молодше вісімнадцяти років, допущених до відрядних робіт, оплачується за відрядними розцінками, встановленими для дорослих працівників, з доплатою за тарифною ставкою за час, на який тривалість їх щоденної роботи скорочується порівняно з тривалістю щоденної роботи дорослих працівників. Оплата праці здобувачів освіти закладів загальної середньої або професійної освіти, які працюють у вільний від навчання час, провадиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку. Підприємства можуть встановлювати здобувачам освіти доплати до заробітної плати.
Стаття 197. Надання молоді першого робочого місця Працездатній молоді - громадянам України віком від 15 до 28 років після закінчення або припинення навчання у закладах середньої, <i>професійної (професійно-технічної)</i>, фахової передвищої чи вищої	Стаття 197. Надання молоді першого робочого місця Працездатній молоді - громадянам України віком від 15 до 28 років після закінчення або припинення навчання у закладах середньої, фахової передвищої чи вищої освіти, завершення професійної підготовки і

освіти, завершення професійної підготовки і перепідготовки, а також після звільнення із строкової військової служби, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, військової служби за призовом осіб офіцерського складу або альтернативної (невійськової) служби надається перше робоче місце на строк не менше двох років.	перепідготовки, а також після звільнення із строкової військової служби, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, військової служби за призовом осіб офіцерського складу або альтернативної (невійськової) служби надається перше робоче місце на строк не менше двох років.
Стаття 201. Організація виробничого навчання Для професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників, особливо молоді, роботодавець організовує індивідуальне, бригадне, курсове та інше виробниче навчання за рахунок підприємства, організації, установи.	Стаття 201. Організація виробничого навчання Виключити
Стаття 203. Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням При підвищенні кваліфікаційних розрядів або при просуванні по роботі повинні враховуватися <i>успішне проходження працівниками виробничого навчання, загальноосвітня і професійна підготовка та успішне проходження працівниками навчання в закладах освіти.</i>	Стаття 203. Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням При підвищенні кваліфікаційних розрядів або при просуванні по роботі повинні враховуватися результати професійного навчання працівників.

Стаття 204. Здійснення виробничого навчання в робочий час Теоретичні заняття і виробниче навчання при підготовці нових працівників безпосередньо на виробництві шляхом індивідуального, бригадного і курсового навчання проводяться в межах робочого часу, встановленого законодавством про працю для працівників відповідних віку, професій і виробництв.	Стаття 204. Здійснення виробничого навчання в робочий час Виключити
Стаття 205. Неприпустимість залучення до роботи, що не стосується спеціальності, яка вивчається В період виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям працівники не можуть використовуватись на будь-якій роботі, що не стосується спеціальності, яка вивчається ними.	Стаття 205. Неприпустимість залучення до роботи, що не стосується спеціальності, яка вивчається Виключити
Стаття 206. Надання роботи у відповідності з набутою кваліфікацією Працівникові, який успішно закінчив виробниче навчання, присвоюється кваліфікація відповідно до тарифно-кваліфікаційного довідника і надається робота відповідно до набутої ним кваліфікації та присвоєного розряду.	Стаття 206. Надання роботи у відповідності з набутою кваліфікацією Виключити

Стаття 207. Оплата праці за час виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям <i>За час проходження виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.</i>	Стаття 207. Оплата праці під час підвищення професійної кваліфікації / перепідготовки Під час підвищення кваліфікації / перепідготовки працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.
Стаття 208. Пільги для працівників, які навчаються у закладах середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти Для працівників, які навчаються без відриву від виробництва у закладах середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, встановлюється скорочений робочий тиждень або скорочена тривалість щоденної роботи із збереженням заробітної плати у встановленому порядку; їм надаються також і інші пільги.	Стаття 208. Пільги для працівників, які навчаються в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої освіти Для працівників, які навчаються без відриву від виробництва в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої освіти, встановлюється скорочений робочий тиждень або скорочена тривалість щоденної роботи із збереженням заробітної плати у встановленому порядку; їм надаються також і інші пільги.
Стаття 213. Додаткова відпустка у зв'язку з навчанням у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Працівникам, які <i>успішно навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти за</i>	Стаття 213. Додаткова відпустка працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту Працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту надається додаткова

<i>вечірніми формами навчання, надається додаткова оплачувана відпустка для підготовки та складання атестацій, заліків, іспитів (екзаменів) загальною тривалістю 35 календарних днів протягом навчального року.</i>	оплачувана відпустка для підготовки та складання іспитів загальною тривалістю 35 календарних днів протягом навчального року.
Стаття 220. Обмеження надурочних робіт для працівників, які навчаються Працівників, які навчаються без відриву від виробництва у закладах середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти, забороняється залучати в дні занять до надурочних робіт.	Стаття 220. Обмеження надурочних робіт для працівників, які навчаються Працівників, які навчаються без відриву від виробництва у закладах середньої, професійної освіти, забороняється залучати в дні занять до надурочних робіт.
Стаття 252⁶. Формування колективу бригади Зарахування в бригаду нових працівників провадиться за згодою колективу бригади. Не допускається відмова бригади в зарахуванні працівників, направлених у бригаду в порядку працевлаштування відповідно до законодавства (молодих спеціалістів, випускників закладів <i>освіти системи професійно-технічної освіти</i>, осіб, звільнених від покарання або примусового лікування та інших).	Стаття 252⁶. Формування колективу бригади Зарахування в бригаду нових працівників провадиться за згодою колективу бригади. Не допускається відмова бригади в зарахуванні працівників, направлених у бригаду в порядку працевлаштування відповідно до законодавства (молодих спеціалістів, випускників закладів професійної освіти, осіб, звільнених від покарання або примусового лікування та інших).
Земельний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 3-4, ст. 27)	
Стаття 83. Право власності на землю	Стаття 83. Право власності на землю

територіальних громад ... 4. До земель комунальної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать: ... Відсутній	територіальних громад ... 4. До земель комунальної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать: ... ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні комунальних закладів освіти.
Стаття 84. Право власності на землю держави ... 4. До земель державної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать: ... ж) земельні ділянки, закріплені за державними закладами професійної (професійно-технічної) освіти; ж¹) земельні ділянки, закріплені за державними закладами фахової передвищої освіти; з) земельні ділянки, закріплені за державними закладами вищої освіти; ...	Стаття 84. Право власності на землю держави ... 4. До земель державної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать: ... ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні державних закладів освіти; Виключити Виключити
Сімейний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 21-22, ст. 135 із наступними змінами)	
Стаття 256⁻³. Прийомні діти ...	Стаття 256⁻³. Прийомні діти ...

3. Прийомні діти проживають і виховуються у прийомній сім'ї до досягнення 18-річного віку. Після досягнення 18-річного віку такі особи у разі продовження навчання в закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти можуть, за їх вибором, продовжити проживати і виховуватися у цій прийомній сім'ї до закінчення такого закладу. Особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність, за їхнім вибором можуть продовжити проживати та виховуватися у прийомній сім'ї до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти. ...	3. Прийомні діти проживають і виховуються у прийомній сім'ї до досягнення 18-річного віку. Після досягнення 18-річного віку такі особи у разі продовження навчання в закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти можуть, за їх вибором, продовжити проживати і виховуватися у цій прийомній сім'ї до закінчення такого закладу. Особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність, за їхнім вибором можуть продовжити проживати та виховуватися у прийомній сім'ї до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти. ...
Стаття 256⁻⁷. Вихованці дитячого будинку сімейного типу ... 3. Вихованці проживають і виховуються у дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку. Після досягнення 18-річного віку такі особи у разі продовження навчання в закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової	Стаття 256⁻⁷. Вихованці дитячого будинку сімейного типу ... 3. Вихованці проживають і виховуються у дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку. Після досягнення 18-річного віку такі особи у разі продовження навчання в закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої

передвищої чи вищої освіти можуть, за їхнім вибором, продовжити проживати і виховуватися у цьому дитячому будинку сімейного типу до закінчення такого закладу. Особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність, за їхнім вибором можуть продовжити проживати та виховуватися у дитячому будинку сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладі загальної середньої, професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої, вищої освіти. ...	освіти можуть, за їхнім вибором, продовжити проживати і виховуватися у цьому дитячому будинку сімейного типу до закінчення такого закладу. Особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність, за їхнім вибором можуть продовжити проживати та виховуватися у дитячому будинку сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладі загальної середньої, фахової передвищої, вищої освіти. ...
Кримінально-виконавчий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 3-4, ст. 21 із наступними змінами)	
Стаття 6. Виправлення і ресоціалізація засуджених та їх основні засоби 1. Виправлення засудженого - процес позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки. 2. Ресоціалізація - свідоме відновлення засудженого в соціальному статусі повноправного члена суспільства; повернення його до самостійного	Стаття 6. Виправлення і ресоціалізація засуджених та їх основні засоби 1. Виправлення засудженого - процес позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки. 2. Ресоціалізація - свідоме відновлення засудженого в соціальному статусі повноправного члена суспільства; повернення його до самостійного

загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві. Необхідною умовою ресоціалізації є виправлення засудженого. 3. Основними засобами виправлення і ресоціалізації засуджених є встановлений порядок виконання та відбування покарання (режим), пробація, суспільно корисна праця, соціально-виховна робота, <i>загальноосвітнє і професійно-технічне навчання</i>, громадський вплив.	загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві. Необхідною умовою ресоціалізації є виправлення засудженого. 3. Основними засобами виправлення і ресоціалізації засуджених є встановлений порядок виконання та відбування покарання (режим), пробація, суспільно корисна праця, соціально-виховна робота, здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, громадський вплив.
Стаття 71. Порядок виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців ... 5. На засуджених військовослужбовців, які тримаються в дисциплінарному батальйоні, поширюються положення цього Кодексу щодо суспільно корисної праці, соціально-виховної роботи, <i>загальноосвітнього і професійно-технічного навчання</i>, громадського впливу. Із засудженими також проводяться військові навчання.	Стаття 71. Порядок виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців ... 5. На засуджених військовослужбовців, які тримаються в дисциплінарному батальйоні, поширюються положення цього Кодексу щодо суспільно корисної праці, соціально-виховної роботи, здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, громадського впливу. Із засудженими також проводяться військові навчання.
Стаття 102. Режим у колоніях та його основні вимоги	Стаття 102. Режим у колоніях та його основні вимоги

1. Режим у виправних і виховних колоніях - це встановлений законом та іншими нормативно-правовими актами порядок виконання і відбування покарання, який забезпечує ізоляцію засуджених; постійний нагляд за ними; виконання покладених на них обов'язків; реалізацію їхніх прав і законних інтересів; безпеку засуджених і персоналу; роздільне тримання різних категорій засуджених; різні умови тримання засуджених залежно від виду колонії; зміну умов тримання засуджених. 2. Режим у колоніях має зводити до мінімуму різницю між умовами життя в колонії і на свободі, що повинно сприяти підвищенню відповідальності засуджених за свою поведінку і усвідомленню людської гідності. 3. Режим створює умови для суспільно корисної праці засуджених, <i>загальноосвітнього і професійно-технічного навчання</i>, соціально-виховної роботи та громадського впливу.	1. Режим у виправних і виховних колоніях - це встановлений законом та іншими нормативно-правовими актами порядок виконання і відбування покарання, який забезпечує ізоляцію засуджених; постійний нагляд за ними; виконання покладених на них обов'язків; реалізацію їхніх прав і законних інтересів; безпеку засуджених і персоналу; роздільне тримання різних категорій засуджених; різні умови тримання засуджених залежно від виду колонії; зміну умов тримання засуджених. 2. Режим у колоніях має зводити до мінімуму різницю між умовами життя в колонії і на свободі, що повинно сприяти підвищенню відповідальності засуджених за свою поведінку і усвідомленню людської гідності. 3. Режим створює умови для суспільно корисної праці засуджених, здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, соціально-виховної роботи та громадського впливу.
Стаття 123. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі ... 5. Програми диференційованого виховного впливу на засуджених повинні враховувати можливості виховної функції режиму відбування покарання,	Стаття 123. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі ... 5. Програми диференційованого виховного впливу на засуджених повинні враховувати можливості виховної функції режиму відбування покарання,

загальноосвітнього і професійно-технічного навчання, заходів заохочення і стягнення, які застосовуються до осіб, позбавлених волі, самодіяльних організацій засуджених, громадських, благодійних і релігійних організацій, а також залучення засуджених до самовиховання.	здобуття загальної середньої та/або професійної освіти, заходів заохочення і стягнення, які застосовуються до осіб, позбавлених волі, самодіяльних організацій засуджених, громадських, благодійних і релігійних організацій, а також залучення засуджених до самовиховання.
Стаття 125. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі 1. У колоніях відповідно до законів України «Про освіту» і «Про загальну середню освіту» для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти. 2. Засудженим, які бажають підвищувати свій загальноосвітній рівень, незалежно від віку створюються умови для самоосвіти, надається можливість навчання в загальноосвітніх навчальних закладах колоній, які створюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до потреб у них і за наявності необхідної матеріально-технічної та науково-методичної бази, педагогічних кадрів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. 3. У виховних колоніях утворюються середні загальноосвітні школи трьох ступенів. Засуджені, які	Стаття 125. Здобуття загальної середньої та/або професійної освіти 1. У колоніях відповідно до законів України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти. 2. Засудженим, які бажають підвищувати свій загальноосвітній рівень, незалежно від віку створюються умови для самоосвіти, надається можливість навчання в загальноосвітніх навчальних закладах колоній, які створюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до потреб у них і за наявності необхідної матеріально-технічної та науково-методичної бази, педагогічних кадрів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. 3. У виховних колоніях утворюються середні загальноосвітні школи трьох ступенів. Засуджені, які

навчаються в них, підручниками, зошитами та письмовим приладдям забезпечуються безоплатно. 4. Для засуджених, які не мають робітничої професії, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, надається можливість підготовки на курсах професійного навчання робітників на виробництві.	навчаються в них, підручниками, зошитами та письмовим приладдям забезпечуються безоплатно. 4. Для засуджених, які не мають професійної кваліфікації, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, надається можливість здобути професійну освіту або пройти професійне навчання відповідно до Закону України «Про професійну освіту».
Стаття 126. Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених до позбавлення волі 1. Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених, у тому числі професійно-технічного навчання на виробництві, здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» і «Про професійно-технічну освіту» в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. 2. На період проходження державної підсумкової атестації засуджені, які навчаються, звільняються від роботи на строк, передбачений законодавством. Заробітна плата їм за цей період не нараховується, харчування надається безоплатно.	Стаття 126. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі 1. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і «Про професійну освіту» в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. 2. На період проходження державної підсумкової атестації засуджені, які навчаються, звільняються від роботи на строк, передбачений законодавством. Заробітна плата їм за цей період не нараховується, харчування надається безоплатно.

3. Засудженим, які займаються самоосвітою, адміністрація колонії створює необхідні умови для занять у вільний від роботи час. 4. <i>Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених</i> заохочується і враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення. 5. Педагогічні працівники <i>загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів</i> надають допомогу адміністрації колонії в соціально-виховній роботі із засудженими.	3. Засудженим, які займаються самоосвітою, адміністрація колонії створює необхідні умови для занять у вільний від роботи час. 4. Здобуття загальної середньої та/або професійної освіти заохочується і враховується при визначенні ступеня їхнього виправлення. 5. Педагогічні працівники закладів освіти надають допомогу адміністрації колонії в соціально-виховній роботі із засудженими.
Стаття 148. Залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку 1. З метою закріплення результатів виправлення, завершення <i>загальноосвітнього або професійно-технічного навчання</i> засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, можуть бути залишені у виховній колонії до закінчення строку покарання, але не довше ніж до досягнення ними двадцяти двох років. ...	Стаття 148. Залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку 1. З метою закріплення результатів виправлення, завершення здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, можуть бути залишені у виховній колонії до закінчення строку покарання, але не довше ніж до досягнення ними двадцяти двох років. ...
Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170 із наступними змінами)	
Стаття 17. Постійне користування лісами У постійне користування ліси на землях державної	Стаття 17. Постійне користування лісами У постійне користування ліси на землях державної

власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим державним лісогосподарським підприємствам, іншим державним підприємствам, установам та організаціям, у яких створено спеціалізовані лісогосподарські підрозділи.

У постійне користування ліси на землях комунальної власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим комунальним лісогосподарським підприємствам, іншим комунальним підприємствам, установам та організаціям, у яких створені спеціалізовані лісогосподарські підрозділи.

власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим державним лісогосподарським підприємствам, іншим державним підприємствам, установам та організаціям, у яких створено спеціалізовані лісогосподарські підрозділи, **державним і комунальним закладам професійної освіти, що здійснюють підготовку фахівців для лісогосподарської галузі.**

У постійне користування ліси на землях комунальної власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим комунальним лісогосподарським підприємствам, іншим комунальним підприємствам, установам та організаціям, у яких створені спеціалізовані лісогосподарські підрозділи, **державним і комунальним закладам професійної освіти, що здійснюють підготовку фахівців для лісогосподарської галузі.**

Кодекс цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458)

Стаття 90. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб 1. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту за відповідними професіями, спеціальностями (спеціалізаціями), освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями здійснюються закладами освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, що утворюються відповідно до законодавства та є закладами державної форми власності.	Стаття 90. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб 1. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту за відповідними професіями, спеціальностями (спеціалізаціями), освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями здійснюються закладами освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, що утворюються відповідно до законодавства та є закладами державної форми власності або шляхом професійного навчання працівників на виробництві в аварійно-рятувальних формуваннях.
---	---

<i>2. Особи, які приймаються на службу цивільного захисту та призначаються на посади рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, проходять первинну професійну підготовку, а на посади середнього та старшого начальницького складу служби цивільного захисту - перепідготовку або спеціалізацію у відповідних закладах освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.</i>	2. Особи, які приймаються на службу цивільного захисту та призначаються на посади рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, з метою набуття спеціальних навичок зобов'язані пройти професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації відповідно до державних освітніх стандартів, а на посади середнього та старшого начальницького складу служби цивільного захисту - перепідготовку або спеціалізацію у відповідних закладах освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.
Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами)	
Стаття 22. Для реалізації права на професійну <i>(професійно-технічну)</i>, фахову передвищу та вищу освіту особами з інвалідністю заклади професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти створюють їм необхідні умови для здобуття відповідної освіти. Прийом на навчання до закладів вищої та фахової передвищої освіти осіб з інвалідністю проводиться на	Стаття 22. Для реалізації права на професійну, фахову передвищу та вищу освіту особами з інвалідністю заклади професійної, фахової передвищої та вищої освіти створюють їм необхідні умови для здобуття відповідної освіти. Прийом на навчання до закладів вищої та фахової передвищої освіти осіб з інвалідністю проводиться на

конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки.

Спеціальні умови для здобуття вищої освіти за державним замовленням і за рахунок цільових пільгових державних кредитів надаються:

особам з інвалідністю, які не спроможні відвідувати навчальний заклад (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);

особам, у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання;

особам з інвалідністю I, II групи і дітям з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю.

Прийом до професійно-технічного навчального закладу проводиться шляхом конкурсного відбору вступників на навчання.

конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки.

Спеціальні умови для здобуття вищої освіти за державним замовленням і за рахунок цільових пільгових державних кредитів надаються:

особам з інвалідністю, які не спроможні відвідувати навчальний заклад (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);

особам, у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання;

особам з інвалідністю I, II групи і дітям з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю.

Особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово.

У разі складення вступних іспитів з позитивним результатом до професійно-технічних навчальних закладів поза конкурсом зараховуються діти з інвалідністю та особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю.

За інших рівних умов переважне право на зарахування до **професійно-технічних навчальних закладів** мають особи з інвалідністю та діти з малозабезпечених сімей, у яких:

обидва батьки є особами з інвалідністю;

один з батьків є особою з інвалідністю, а інший помер;

одинок матір є особою з інвалідністю;

батько є особою з інвалідністю та виховує дитину без матері.

Під час навчання зазначеним категоріям громадян стипендія (у разі призначення) та пенсія (державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та

У разі проведення закладом професійної освіти конкурсу за відповідною професійною кваліфікацією діти з інвалідністю та особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти поза конкурсом за умови проходження вступних випробувань з позитивним результатом.

За інших рівних умов переважне право на зарахування до **закладів професійної освіти** мають особи з інвалідністю та діти з малозабезпечених сімей, у яких:

обидва батьки є особами з інвалідністю;

один з батьків є особою з інвалідністю, а інший помер;

одинок матір є особою з інвалідністю;

батько є особою з інвалідністю та виховує дитину без матері.

Під час навчання зазначеним категоріям громадян стипендія (у разі призначення) та пенсія (державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та

дітям з інвалідністю) виплачуються у повному розмірі.	дітям з інвалідністю) виплачуються у повному розмірі.
Закон України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами)	
Відсутня	Стаття 15¹. Особливості допуску до керування транспортними засобами здобувачів освіти Для організації та проходження виробничої практики за професійними кваліфікаціями, що передбачають керування тракторами та сільськогосподарською технікою, заклад освіти у порядку, визначеному Кабінетом міністрів України, видає свідоцтво на керування транспортного засобу відповідної категорії (крім руху на вулично-дорожній мережі) здобувачам професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які досягли 16-річного віку за умови відсутності медичних протипоказань та успішного опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками, що засвідчується закладом освіти.
Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами)	
Стаття 10. Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни	Стаття 10. Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни

До сімей загиблих (померлих) ветеранів війни належать: ... 4) діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.	До сімей загиблих (померлих) ветеранів війни належать: ... 4) діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.
Стаття 12. Пільги учасникам бойових дій та особам, прирівняним до них Учасникам бойових дій (статті 5, 6) надаються такі пільги: ... 22) учасникам бойових дій на території інших держав надається переважне право на вступ до закладів вищої, фахової передвищої освіти, право на позаконкурсний вступ до закладів професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти і на курси для одержання відповідних професій. ...	Стаття 12. Пільги учасникам бойових дій та особам, прирівняним до них Учасникам бойових дій (статті 5, 6) надаються такі пільги: ... 22) учасникам бойових дій на території інших держав надається переважне право на вступ до закладів вищої, фахової передвищої освіти, право на позаконкурсний вступ до закладів професійної освіти на курси для одержання відповідних професій. ...

Держава забезпечує учасникам бойових дій та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, - до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти. Державна цільова підтримка для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти надається у вигляді: - повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів; - пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти; - соціальної стипендії; - безоплатного забезпечення підручниками; - безоплатного доступу до мережі Інтернет, систем баз даних в закладах освіти; - безоплатного проживання в гуртожитку; - інших заходів, затверджених Кабінетом Міністрів	Держава забезпечує учасникам бойових дій та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, - до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти. Державна цільова підтримка для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти надається у вигляді: - повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів; - пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти; - соціальної стипендії; - безоплатного забезпечення підручниками; - безоплатного доступу до мережі Інтернет, систем баз даних в закладах освіти; - безоплатного проживання в гуртожитку; - інших заходів, затверджених Кабінетом Міністрів
--	--

України. Порядок та умови надання державної цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти зазначеним категоріям громадян визначаються Кабінетом Міністрів України. Надання пільг, передбачених пунктом 13 частини першої цієї статті, відбувається з урахуванням особливостей, визначених законом для окремих категорій працівників.	України. Порядок та умови надання державної цільової підтримки для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти зазначеним категоріям громадян визначаються Кабінетом Міністрів України. Надання пільг, передбачених пунктом 13 частини першої цієї статті, відбувається з урахуванням особливостей, визначених законом для окремих категорій працівників.
Стаття 13. Пільги особам з інвалідністю внаслідок війни Особам з інвалідністю внаслідок війни та прирівняним до них особам (стаття 7) надаються такі пільги: ... 28) право на державну цільову підтримку для здобуття ними та їх дітьми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти, передбачену статтею 12 цього Закону для учасників бойових дій та їх дітей.	Стаття 13. Пільги особам з інвалідністю внаслідок війни Особам з інвалідністю внаслідок війни та прирівняним до них особам (стаття 7) надаються такі пільги: ... 28) право на державну цільову підтримку для здобуття ними та їх дітьми професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти, передбачену статтею 12 цього Закону для учасників бойових дій та їх дітей.

Стаття 15. Пільги сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників і Захисниць України Сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни (стаття 10) та сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (стаття 10⁻¹) надаються такі пільги: ... Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>) чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, на яких поширюється чинність цього Закону.	Стаття 15. Пільги сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників і Захисниць України Сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни (стаття 10) та сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (стаття 10⁻¹) надаються такі пільги: ... Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, на яких поширюється чинність цього Закону.
Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами)	
Стаття 32. Повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, молодіжної політики, фізкультури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: а) власні (самоврядні) повноваження: ... 2) забезпечення здобуття повної загальної	Стаття 32. Повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, молодіжної політики, фізкультури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: а) власні (самоврядні) повноваження: ... 2) забезпечення здобуття повної загальної

середньої, професійної (*професійно-технічної*), фахової передвищої та вищої освіти у державних і комунальних закладах освіти, створення необхідних умов для виховання дітей та молоді, розвитку їхніх здібностей, трудового навчання, професійної орієнтації, продуктивної праці учнів, сприяння діяльності дошкільних та позашкільних закладів освіти, дитячих, молодіжних та науково-просвітницьких громадських об'єднань, молодіжних центрів;

...

б) делеговані повноваження:

...

2) забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти і медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі освітніх і лікувальних закладів усіх форм власності, фізичної культури і спорту, визначення потреби та формування замовлень на кадри для цих закладів, укладення договорів на підготовку спеціалістів, організація роботи щодо удосконалення кваліфікації кадрів, залучення роботодавців до надання місць для проходження виробничої практики *учнями професійно-технічних навчальних закладів*;

3) забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення;

4) організація обліку дітей дошкільного та

середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти у державних і комунальних закладах освіти, створення необхідних умов для виховання дітей та молоді, розвитку їхніх здібностей, трудового навчання, професійної орієнтації, продуктивної праці учнів, сприяння діяльності дошкільних та позашкільних закладів освіти, дитячих, молодіжних та науково-просвітницьких громадських об'єднань, молодіжних центрів;

...

б) делеговані повноваження:

...

2) забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти і медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі освітніх і лікувальних закладів усіх форм власності, фізичної культури і спорту, визначення потреби та формування замовлень на кадри для цих закладів, укладення договорів на підготовку спеціалістів, організація роботи щодо удосконалення кваліфікації кадрів, залучення роботодавців до надання місць для проходження виробничої практики *здобувачами професійної освіти*;

3) забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення;

4) організація обліку дітей дошкільного та

шкільного віку; 5) надання допомоги випускникам загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів державної або комунальної форми власності у працевлаштуванні; 6) забезпечення школярів із числа дітей-сиріт, дітей з інвалідністю/осіб з інвалідністю I-III групи, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до <u>Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»</u>, які навчаються в державних і комунальних навчальних закладах, безоплатними підручниками, створення умов для самоосвіти; 7) організація роботи щодо запобігання бездоглядності неповнолітніх; 8) вирішення відповідно до законодавства питань про повне державне утримання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та утримання учнів спеціальних закладів освіти, про надання пільг на утримання дітей у пансіонах закладів освіти, а також щодо оплати харчування дітей у закладах освіти (групах подовженого дня); ...	шкільного віку; 5) сприяння випускникам державних і комунальних закладів загальної середньої та професійної освіти у працевлаштуванні; 6) забезпечення школярів із числа дітей-сиріт, дітей з інвалідністю/осіб з інвалідністю I-III групи, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до <u>Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»</u>, які навчаються в державних і комунальних навчальних закладах, безоплатними підручниками, створення умов для самоосвіти; 7) організація роботи щодо запобігання бездоглядності неповнолітніх; 8) вирішення відповідно до законодавства питань про повне державне утримання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу, закладах професійної освіти та утримання учнів спеціальних закладів освіти, про надання пільг на утримання дітей у пансіонах закладів освіти, а також щодо оплати харчування дітей у закладах освіти (групах подовженого дня); ...
---	---

Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 290 із наступними змінами)

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

...

сім'я - особи, які разом проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Права члена сім'ї має одинока особа. До складу сім'ї включаються чоловік, дружина; рідні та усиновлені діти зазначених осіб віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної (*професійно-технічної*), фахової передвищої, вищої освіти (у тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених навчальних закладів та вступом до іншого навчального закладу або у період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем та продовженням навчання за іншим, за умови що такий період не перевищує чотири місяці) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, які визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи і проживають разом із батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

...

сім'я - особи, які разом проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Права члена сім'ї має одинока особа. До складу сім'ї включаються чоловік, дружина; рідні та усиновлені діти зазначених осіб віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти (у тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених навчальних закладів та вступом до іншого навчального закладу або у період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем та продовженням навчання за іншим, за умови що такий період не перевищує чотири місяці) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, які визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи і проживають разом із батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їхньому

їхньому утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю та не перебувають у шлюбі, але мають спільних дітей. При цьому до складу сім'ї включаються незалежно від місця проживання (перебування) або реєстрації діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної (**професійно-технічної**), фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей. До складу сім'ї не включаються особи, які перебувають на повному державному утриманні;

малозабезпечена сім'я - сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї;

непрацююча працездатна особа - особа працездатного віку з числа членів малозабезпеченої сім'ї, яка за станом здоров'я здатна до активної праці і не працює, не проходить військову службу, не займається підприємницькою діяльністю чи професійною незалежною діяльністю, не здобуває освіти за денною формою у закладах загальної середньої, професійної (**професійно-технічної**), фахової передвищої, вищої освіти;

утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю та не перебувають у шлюбі, але мають спільних дітей. При цьому до складу сім'ї включаються незалежно від місця проживання (перебування) або реєстрації діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей. До складу сім'ї не включаються особи, які перебувають на повному державному утриманні;

малозабезпечена сім'я - сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї;

непрацююча працездатна особа - особа працездатного віку з числа членів малозабезпеченої сім'ї, яка за станом здоров'я здатна до активної праці і не працює, не проходить військову службу, не займається підприємницькою діяльністю чи професійною незалежною діяльністю, не здобуває освіти за денною формою у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти;

Закон України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000, № 46, ст. 393 із наступними змінами)

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону вживаються такі терміни:

система позашкільної освіти - освітня підсистема, що включає державні, комунальні, приватні заклади позашкільної освіти; інші заклади освіти як центри позашкільної освіти (заклади загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі школи соціальної реабілітації, міжшкільні навчально-виробничі комбінати, заклади професійної **(професійно-технічної)** та фахової передвищої); гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти, навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної **(професійно-технічної)** та фахової передвищої; клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності; культурно-освітні, фізкультурно-оздоровчі, спортивні та інші заклади освіти, установи; фонди, асоціації, діяльність яких пов'язана із функціонуванням позашкільної освіти; відповідні органи управління позашкільною освітою і науково-методичні установи; інші суб'єкти освітньої діяльності, що надають освітні послуги у системі позашкільної освіти;

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону вживаються такі терміни:

система позашкільної освіти - освітня підсистема, що включає державні, комунальні, приватні заклади позашкільної освіти; інші заклади освіти як центри позашкільної освіти (заклади загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі школи соціальної реабілітації, міжшкільні навчально-виробничі комбінати, заклади професійної та фахової передвищої); гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти, навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної та фахової передвищої; клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності; культурно-освітні, фізкультурно-оздоровчі, спортивні та інші заклади освіти, установи; фонди, асоціації, діяльність яких пов'язана із функціонуванням позашкільної освіти; відповідні органи управління позашкільною освітою і науково-методичні установи; інші суб'єкти освітньої діяльності, що надають освітні послуги у системі позашкільної освіти;

Стаття 5. Структура позашкільної освіти Структуру позашкільної освіти становлять: заклади позашкільної освіти; інші заклади освіти як центри позашкільної освіти, до числа яких належать: заклади загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі школи соціальної реабілітації, міжшкільні навчально-виробничі комбінати, заклади професійної <i>(професійно-технічної)</i> та фахової передвищої; гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної <i>(професійно-технічної)</i> та фахової передвищої; ...	Стаття 5. Структура позашкільної освіти Структуру позашкільної освіти становлять: заклади позашкільної освіти; інші заклади освіти як центри позашкільної освіти, до числа яких належать: заклади загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі школи соціальної реабілітації, міжшкільні навчально-виробничі комбінати, заклади професійної та фахової передвищої освіти; гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної та фахової передвищої освіти; ...
Стаття 6. Здобуття позашкільної освіти ... 2. Позашкільна освіта здобувається громадянами у закладах позашкільної освіти та інших закладах освіти як центрах позашкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі в школах соціальної реабілітації, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, закладах професійної <i>(професійно-технічної)</i> та фахової передвищої.	Стаття 6. Здобуття позашкільної освіти ... 2. Позашкільна освіта здобувається громадянами у закладах позашкільної освіти та інших закладах освіти як центрах позашкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, в тому числі в школах соціальної реабілітації, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, закладах професійної та фахової передвищої освіти.

...	...
Стаття 26. Фінансово-господарська діяльність закладу позашкільної освіти ... 2. Фінансування державних і комунальних закладів позашкільної освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, приватних закладів позашкільної освіти - за рахунок коштів засновників (власників). ... Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування компенсують кошти на навчання дітей пільгових категорій та мають право встановлювати додаткові пільги з плати за навчання з урахуванням можливостей місцевих бюджетів, у тому числі для осіб з інвалідністю, які навчаються за денною формою навчання у закладах вищої, фахової передвищої та/або професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не більше ніж до досягнення ними 23 років. ...	Стаття 26. Фінансово-господарська діяльність закладу позашкільної освіти ... 2. Фінансування державних і комунальних закладів позашкільної освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, приватних закладів позашкільної освіти - за рахунок коштів засновників (власників). ... Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування компенсують кошти на навчання дітей пільгових категорій та мають право встановлювати додаткові пільги з плати за навчання з урахуванням можливостей місцевих бюджетів, у тому числі для осіб з інвалідністю, які навчаються за денною формою навчання у закладах вищої, фахової передвищої та/або професійної освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не більше ніж до досягнення ними 23 років. ...
Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 49, ст. 527 із наступними змінами)	

Стаття 2. Визначення термінів

Для цілей цього Закону терміни вживаються у такому значенні:

...

2.15⁻¹. Сільськогосподарський товаровиробник - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми або фізична особа - підприємець, основною діяльністю якої є виробництво сільськогосподарської продукції та/або розведення, вирощування, вилов риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках та водосховищах) та її переробка на власних чи орендованих потужностях, у тому числі власновиробленої сировини на давальницьких умовах, а також здійснення операцій з її постачання, причому в такій діяльності питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менше 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно.

До сільськогосподарських товаровиробників також належать сімейні фермерські господарства, зареєстровані платниками єдиного податку четвертої групи згідно із главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України.

Стаття 2. Визначення термінів

Для цілей цього Закону терміни вживаються у такому значенні:

...

2.15⁻¹. Сільськогосподарський товаровиробник - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми або фізична особа - підприємець, основною діяльністю якої є виробництво сільськогосподарської продукції та/або розведення, вирощування, вилов риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках та водосховищах) та її переробка на власних чи орендованих потужностях, у тому числі власновиробленої сировини на давальницьких умовах, а також здійснення операцій з її постачання, причому в такій діяльності питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менше 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно.

До сільськогосподарських товаровиробників також належать сімейні фермерські господарства, зареєстровані платниками єдиного податку четвертої групи згідно із главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України; **заклади освіти, їх навчально-дослідні господарства, які займаються сільськогосподарським виробництвом.**

Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147 з наступними змінами)

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

...

заклади для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, - медичні, **навчальні, виховні** заклади, інші заклади та установи, в яких проживають діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування;

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

...

заклади для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, - медичні заклади, **заклади освіти**, інші заклади та установи, в яких проживають діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування;

Стаття 4. Заходи соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа

...

мінімального стандарту разової державної фінансової допомоги при закінченні такими дітьми **виховного, навчального** закладу чи при закінченні перебування таких дітей у різних формах влаштування після досягнення ними 18-річного віку;

Стаття 4. Заходи соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа

...

мінімального стандарту разової державної фінансової допомоги при закінченні такими дітьми закладу **освіти** чи при закінченні перебування таких дітей у різних формах влаштування після досягнення ними 18-річного віку;

Стаття 8. Повне державне забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа

....

Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам із їх числа, які навчаються, крім повного державного забезпечення, виплачується соціальна стипендія, а курсантам військових навчальних закладів, **навчальних** закладів Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, Державної кримінально-виконавчої служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, ліцеїстам військових ліцеїв, **ліцеїв цивільного захисту** та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою з числа зазначених осіб - посадовий оклад у розмірі не менше 150 відсотків

Стаття 8. Повне державне забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа

...

Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам із їх числа, які навчаються, крім повного державного забезпечення, виплачується соціальна стипендія, а курсантам військових навчальних закладів, закладів **освіти** Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, Державної кримінально-виконавчої служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, ліцеїстам військових ліцеїв, **ліцеїв безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання** та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою з числа зазначених

розміру прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку, а після досягнення такими дітьми 18 років - у розмірі не меншому 150 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а також виплачується 100 відсотків заробітної плати, яка нарахована в період виробничого навчання та виробничої практики. Соціальна стипендія та посадовий оклад у розмірах, передбачених у першому реченні цієї частини, виплачуються також учням, студентам (курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти). Порядок виплати та розмір соціальної стипендії, посадового окладу затверджується Кабінетом Міністрів України.	осіб - посадовий оклад у розмірі не менше 150 відсотків розміру прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку, а після досягнення такими дітьми 18 років - у розмірі не меншому 150 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а також виплачується 100 відсотків заробітної плати, яка нарахована в період виробничого навчання та виробничої практики. Соціальна стипендія та посадовий оклад у розмірах, передбачених у першому реченні цієї частини, виплачуються також учням, студентам (курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти). Порядок виплати та розмір соціальної стипендії, посадового окладу затверджується Кабінетом Міністрів України.
Стаття 31. Права та обов'язки батьків-вихователів ... Батьки-вихователі виконують свої обов'язки стосовно дітей до досягнення дітьми вісімнадцяти років, а стосовно осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються в закладі загальної середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої, вищої освіти, - до	Стаття 31. Права та обов'язки батьків-вихователів ... Батьки-вихователі виконують свої обов'язки стосовно дітей до досягнення дітьми вісімнадцяти років, а стосовно осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються в закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, - до закінчення такими особами навчання

закінчення такими особами навчання у такому закладі навіть у разі їх окремого проживання. Батьки-вихователі виконують свої обов'язки стосовно осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність і які продовжують проживати та виховуватися у дитячому будинку сімейного типу, до досягнення такими особами 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони в закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти.	у такому закладі навіть у разі їх окремого проживання. Батьки-вихователі виконують свої обов'язки стосовно осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність і які продовжують проживати та виховуватися у дитячому будинку сімейного типу, до досягнення такими особами 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони в закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти.
Стаття 39¹¹. Забезпечення осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під час канікул У період канікул особам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються в професійно-технічних, вищих навчальних закладах, виплачуються (за нормами службових відряджень) добові за час перебування у дорозі (туди і назад) та вартість проїзду залізничним, водним, міжміським автомобільним транспортом до закладів чи сімей, де вони виховувалися, чи у місця відпочинку за рахунок асигнувань, що виділяються для	Стаття 39¹¹. Забезпечення осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під час канікул У період канікул особам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту, виплачуються (за нормами службових відряджень) добові за час перебування у дорозі (туди і назад) та вартість проїзду залізничним, водним, міжміським автомобільним транспортом до закладів чи сімей, де вони виховувалися, чи у місця відпочинку за рахунок асигнувань, що виділяються для цієї мети

цієї мети центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань сім'ї та дітей, із коштів, передбачених у державному бюджеті окремим рядком на утримання та соціальне забезпечення осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань сім'ї та дітей, із коштів, передбачених у державному бюджеті окремим рядком на утримання та соціальне забезпечення осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
Стаття 39⁻¹². Фінансування перебування осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під час канікул Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що є <i>учнями професійно-технічних навчальних закладів або студентами вищих навчальних закладів</i>, - колишні вихованці закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячих будинків сімейного типу під час своїх канікул можуть перебувати у зазначених закладах за рахунок коштів, визначених частинами першою та другою статті 9 цього Закону.	Стаття 39⁻¹². Фінансування перебування осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під час канікул Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що є <i>здобувачами професійної, фахової передвищої, вищої освіти</i>, - колишні вихованці закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячих будинків сімейного типу під час своїх канікул можуть перебувати у зазначених закладах за рахунок коштів, визначених частинами першою та другою статті 9 цього Закону.
Про Державну кримінально-виконавчу службу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 30, ст. 409 із наступними змінами)	

Стаття 13. Підприємства установ виконання покарань 1. Підприємства установ виконання покарань є державними підприємствами, які здійснюють господарську діяльність та професійно-технічне навчання засуджених. 2. Підприємства установ виконання покарань проводять свою діяльність відповідно до законодавства з урахуванням таких особливостей: ... 7) свою діяльність підприємства установ виконання покарань планують з урахуванням можливості організації професійно-технічного навчання, формування трудових навичок у засуджених;	Стаття 13. Підприємства установ виконання покарань 1. Підприємства установ виконання покарань є державними підприємствами, які здійснюють господарську діяльність та професійне навчання засуджених. 2. Підприємства установ виконання покарань проводять свою діяльність відповідно до законодавства з урахуванням таких особливостей: ... 7) свою діяльність підприємства установ виконання покарань планують з урахуванням можливості організації професійного навчання, формування трудових навичок у засуджених;
Стаття 17. Підготовка кадрів для Державної кримінально-виконавчої служби України 1. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України проводяться відповідно до законодавства про освіту. З цією метою Державна кримінально-виконавча служба України може створювати відповідні навчальні заклади, а також	Стаття 17. Підготовка кадрів для Державної кримінально-виконавчої служби України 1. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України проводяться відповідно до законодавства про освіту з урахуванням особливостей, визначених законодавством про працю та державну службу – для працівників кримінально-виконавчої

організовувати підготовку фахівців в інших навчальних закладах на договірній основі.	служби, та вимог, встановлених Законом України «Про Національну поліцію» для професійного навчання поліцейських, – для осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби. З цією метою Державна кримінально-виконавча служба України може створювати відповідні навчальні заклади, а також організовувати підготовку фахівців в інших навчальних закладах на договірній основі.
Закон України «Про військовий обов’язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами)	
Стаття 30. Звільнення від проходження зборів 1. Від проходження зборів звільняються (крім резервістів): ... б) студенти (курсанти невійськових) закладів фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною, дуальною і вечірньою формами здобуття освіти – на весь строк навчання, а студенти закладів фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за заочною	Стаття 30. Звільнення від проходження зборів 1. Від проходження зборів звільняються (крім резервістів): ... б) студенти (курсанти невійськових) закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною, дуальною і вечірньою формами здобуття освіти – на весь строк навчання, а студенти закладів професійної, фахової передвищої та вищої

та екстернатною формою здобуття освіти, а також аспіранти та докторанти – в період екзаменаційних сесій; ...	освіти, які навчаються за заочною та екстернатною формою здобуття освіти, а також аспіранти та докторанти – в період екзаменаційних сесій; ...
Стаття 39⁻¹. Призов на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період ... 10. Громадяни України, призвані на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, користуються гарантіями, передбаченими частинами третьою та п'ятою статті 119 Кодексу законів про працю України, а також частиною першою статті 53 і частиною другою статті 57 Закону України «Про освіту», частиною другою статті 44, частиною першою статті 54 і частиною третьою статті 63 Закону України «Про фахову передвищу освіту», частиною другою статті 46 Закону України «Про вищу освіту». ...	Стаття 39⁻¹. Призов на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період ... 10. Громадяни України, призвані на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, користуються гарантіями, передбаченими частинами третьою та п'ятою статті 119 Кодексу законів про працю України, а також частиною першою статті 53 і частиною другою статті 57 Закону України «Про освіту», частиною другою статті 12 і пункту 7 частини першої статті 22 Закону України «Про професійну освіту», частиною другою статті 44, частиною першою статті 54 і частиною третьою статті 63 Закону України «Про фахову передвищу освіту», частиною другою статті 46 Закону України «Про вищу освіту». ...

**Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 7, ст. 50
із наступними змінами)**

**Стаття 21. Громадські об'єднання
фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та
студентів**

Основними завданнями громадських об'єднань
фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та
студентів є:

сприяння залученню учнів та студентів у
позанавчальний час до фізкультурно-оздоровчої та
спортивної діяльності у закладах загальної середньої,
спеціалізованої, професійної (*професійно-технічної*),
фахової передвищої, вищої освіти;

сприяння організації і проведенню спортивних
змагань серед учнів та студентів спільно із
всеукраїнськими спортивними федераціями;

сприяння вдосконаленню проведення
обов'язкових занять з фізичної культури у закладах
загальної середньої, спеціалізованої, професійної
(*професійно-технічної*), фахової передвищої, вищої
освіти.

**Стаття 21. Громадські об'єднання
фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та
студентів**

Основними завданнями громадських об'єднань
фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та
студентів є:

сприяння залученню учнів та студентів у
позанавчальний час до фізкультурно-оздоровчої та
спортивної діяльності у закладах загальної середньої,
спеціалізованої, професійної, фахової передвищої, вищої
освіти;

сприяння організації і проведенню спортивних
змагань серед учнів та студентів спільно із
всеукраїнськими спортивними федераціями;

сприяння вдосконаленню проведення
обов'язкових занять з фізичної культури у закладах
загальної середньої, спеціалізованої, професійної,
фахової передвищої, вищої освіти.

Громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів діють на підставі статутів відповідно до закону.	Громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів діють на підставі статутів відповідно до закону.
Стаття 26. Фізична культура у сфері освіти ... Фізична культура шляхом проведення обов'язкових занять у закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку. У закладах загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) освіти уроки з фізичної культури є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування можуть приймати рішення щодо запровадження додаткових уроків з фізичної культури в закладах загальної середньої та спеціалізованої освіти, за умови наявності коштів у відповідних бюджетах. У закладах освіти заняття з фізкультурно-спортивної реабілітації учнів і студентів з інвалідністю є	Стаття 26. Фізична культура у сфері освіти ... Фізична культура шляхом проведення обов'язкових занять у закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної та фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку. У закладах загальної середньої, спеціалізованої, професійної освіти уроки з фізичної культури є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування можуть приймати рішення щодо запровадження додаткових уроків з фізичної культури в закладах загальної середньої та спеціалізованої освіти, за умови наявності коштів у відповідних бюджетах. У закладах освіти заняття з фізкультурно-спортивної реабілітації учнів і студентів з інвалідністю є

обов'язковими, їх періодичність та інтенсивність визначаються індивідуально, з урахуванням медичних рекомендацій. Заклади загальної середньої, спеціалізованої, професійної <i>(професійно-технічної)</i> освіти з урахуванням місцевих природних умов, інтересів учнів самостійно визначають зміст, форми і засоби їх рухової активності, методи проведення занять з фізичної культури та організовують позаурочну фізкультурно-спортивну роботу за участю закладів позашкільної освіти, громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. ...	обов'язковими, їх періодичність та інтенсивність визначаються індивідуально, з урахуванням медичних рекомендацій. Заклади загальної середньої, спеціалізованої, професійної освіти з урахуванням місцевих природних умов, інтересів учнів самостійно визначають зміст, форми і засоби їх рухової активності, методи проведення занять з фізичної культури та організовують позаурочну фізкультурно-спортивну роботу за участю закладів позашкільної освіти, громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. ...
Стаття 32. Фізкультурно-оздоровча діяльність у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань Громадянам, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань, гарантується можливість займатися фізкультурно-оздоровчою діяльністю. Адміністрація місць попереднього ув'язнення та установ виконання покарань створює особам, які в них перебувають, умови для занять фізичною культурою,	Стаття 32. Фізкультурно-оздоровча діяльність у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань Громадянам, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань, гарантується можливість займатися фізкультурно-оздоровчою діяльністю. Адміністрація місць попереднього ув'язнення та установ виконання покарань створює особам, які в них перебувають, умови для занять фізичною культурою,

зокрема особам, які не досягли повноліття, - умови для фізичного виховання відповідно до вимог щодо занять фізичною культурою, передбачених для закладів загальної середньої та професійної <i>(професійно-технічної)</i> освіти. ...	зокрема особам, які не досягли повноліття, - умови для фізичного виховання відповідно до вимог щодо занять фізичною культурою, передбачених для закладів загальної середньої та професійної освіти. ...
Стаття 48. Матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту ... Не допускається: проектування, будівництво нових і реконструкція діючих закладів дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти без передбачених нормативами вимог до спортивних споруд та функціональних приміщень; ...	Стаття 48. Матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту ... Не допускається: проектування, будівництво нових і реконструкція діючих закладів дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти без передбачених нормативами вимог до спортивних споруд та функціональних приміщень; ...
Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011, № 2-3, ст.11 із наступними змінами)	
Стаття 4. Платники єдиного внеску ... Відсутня ...	Стаття 4. Платники єдиного внеску ... 7. Особи, зазначені у абзаці першому та другому пункту 1 частини першої цієї статті, звільняються від

	сплати єдиного внеску за осіб, з якими укладено студентський трудовий договір. Особи, які працевлаштовані на підставі студентського трудового договору можуть бути платниками єдиного внеску за умови самостійного визначення ними бази нарахування за місяці звітного періоду. Самостійно визначена такими особами база нарахування не може перевищувати максимальну величину бази нарахування єдиного внеску, встановлену цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску. ...
Закон України «Про професійний розвиток працівників» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 39, ст.462 із наступними змінами)	
Стаття 1. Визначення основних термінів 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: атестація працівників – процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і посадовим обов’язкам, проведення оцінки їх професійного рівня; <i>неформальне професійне навчання працівників – набуття працівниками професійних знань, умінь і</i>	Стаття 1. Визначення основних термінів 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: атестація працівників – процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і посадовим обов’язкам, проведення оцінки їх професійного рівня; неформальне професійне навчання працівників – складник неформальної освіти дорослих, що

навичок, не регламентоване місцем набуття, строком та формою навчання;

підтвердження кваліфікації працівників - процедура визначення відповідності професійних знань, умінь і навичок працівників установленим законодавством вимогам і посадовим обов'язкам, проведення оцінки їх професійного рівня шляхом атестації;

працівник – фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі та організації незалежно від форми власності та виду діяльності або у фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю;

професійне навчання працівників - процес цілеспрямованого формування у працівників спеціальних знань, розвиток необхідних навичок та вмінь, що дають змогу підвищувати продуктивність праці, максимально якісно виконувати функціональні обов'язки, освоювати нові види професійної діяльності, що включає **первинну** професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації працівників відповідно до потреб виробництва;

передбачас набуття працівниками професійних компетентностей, яке не регламентоване місцем, строком і формою та може завершуватися присвоєнням професійних та/або часткових професійних кваліфікацій;

підтвердження кваліфікації працівників – процедура визначення відповідності професійних знань, умінь і навичок працівників установленим законодавством вимогам і посадовим обов'язкам, проведення оцінки їх професійного рівня шляхом атестації;

працівник – фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі та організації незалежно від форми власності та виду діяльності або у фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю;

професійне навчання працівників - процес цілеспрямованого формування у працівників спеціальних знань, розвиток необхідних навичок та вмінь, що дають змогу підвищувати продуктивність праці, максимально якісно виконувати функціональні обов'язки, освоювати нові види професійної діяльності, що включає професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації працівників відповідно до потреб виробництва;

роботодавець - власник підприємства, установи, організації незалежно від форми власності та виду діяльності або уповноважений ним орган чи фізична особа, яка відповідно до законодавства використовує найману працю; <i>формальне професійне навчання працівників - набуття працівниками професійних знань, умінь і навичок у навчальному закладі або безпосередньо у роботодавця відповідно до вимог державних стандартів освіти, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка.</i> Відсутня	роботодавець - власник підприємства, установи, організації незалежно від форми власності та виду діяльності або уповноважений ним орган чи фізична особа, яка відповідно до законодавства використовує найману працю; формальне професійне навчання працівників – складник формальної освіти дорослих, що передбачає набуття працівниками професійних компетентностей у закладі освіти або безпосередньо у роботодавця відповідно до освітніх програм та професійних стандартів, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка. 2. У цьому Законі терміни «кваліфікаційні центри» та «професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація)», «часткова кваліфікація» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про освіту».
Стаття 2. Державна політика у сфері професійного розвитку працівників 1. Метою державної політики у сфері професійного розвитку працівників є підвищення їх конкурентоспроможності відповідно до суспільних потреб шляхом сприяння роботодавцю в ефективному використанні праці та забезпеченні досягнення належного професійного рівня працівниками.	Стаття 2. Державна політика у сфері професійного розвитку працівників 1. Метою державної політики у сфері професійного розвитку працівників є підвищення їх конкурентоспроможності відповідно до суспільних потреб шляхом сприяння роботодавцю в ефективному використанні праці та забезпеченні досягнення належного професійного рівня працівниками.

2. Державна політика у сфері професійного розвитку працівників формується за принципами: - доступності професійного розвитку працівникам; - вільного вибору роботодавцем форм і методів забезпечення професійного розвитку працівників з урахуванням специфіки їх роботи; - додержання інтересів роботодавця та працівника; - безперервності процесу професійного розвитку працівників.	2. Державна політика у сфері професійного розвитку працівників формується за принципами: - вільного вибору роботодавцем форм і методів забезпечення професійного розвитку працівників з урахуванням специфіки їх роботи; - додержання інтересів роботодавця та працівника; - безперервності процесу професійного розвитку працівників; рівного доступу працівників до професійного розвитку без дискримінації за будь-якою ознакою.
Стаття 4. Діяльність роботодавців у сфері професійного розвитку працівників 1. Основними напрямками діяльності роботодавців у сфері професійного розвитку працівників є: - розроблення поточних та перспективних планів професійного навчання працівників; - визначення видів, форм і методів професійного навчання працівників; - розроблення та виконання робочих навчальних планів і програм професійного навчання працівників; - організація професійного навчання працівників; - добір педагогічних кадрів та фахівців для проведення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця;	Стаття 4. Діяльність роботодавців у сфері професійного розвитку працівників 1. Основними напрямками діяльності роботодавців у сфері професійного розвитку працівників є: - розроблення поточних та перспективних планів професійного навчання працівників; - визначення видів, форм і методів професійного навчання працівників; - розроблення та виконання робочих навчальних планів і програм професійного навчання працівників; - організація професійного навчання працівників; - добір педагогічних кадрів та фахівців для проведення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця;

ведення первинного та статистичного обліку кількості працівників, зокрема тих, які пройшли професійне навчання; стимулювання професійного зростання працівників; забезпечення підвищення кваліфікації працівників безпосередньо у роботодавця або в <i>навчальних закладах</i>, як правило, не рідше ніж один раз на п'ять років; визначення періодичності атестації працівників та організація її проведення; проведення аналізу результатів атестації та здійснення заходів щодо підвищення професійного рівня працівників.	ведення первинного та статистичного обліку кількості працівників, зокрема тих, які пройшли професійне навчання; стимулювання професійного зростання працівників; забезпечення підвищення кваліфікації працівників безпосередньо у роботодавця або в <i>закладах освіти</i>, як правило, не рідше ніж один раз на п'ять років; визначення періодичності атестації працівників та організація її проведення; проведення аналізу результатів атестації та здійснення заходів щодо підвищення професійного рівня працівників; участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.
Стаття 5. Участь професійних спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань у забезпеченні професійного розвитку працівників 1. Професійні спілки та їх об'єднання, організації роботодавців та їх об'єднання: беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері професійного розвитку працівників, здійсненні заходів, передбачених колективними договорами і угодами;	Стаття 5. Участь професійних спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань у забезпеченні професійного розвитку працівників 1. Професійні спілки та їх об'єднання, організації роботодавців та їх об'єднання: беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері професійного розвитку працівників, здійсненні заходів, передбачених колективними договорами і угодами;

здійснюють громадський контроль за дотриманням вимог нормативно-правових актів у сфері професійного розвитку працівників; спільно з органами державної влади беруть участь у моніторингу ринку праці та прогнозуванні його розвитку, формуванні державного замовлення на підготовку фахівців.	здійснюють громадський контроль за дотриманням вимог нормативно-правових актів у сфері професійного розвитку працівників; спільно з органами державної влади беруть участь у моніторингу ринку праці та прогнозуванні його розвитку, формуванні державного замовлення на підготовку фахівців; беруть участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.
Стаття 6. Організація професійного навчання працівників 1. Організація професійного навчання працівників здійснюється роботодавцями з урахуванням потреб власної господарської або іншої діяльності відповідно до вимог законодавства. 2. Професійне навчання працівників здійснюється безпосередньо у роботодавця та на договірній основі у професійно-технічних та вищих навчальних закладах, на підприємствах, в установах або організаціях. 3. Роботодавець може утворити окремий підрозділ з питань професійного навчання працівників або покласти функції з організації такого навчання на відповідних фахівців.	Стаття 6. Організація професійного навчання працівників 1. Організація професійного навчання працівників здійснюється роботодавцями з урахуванням потреб власної господарської або іншої діяльності відповідно до вимог законодавства. 2. Професійне навчання працівників здійснюється безпосередньо у роботодавця та на договірній основі у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, на підприємствах, в установах або організаціях. 3. Роботодавець може утворити окремий підрозділ з питань професійного навчання працівників або покласти функції з організації такого навчання на відповідних фахівців.

4. <i>Професійне навчання працівників організовується в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, молоді та спорту, іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади, всеукраїнськими об'єднаннями професійних спілок, всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців.</i> 5. Роботодавці можуть здійснювати формальне і неформальне професійне навчання працівників. 6. <i>Формальне професійне навчання працівників робітничим професіям включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників і може здійснюватися безпосередньо у роботодавця або організовуватися на договірних умовах у професійно-технічних навчальних закладах, на підприємствах, в установах, організаціях, а працівників, які за класифікацією професій належать до категорій керівників, професіоналів і фахівців, - перепідготовку, стажування, спеціалізацію та підвищення кваліфікації і може організовуватися на договірних умовах у вищих навчальних закладах.</i> <i>За результатами формального професійного навчання працівникові видається документ про освіту встановленого зразка.</i>	4. Професійне навчання працівників організовується в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу. 5. Роботодавці можуть здійснювати формальне і неформальне професійне навчання працівників. 6. Формальне професійне навчання працівників включає професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників і може здійснюватися безпосередньо у роботодавця або організовуватися, зокрема на договірних умовах, у закладах професійної освіти, на підприємствах, в установах, організаціях. Формальне професійне навчання працівників, які за класифікацією професій належать до категорій керівників, професіоналів і фахівців, включає перепідготовку, стажування, спеціалізацію та підвищення кваліфікації і може організовуватися, зокрема на договірних умовах, у суб'єктів освітньої діяльності.
--	---

7. Неформальне професійне навчання працівників здійснюється за їх згодою безпосередньо у роботодавця згідно з рішенням роботодавця за рахунок його коштів з урахуванням потреб власної господарської чи іншої діяльності.	За результатами формального професійного навчання працівникові видається документ про освіту встановленого зразка. 7. Неформальне професійне навчання працівників здійснюється за їх згодою безпосередньо у роботодавця згідно з рішенням роботодавця за рахунок його коштів з урахуванням потреб власної господарської чи іншої діяльності. За результатами неформального професійного навчання працівників роботодавці можуть видавати документ власного зразка, в якому зазначаються професія, за якою здійснювалось професійне навчання, професійна кваліфікація, напрям підвищення кваліфікації, строки навчання тощо.
Стаття 7. Форми професійного навчання працівників 1. <i>Професійне навчання працівників здійснюється за денною, вечірньою (змінною), очно-заочною, дистанційною, екстернатною формою, з відривом і без відриву від виробництва та за індивідуальними навчальними планами.</i> 2. Професійне навчання працівників за робітничими професіями забезпечується шляхом:	Стаття 7. Форми професійного навчання працівників 1. Професійне навчання працівників здійснюється за інституційною (очною (денною, вечірньою), заочною, дистанційною), індивідуальною (екстернатною, на робочому місці (на виробництві)), дуальною формами або шляхом їх поєднання. 2. Професійне навчання працівників за робітничими професіями забезпечується шляхом:

курсового навчання, що передбачає формування навчальних груп і здійснюється в навчальних класах (лабораторіях); <i>індивідуального навчання, що передбачає навчання на робочому місці під керівництвом кваліфікованих робітників - інструкторів виробничого навчання.</i>	курсового навчання, що передбачає формування навчальних груп і здійснюється в навчальних класах (лабораторіях); індивідуального навчання, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) за індивідуальними навчальними планами під керівництвом кваліфікованих робітників - інструкторів виробничого навчання; наставництва, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) шляхом обміну знаннями, навичками та набутим досвідом між працівником та особою, яка потребує професійного навчання.
Стаття 8. Навчальні плани і програми професійного навчання працівників <i>1. Професійне навчання працівників робітничим професіям здійснюється за навчальними планами і програмами, розробленими професійно-технічними навчальними закладами або підприємствами, установами, організаціями на підставі типових навчальних планів і програм.</i> 2. У разі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників для виконання робіт з	Стаття 8. Навчальні плани і програми професійного навчання працівників 1. Професійне навчання працівників здійснюється за навчальними планами і програмами, розробленими закладами професійної освіти та/або підприємствами, установами, організаціями відповідно до професійних стандартів, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційних характеристик відповідних професій. 2. У разі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників для виконання робіт з

підвищеною небезпекою кількість годин для вивчення предмета "Охорона праці" визначається з урахуванням специфіки професії, умов праці та строку навчання, але не менш як кількість, що передбачена типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, <i>затвердженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.</i>	підвищеною небезпекою кількість годин для вивчення предмета "Охорона праці" визначається з урахуванням специфіки професії, умов праці та строку навчання, але не менш як кількість, що передбачена типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, <i>затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду.</i>
Стаття 9. Кадрове забезпечення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця 1. Професійне навчання працівників безпосередньо у роботодавця здійснюють викладачі, майстри виробничого навчання, інструктори виробничого навчання, які залучаються на умовах договору <i>з надання освітніх послуг.</i> 2. <i>Викладачі, які залучаються до здійснення професійного навчання безпосередньо у роботодавця, повинні мати повну вищу освіту за відповідним напрямом і стаж роботи за відповідною спеціальністю не менш як три роки.</i>	Стаття 9. Кадрове забезпечення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця 1. Професійне навчання працівників безпосередньо у роботодавця здійснюють викладачі, майстри виробничого навчання, інструктори виробничого навчання, які залучаються на умовах договору. 2. Викладачі, які залучаються до здійснення професійного навчання безпосередньо у роботодавця, повинні мати вищу освіту першого або другого рівня за ступенем бакалавра або магістра і стаж роботи за відповідною спеціальністю (спеціалізацією) не менш як три роки.

Майстри виробничого навчання повинні мати вищу освіту та стаж роботи за відповідною спеціальністю не менш як три роки. Інструктори виробничого навчання із складу кваліфікованих робітників повинні мати стаж роботи за професією не менш як три роки та рівень кваліфікації (розряд, клас, категорію) не нижчий, ніж передбачено навчальними планами і програмами, за якими здійснюється навчання робітників.	Майстри виробничого навчання повинні мати вищу освіту та стаж роботи за відповідною спеціальністю не менш як три роки. Інструктори виробничого навчання із складу кваліфікованих робітників та наставники повинні мати стаж роботи за професією не менш як три роки та рівень кваліфікації (розряд, клас, категорію) не нижчий, ніж передбачено навчальними планами і програмами, за якими здійснюється навчання робітників. Професійне навчання працівників безпосередньо у роботодавця також може здійснюватися наставниками.
Стаття 10. Оплата праці осіб, які здійснюють професійне навчання працівників 1. Розмір оплати праці осіб, які залучаються до здійснення професійного навчання працівників, визначається у договорі <i>про надання освітніх послуг</i> і не може бути меншим, ніж розмір ставок погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять. 2. Інструктори виробничого навчання можуть бути звільнені від виконання основної роботи із збереженням за ними середньої заробітної плати та місця роботи (посади) у разі проведення занять з робітниками-учнями у групах у складі п'яти і більше осіб.	Стаття 10. Оплата праці осіб, які здійснюють професійне навчання працівників 1. Розмір оплати праці осіб, які залучаються до здійснення професійного навчання працівників, визначається у договорі і не може бути меншим, ніж розмір ставок погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять. 2. Інструктори виробничого навчання та наставники можуть бути звільнені від виконання основної роботи із збереженням за ними середньої заробітної плати та місця роботи (посади) у разі

	проведення занять з робітниками-учнями у групах у складі п'яти і більше осіб.
Стаття 14. Організація підтвердження результатів неформального професійного навчання працівників <i>1. Для організації підтвердження результатів неформального професійного навчання працівників у складі державної служби зайнятості створюються центри визнання результатів неформального професійного навчання.</i> <i>2. Центри визнання результатів неформального професійного навчання забезпечують організацію підтвердження професійної кваліфікації працівника за результатами неформального професійного навчання. Для цього центри визнання результатів неформального професійного навчання залучають навчальні заклади державної служби зайнятості, інші професійно-технічні навчальні заклади, підприємства, організації, установи, які мають ліцензію на право здійснення освітньої діяльності за визначеними професіями. Результати неформального професійного навчання підтверджуються</i>	Стаття 14. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання <i>1. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання працівників, здійснюють кваліфікаційні центри або інші суб'єкти, уповноважені на це законодавством, зокрема суб'єктами освітньої діяльності, за зверненням працівника або роботодавця.</i> <i>2. Особі яка підтвердила професійну кваліфікацію, здобуту шляхом неформального професійного навчання, видається сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації, форма та порядок видачі якого встановлюються Кабінетом Міністрів України.</i> <i>3. Порядок присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами визначається Кабінетом Міністрів України.</i>

документом встановленого зразка про присвоєння або підвищення робітничої кваліфікації.

3. Центри визнання результатів неформального професійного навчання мають право у разі необхідності отримувати від заінтересованих юридичних та фізичних осіб відомості про професійний досвід працівників.

4. Порядок підтвердження результатів неформального професійного навчання працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Закон України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами)

Стаття 4. Зайняте населення

1. До зайнятого населення належать особи, які працюють за наймом на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, особи, які забезпечують себе роботою самостійно (у тому числі члени особистих селянських господарств), проходять військову чи альтернативну (невійськову) службу, на законних підставах працюють за кордоном та які мають доходи від такої зайнятості, а також особи, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах загальної середньої,

Стаття 4. Зайняте населення

1. До зайнятого населення належать особи, які працюють за наймом на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, особи, які забезпечують себе роботою самостійно (у тому числі члени особистих селянських господарств), проходять військову чи альтернативну (невійськову) службу, на законних підставах працюють за кордоном та які мають доходи від такої зайнятості, а також особи, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах загальної середньої,

професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти та поєднують навчання з роботою. ...	професійної, фахової передвищої та вищої освіти та поєднують навчання з роботою. ...
Стаття 8. Право особи на професійне навчання 1. Кожен має право на професійне навчання, яке реалізується шляхом первинної професійної підготовки, перепідготовки, спеціалізації і підвищення кваліфікації, стажування у закладах професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої, вищої освіти та закладах післядипломної освіти, безпосередньо на робочих місцях на виробництві чи у сфері послуг з метою здобуття особою відповідної кваліфікації або приведення її рівня у відповідність із вимогами сучасного виробництва та сфери послуг.	Стаття 8. Право особи на професійне навчання 1. Кожен має право на професійне навчання, яке реалізується шляхом професійної підготовки, перепідготовки, спеціалізації і підвищення професійної кваліфікації, стажування у закладах професійної, фахової передвищої, вищої освіти та закладах післядипломної освіти, безпосередньо на робочих місцях на виробництві чи у сфері послуг з метою здобуття особою відповідної кваліфікації або приведення її рівня у відповідність із вимогами сучасного виробництва та сфери послуг.
Стаття 14. Категорії громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню 1. До категорій громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, належать: ... 4) молодь, яка закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної	Стаття 14. Категорії громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню 1. До категорій громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, належать: ... 4) молодь, яка закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної, фахової

<i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти, звільнилася із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (протягом шести місяців після закінчення або припинення навчання чи служби) і яка вперше приймається на роботу; ...	передвищої та вищої освіти, звільнилася із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період (протягом шести місяців після закінчення або припинення навчання чи служби) і яка вперше приймається на роботу; ...
Стаття 22. Завдання та функції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальних органів ... 2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальні органи відповідно до покладених на них завдань: ... 6) організовують роботу з присвоєння/<i>підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних;</i> ...	Стаття 22. Завдання та функції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальних органів ... 2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальні органи відповідно до покладених на них завдань: ... 6) організовують роботу з присвоєння професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних в акредитованих кваліфікаційних центрах; ...

Стаття 29. Розширення можливостей для підвищення конкурентоспроможності молоді

1. З метою набуття досвіду з виконання професійних завдань та обов'язків, удосконалення професійних знань, навичок та умінь, вивчення та засвоєння нових технологій, техніки, набуття додаткових компетентностей здобувачі професійної (*професійно-технічної*), фахової передвищої, вищої освіти, які здобули професію (кваліфікацію) за освітньо-кваліфікаційним рівнем кваліфікованого робітника, спеціальність за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, ступені вищої освіти молодшого бакалавра або бакалавра та продовжують здобувати освіту на наступному рівні освіти, мають право у вільний від навчання час проходити стажування за професією (спеціальністю), за якою здобувається освіта, у роботодавця на умовах, визначених договором про стажування, строк якого не може перевищувати шести місяців.

...

2. Заклади вищої, фахової передвищої, професійної (*професійно-технічної*) освіти спільно з роботодавцями, територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та

Стаття 29. Розширення можливостей для підвищення конкурентоспроможності молоді

1. З метою набуття досвіду з виконання професійних завдань та обов'язків, удосконалення професійних знань, навичок та умінь, вивчення та засвоєння нових технологій, техніки, набуття додаткових компетентностей здобувачі професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які здобули професію (кваліфікацію) за освітньо-кваліфікаційним рівнем кваліфікованого робітника, спеціальність за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, ступені вищої освіти молодшого бакалавра або бакалавра та продовжують здобувати освіту на наступному рівні освіти, мають право у вільний від навчання час проходити стажування за професією (спеціальністю), за якою здобувається освіта, у роботодавця на умовах, визначених договором про стажування, строк якого не може перевищувати шести місяців.

...

2. Заклади вищої, фахової передвищої, професійної освіти спільно з роботодавцями, територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, сприяють

трудової міграції, сприяють здобувачам освіти у доступі до інформації про можливість стажування та його проходження, про можливості працевлаштування у вільний від навчання час, після закінчення навчання та здобуття освіти. ...	здобувачам освіти у доступі до інформації про можливість стажування та його проходження, про можливості працевлаштування у вільний від навчання час, після закінчення навчання та здобуття освіти. ...
Стаття 34. Професійне навчання ... 2. Система професійного навчання охоплює: 1) осіб, які <i>проходять первинну професійну підготовку в закладах освіти та інших установах, що здійснюють або забезпечують підготовку кваліфікованих робітників і фахівців;</i> 2) працівників, які проходять <i>первинну</i> професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації впродовж трудової діяльності; 3) безробітних, які шукають роботу і потребують <i>первинної</i> професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації. ... 4. Роботодавець має право укладати з працівниками або іншими особами, які не перебувають з ним у трудових відносинах, за їх згодою договори про	Стаття 34. Професійне навчання ... 2. Система професійного навчання охоплює: 1) осіб, які здобувають професійну освіту в закладах освіти та інших суб'єктах освітньої діяльності; 2) працівників, які проходять професійну підготовку, перепідготовку і підвищення професійної кваліфікації впродовж трудової діяльності; 3) безробітних, які шукають роботу і потребують професійної підготовки, перепідготовки або підвищення професійної кваліфікації. ... 4. Роботодавець має право укладати з працівниками або іншими особами, які не перебувають з ним у трудових відносинах, за їх згодою договори про направлення їх до закладів освіти для професійного

направлення їх до закладів освіти для професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. ... 6. Порядок підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями визначається Кабінетом Міністрів України.	навчання (перепідготовки та підвищення кваліфікації). ... Виключити
Стаття 35. Професійне навчання зареєстрованих безробітних 1. Професійне навчання зареєстрованих безробітних - професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації, спрямовані на здобуття та удосконалення професійних знань, умінь та навичок, забезпечення продуктивної зайнятості безробітних, підвищення їх професійної мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці, що здійснюються за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних затверджується Кабінетом Міністрів України.	Стаття 35. Професійне навчання зареєстрованих безробітних 1. Професійне навчання зареєстрованих безробітних - професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації, спрямовані на здобуття та удосконалення професійних знань, умінь та навичок, забезпечення продуктивної зайнятості безробітних, підвищення їх професійної мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці, що здійснюються за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Професійне навчання зареєстрованих безробітних організовується територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності, забезпечення поточної та перспективної потреби ринку праці з урахуванням побажань та професійних потреб безробітних і здійснюється у закладах професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої та вищої освіти, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання. ... 5. Присвоєння/підтвердження професійних <i>та часткових професійних</i> кваліфікацій, визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних здійснюються в <i>акредитованих</i> кваліфікаційних центрах за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.	2. Професійне навчання зареєстрованих безробітних організовується територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності, забезпечення поточної та перспективної потреби ринку праці з урахуванням побажань та професійних потреб безробітних і здійснюється у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання. ... 5. Присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій (<i>повних та часткових</i>), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних здійснюється в кваліфікаційних центрах за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
Стаття 51. Участь професійних спілок та їх об'єднань у забезпеченні зайнятості населення	Стаття 51. Участь професійних спілок та їх об'єднань у забезпеченні зайнятості населення

... 2. Професійні спілки та їх об'єднання: 1) беруть участь у: ... розробленні та оновленні професійних стандартів (кваліфікаційних характеристик), сприянні розвитку системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників, забезпеченні їх належної якості та працевлаштуванні випускників закладів професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти; ...	... 2. Професійні спілки та їх об'єднання: 1) беруть участь у: ... розробленні та оновленні професійних стандартів (кваліфікаційних характеристик), сприянні розвитку системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників, забезпеченні їх належної якості та працевлаштуванні випускників закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти; ...
Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004 із наступними змінами)	
Стаття 32. Принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти ... 2. Заклади вищої освіти мають рівні права, що становлять зміст їх автономії та самоврядування, у тому числі мають право: ...	Стаття 32. Принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти ... 2. Заклади вищої освіти мають рівні права, що становлять зміст їх автономії та самоврядування, у тому числі мають право: ...

13⁻¹) виступати засновником чи співзасновником закладів професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої освіти, коледжів; ...	13⁻¹) виступати засновником чи співзасновником закладів професійної, фахової передвищої освіти, коледжів; ...
Стаття 33. Структура закладу вищої освіти ... Відсутня	Стаття 33. Структура закладу вищої освіти ... 11. Рішення про виділ структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти приймається вищим органом громадського самоврядування закладу професійної освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.
Стаття 70. Матеріально-технічна база і правовий режим майна закладів вищої освіти ... 2. Майно закріплюється за державним або комунальним закладом вищої освіти на праві господарського відання і не може бути предметом	Стаття 70. Матеріально-технічна база і правовий режим майна закладів вищої освіти ... 2. Майно закріплюється за державним або комунальним закладом вищої освіти на праві господарського відання і не може бути предметом

застави, а також не підлягає вилученню або передачі у власність юридичним і фізичним особам без згоди засновників закладу вищої освіти та вищого колегіального органу самоврядування закладу вищої освіти, крім випадків, передбачених законодавством. Майно державного або комунального закладу вищої освіти, у тому числі того, що має статус національного, яке не використовується для провадження видів діяльності, передбачених цим Законом, та не забезпечує статутну діяльність, може безоплатно передаватися у встановленому законодавством порядку іншому державному або комунальному закладу вищої, фахової передвищої, професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти, науковій установі або науковій організації державної форми власності за умови його подальшого використання виключно для провадження видів діяльності, передбачених спеціальними законами та/або Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» ...	застави, а також не підлягає вилученню або передачі у власність юридичним і фізичним особам без згоди засновників закладу вищої освіти та вищого колегіального органу самоврядування закладу вищої освіти, крім випадків, передбачених законодавством. Майно державного або комунального закладу вищої освіти, у тому числі того, що має статус національного, яке не використовується для провадження видів діяльності, передбачених цим Законом, та не забезпечує статутну діяльність, може безоплатно передаватися у встановленому законодавством порядку іншому державному або комунальному закладу вищої, фахової передвищої, професійної освіти, науковій установі або науковій організації державної форми власності за умови його подальшого використання виключно для провадження видів діяльності, передбачених спеціальними законами та/або Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». ...
Пункт 5 Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення»	Пункт 5 Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення»

5. Кабінету Міністрів України: ... 6) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом: <i>підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проект нової редакції Закону України «Про професійно-технічну освіту»;</i>	5. Кабінету Міністрів України: ... 6) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом: Виключити
Закон України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами)	
Стаття 13. Загальна система поліції ... 4. У системі поліції можуть утворюватися науково-дослідні установи та установи забезпечення, заклади професійної <i>(професійно-технічної)</i> освіти зі специфічними умовами навчання. ...	Стаття 13. Загальна система поліції ... 4. У системі поліції можуть утворюватися науково-дослідні установи та установи забезпечення, заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання. ...
Стаття 66. Службове сумісництво поліцейських 1. Поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої.	Стаття 66. Службове сумісництво поліцейських 1. Поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, педагогічної, наукової або творчої.

Стаття 72. Професійне навчання поліцейських 1. Професійне навчання поліцейських складається з: 1) <i>первинної</i> професійної підготовки; 2) підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання; 3) післядипломної освіти;	Стаття 72. Професійне навчання поліцейських 1. Професійне навчання поліцейських складається з: 1) професійної підготовки; 2) підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання; 3) післядипломної освіти;
Стаття 73. Первинна професійна підготовка 1. Поліцейські, які вперше прийняті на службу в поліції, з метою набуття спеціальних навичок, необхідних для виконання повноважень поліції, зобов'язані пройти <i>первинну</i> професійну підготовку за відповідними освітніми програмами (планами), затвердженими Міністерством внутрішніх справ України. Положення абзацу першого цієї частини не поширюються на колишніх поліцейських, які були звільнені зі служби в поліції на підставі підпунктів 1, 4, 7, 8 частини першої статті 77 цього Закону та які призначаються на посади в поліції. Особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, під час проходження <i>первинної</i> професійної підготовки зобов'язані пройти також базову загальновійськову	Стаття 73. Професійна підготовка 1. Поліцейські, які вперше прийняті на службу в поліції, з метою набуття спеціальних навичок, необхідних для виконання повноважень поліції, зобов'язані пройти професійну підготовку за відповідними освітніми програмами (планами), затвердженими Міністерством внутрішніх справ України. Положення абзацу першого цієї частини не поширюються на колишніх поліцейських, які були звільнені зі служби в поліції на підставі підпунктів 1, 4, 7, 8 частини першої статті 77 цього Закону та які призначаються на посади в поліції. Особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, під час проходження професійної підготовки зобов'язані пройти також базову загальновійськову підготовку у

підготовку у закладах, в яких вони проходять первинну професійну підготовку. Це положення не поширюється на осіб, які пройшли базову загальновійськову підготовку або військову службу до прийняття на службу в поліцію.

2. Для курсантів (слухачів), які вступили на навчання із числа цивільних осіб та здобувають вищу освіту на денній формі навчання за державним замовленням у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, передбачені відповідними програмами (планами) **первинної** професійної підготовки та базової загальновійськової підготовки навчальні предмети (дисципліни) включаються до освітніх програм за кожною спеціальністю їх підготовки та вивчаються на першому курсі.

3. Порядок і умови проходження **первинної** професійної підготовки визначає Міністерство внутрішніх справ України.

4. За результатами успішного закінчення навчання за програмами (планами) **первинної** професійної підготовки поліцейському видається документ зразка, визначеного Міністерством внутрішніх справ України.

Поліцейські після успішного закінчення **первинної** професійної підготовки повертаються до органів (закладів, установ) поліції, з яких вони були направлені

закладах, в яких вони проходять первинну професійну підготовку. Це положення не поширюється на осіб, які пройшли базову загальновійськову підготовку або військову службу до прийняття на службу в поліцію.

2. Для курсантів (слухачів), які вступили на навчання із числа цивільних осіб та здобувають вищу освіту на денній формі навчання за державним замовленням у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, передбачені відповідними програмами (планами) професійної підготовки та базової загальновійськової підготовки навчальні предмети (дисципліни) включаються до освітніх програм за кожною спеціальністю їх підготовки та вивчаються на першому курсі.

3. Порядок і умови проходження професійної підготовки визначає Міністерство внутрішніх справ України.

4. За результатами успішного закінчення навчання за програмами (планами) професійної підготовки поліцейському видається документ зразка, визначеного Міністерством внутрішніх справ України.

Поліцейські після успішного закінчення професійної підготовки повертаються до органів (закладів, установ) поліції, з яких вони були направлені

на навчання, для подальшого проходження служби в поліції відповідно до цього Закону.

5. Поліцейські, відраховані з навчальних закладів, де вони проходили **первинну** професійну підготовку, до закінчення навчання, а також поліцейські, які після закінчення курсу первинної професійної підготовки отримали незадовільні оцінки за результатами іспитів, повертаються до органів (закладів, установ) поліції, з яких вони прибули на навчання, з подальшим звільненням зі служби в поліції.

6. Поліцейські, достроково відраховані з навчальних закладів, де вони проходили **первинну** професійну підготовку, за станом здоров'я, мають бути звільнені зі служби в поліції на підставі пункту 2 частини першої статті 77 цього Закону.

Поліцейські, які достроково відраховані з навчальних закладів, де вони проходили **первинну** професійну підготовку, через недисциплінованість, невиконання навчального плану, небажання продовжувати або проходити навчання, а також поліцейські, які після закінчення первинної професійної підготовки склали іспити і отримали незадовільні оцінки, підлягають звільненню зі служби в поліції на підставі пунктів 5 або 6 частини першої статті 77 цього Закону.

на навчання, для подальшого проходження служби в поліції відповідно до цього Закону.

5. Поліцейські, відраховані з навчальних закладів, де вони проходили професійну підготовку, до закінчення навчання, а також поліцейські, які після закінчення курсу первинної професійної підготовки отримали незадовільні оцінки за результатами іспитів, повертаються до органів (закладів, установ) поліції, з яких вони прибули на навчання, з подальшим звільненням зі служби в поліції.

6. Поліцейські, достроково відраховані з навчальних закладів, де вони проходили професійну підготовку, за станом здоров'я, мають бути звільнені зі служби в поліції на підставі пункту 2 частини першої статті 77 цього Закону.

Поліцейські, які достроково відраховані з навчальних закладів, де вони проходили професійну підготовку, через недисциплінованість, невиконання навчального плану, небажання продовжувати або проходити навчання, а також поліцейські, які після закінчення первинної професійної підготовки склали іспити і отримали незадовільні оцінки, підлягають звільненню зі служби в поліції на підставі пунктів 5 або 6 частини першої статті 77 цього Закону.

7. Заборонено залучати поліцейських, які не пройшли <i>первинну</i> професійну підготовку, до виконання повноважень поліції, допускати до роботи з інформацією з обмеженим доступом або до будь-якої діяльності, пов'язаної з використанням зброї та спеціальних засобів (крім навчальних та тренувальних занять під час проходження первинної професійної підготовки).	7. Заборонено залучати поліцейських, які не пройшли професійну підготовку, до виконання повноважень поліції, допускати до роботи з інформацією з обмеженим доступом або до будь-якої діяльності, пов'язаної з використанням зброї та спеціальних засобів (крім навчальних та тренувальних занять під час проходження первинної професійної підготовки).
Стаття 91. Службовий час і час відпочинку поліцейських ... 3. Для поліцейських встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, а для курсантів (слухачів) вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які готують поліцейських, - шестиденний робочий тиждень з одним вихідним днем.	Стаття 91. Службовий час і час відпочинку поліцейських ... 3. Для поліцейських встановлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, а для курсантів (слухачів) та працівників закладів вищої та професійної освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, може встановлюватися шестиденний навчальний (робочий) тиждень з одним вихідним днем.»
Стаття 103. Навчання дітей поліцейських	Стаття 103. Навчання дітей поліцейських

1. Особа, у якої один із батьків є поліцейським та має вислугу в календарному обчисленні 20 років і більше, особа, у якої один із батьків є громадянином, звільненим з поліції за віком, за станом здоров'я чи у зв'язку із скороченням штату або проведенням організаційних заходів, вислуга років у календарному обчисленні якого становить 20 років і більше, особа, у якої один із батьків є поліцейським, який став особою з інвалідністю унаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби, користується переважним правом зарахування до *ліцеїв системи Міністерства внутрішніх справ України, до вищих навчальних закладів* із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, за умови успішного складання іспитів та відповідності іншим вимогам і правилам прийому до цих *навчальних закладів* протягом трьох років після здобуття необхідного для вступу рівня загальної середньої освіти.

2. Особа, у якої один із батьків (усиновлювачів) був поліцейським, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою під час виконання ним службових обов'язків, протягом трьох років після здобуття відповідної загальної середньої освіти має право вступу поза конкурсом за особистим вибором спеціальності *до державних і комунальних вищих та професійно-технічних навчальних закладів України*

1. Особа, у якої один із батьків є поліцейським та має вислугу в календарному обчисленні 20 років і більше, особа, у якої один із батьків є громадянином, звільненим з поліції за віком, за станом здоров'я чи у зв'язку із скороченням штату або проведенням організаційних заходів, вислуга років у календарному обчисленні якого становить 20 років і більше, особа, у якої один із батьків є поліцейським, який став особою з інвалідністю унаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби, користується переважним правом зарахування до **закладів вищої освіти** із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, за умови успішного складання іспитів та відповідності іншим вимогам і правилам прийому до цих **закладів освіти** протягом трьох років після здобуття необхідного для вступу рівня загальної середньої освіти.

2. Особа, у якої один із батьків (усиновлювачів) був поліцейським, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою під час виконання ним службових обов'язків, протягом трьох років після здобуття відповідної загальної середньої освіти має право вступу поза конкурсом за особистим вибором спеціальності **(професії) до закладів професійної**

<i>для навчання за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.</i>	освіти для навчання за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також право на спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі під час вступу для здобуття фахової передвищої та вищої освіти.
Закон України «Про зовнішню трудову міграцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 49-50, ст. 463)	
Стаття 9. Право трудових мігрантів і членів їхніх сімей на освіту та підтвердження результатів неформального професійного навчання 1. Загальна середня, <i>професійно-технічна</i> та вища освіта, здобута трудовими мігрантами і членами їхніх сімей за кордоном, визнається в Україні відповідно до законодавства. ...	Стаття 9. Право трудових мігрантів і членів їхніх сімей на освіту та підтвердження результатів неформального професійного навчання 1. Загальна середня, професійна, фахова передвища та вища освіта, здобута трудовими мігрантами і членами їхніх сімей за кордоном, визнається в Україні відповідно до законодавства. ...
Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 із наступними змінами)	
Стаття 1. Основні терміни та їх визначення ... 26) спеціальні закони - закони України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», <i>«Про професійно-технічну освіту»</i>, «Про вищу освіту»;	Стаття 1. Основні терміни та їх визначення ... 26) спеціальні закони - закони України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну

...	освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»; ...
Стаття 9. Форми здобуття освіти ... 10. Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору. ...	Стаття 9. Форми здобуття освіти ... 10. Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору. ...
Стаття 10. Складники та рівні освіти ... 2. Рівнями освіти є: дошкільна освіта; початкова освіта; базова середня освіта; профільна середня освіта; перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;	Стаття 10. Складники та рівні освіти ... 2. Рівнями освіти є: дошкільна освіта; початкова освіта; базова середня освіта; профільна середня освіта; професійна освіта;

<i>третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;</i> фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти. ...	фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти. ...
Стаття 15. Професійна (професійно-технічна) освіта ... 3. Рівнями професійної (професійно-технічної) освіти є: перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти; третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти. ...	Стаття 15. Професійна (професійно-технічна) освіта ... Виключити ...
Стаття 21. Спеціалізована освіта 1. Спеціалізована освіта – це освіта мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямування, яка	Стаття 21. Спеціалізована освіта 1. Спеціалізована освіта – це освіта мистецького, спортивного, військового, безпекового чи наукового

може здобуватися в рамках формальної, неформальної, інформальної освіти, спрямована на здобуття компетентностей у відповідній сфері професійної діяльності під час навчання у безперервному інтегрованому освітньому процесі на кількох або всіх рівнях освіти та потребує раннього виявлення і розвитку індивідуальних здібностей.

Держава створює умови для здобуття освіти мистецького, спортивного, військового та наукового спрямування, у тому числі в закладах спеціалізованої освіти всіх рівнів.

...

Частина відсутня

спрямування, яка може здобуватися в рамках формальної, неформальної, інформальної освіти, спрямована на здобуття компетентностей у відповідній сфері професійної діяльності під час навчання в безперервному інтегрованому освітньому процесі на кількох або всіх рівнях освіти та потребує раннього виявлення й розвитку індивідуальних здібностей.

Держава створює умови для здобуття освіти мистецького, спортивного, військового, **безпекового** та наукового спрямування, у тому числі в закладах спеціалізованої освіти всіх рівнів.

...

4¹. Безпекова освіта передбачає набуття особою спеціальних здібностей та комплексу професійних компетентностей у сфері правоохоронної та правозастосовної діяльності, цивільного захисту та може здобуватися на рівнях профільної середньої освіти в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти в закладах освіти із специфічними умовами навчання. Особливості здобуття безпекової освіти можуть визначатися спеціальними законами України.

	Освітні програми безпекової освіти розробляються закладами освіти та затверджуються органами державної влади, до сфери управління яких належать відповідні заклади освіти, з урахуванням вимог спеціальних законів України. До структури безпекової освіти належать: підготовка ліцеїстів у ліцеях безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання, що передбачає здобуття профільної середньої освіти; професійна освіта та/або професійна підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, яка здійснюється на основі повної загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти; підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівні професійної освіти, яка здійснюється з одночасним здобуттям фахової передвищої чи вищої освіти; підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях фахової передвищої або вищої освіти, яка здійснюється на основі повної загальної середньої освіти;
--	--

	підготовка поліцейських та старшого начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях вищої освіти, яка здійснюється на основі фахової передвищої, вищої освіти в закладах із специфічними умовами навчання. Особи, які здобувають безпекову освіту в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, закладах освіти із специфічними умовами навчання, безоплатно забезпечуються місцями у гуртожитках, харчуванням, спеціальним одягом, грошовим забезпеченням (стипендією) згідно із законодавством України. Положення про заклади спеціалізованої освіти безпекового спрямування та заклади освіти із специфічними умовами навчання затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням спеціальних законів України за поданням Міністерства внутрішніх справ України, погодженим із центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;
Стаття 38. Національне агентство кваліфікацій ... 2. Національне агентство кваліфікацій: бере участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері кваліфікацій;	Стаття 38. Національне агентство кваліфікацій ... 2. Національне агентство кваліфікацій: бере участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері кваліфікацій;

здійснює координацію діяльності заінтересованих сторін у сфері кваліфікацій; здійснює супровід Національної рамки кваліфікацій, у тому числі з метою її гармонізації з аналогічними міжнародними документами; здійснює міжнародне співробітництво у сфері кваліфікацій; здійснює аналіз та оцінку ефективності державної політики у сфері кваліфікацій; бере участь у прогнозуванні потреб ринку праці у кваліфікаціях; здійснює супровід інформаційного забезпечення Національної системи кваліфікацій; створює і веде Реєстр кваліфікацій; розробляє проект порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України; реєструє професійні стандарти та забезпечує відкритий доступ до стандартів; здійснює інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення розроблення професійних стандартів; бере участь у розробленні стандартів освіти та професійних стандартів; здійснює акредитацію кваліфікаційних центрів;	здійснює координацію діяльності заінтересованих сторін у сфері кваліфікацій; здійснює супровід Національної рамки кваліфікацій, у тому числі з метою її гармонізації з аналогічними міжнародними документами; здійснює міжнародне співробітництво у сфері кваліфікацій; здійснює аналіз та оцінку ефективності державної політики у сфері кваліфікацій; бере участь у прогнозуванні потреб ринку праці у кваліфікаціях; здійснює супровід інформаційного забезпечення Національної системи кваліфікацій; створює і веде Реєстр кваліфікацій; розробляє проект порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України; реєструє професійні стандарти та забезпечує відкритий доступ до стандартів; здійснює інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення розроблення професійних стандартів; бере участь у розробленні стандартів освіти та професійних стандартів; здійснює акредитацію кваліфікаційних центрів;
--	--

розробляє критерії та процедури визнання професійних та часткових професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах; розробляє проект порядку присвоєння/підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) кваліфікаційними центрами і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України; взаємодіє з органами та установами забезпечення якості освіти; відсутній здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства. ...	розробляє критерії та процедури визнання професійних та часткових професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах; розробляє проект порядку присвоєння/підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) кваліфікаційними центрами і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України; взаємодіє з органами та установами забезпечення якості освіти; бере участь у функціонуванні зовнішньої системи забезпечення якості професійної освіти здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства. ...
Стаття 52. Категорії учасників освітнього процесу 1. Учасниками освітнього процесу є: здобувачі освіти; педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники; батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітню діяльність;	Стаття 52. Категорії учасників освітнього процесу 1. Учасниками освітнього процесу є: здобувачі освіти; педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники; батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітню діяльність;

інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу у порядку, що встановлюється закладом освіти. Відсутня	інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу у порядку, що встановлюється закладом освіти. 2. Не може працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка: 1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена; 2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи); 3) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили; 4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.
Стаття 53. Права та обов'язки здобувачів освіти 1. Здобувачі освіти мають право на: ... трудова діяльність у позанавчальний час; ...	Стаття 53. Права та обов'язки здобувачів освіти 1. Здобувачі освіти мають право на: ... трудова діяльність у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а

	також під час здобуття освіти за дуальною формою, відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми; ...
Стаття 58. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника закладу освіти 1. Педагогічну діяльність у закладах освіти здійснюють особи, які працюють на посадах педагогічних працівників. ...	Стаття 58. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника закладу освіти 1. Педагогічну діяльність у закладах освіти здійснюють особи, які працюють на посадах педагогічних працівників. ...
Стаття 63. Повноваження Кабінету Міністрів України 1. Кабінет Міністрів України: ... визначає порядок формування і розподілу освітніх субвенцій між бюджетами відповідно до цього Закону та з урахуванням <i>статті 94</i> Бюджетного кодексу України; визначає порядок розподілу державного фінансування професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти;	Стаття 63. Повноваження Кабінету Міністрів України 1. Кабінет Міністрів України: ... визначає порядок формування і розподілу освітніх субвенцій між бюджетами відповідно до цього Закону та з урахуванням положень Бюджетного кодексу України; визначає порядок розподілу державного фінансування професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти;

затверджує державні пріоритети з підготовки фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів у розрізі галузей знань; затверджує перелік галузей знань та спеціальностей для підготовки фахівців вищої, фахової передвищої <i>та професійної (професійно-технічної)</i> освіти; ...	затверджує державні пріоритети з підготовки фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів у розрізі галузей знань; затверджує перелік галузей знань та спеціальностей для підготовки фахівців вищої, фахової передвищої освіти; ...
Стаття 64. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки 1. Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки: ... формує пропозиції про обсяг освітніх субвенцій, державного фінансування середньої, професійної, вищої освіти та стипендійного фонду; розподіляє освітні субвенції та державне фінансування середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої, вищої освіти та	Стаття 64. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки 1. Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки: ... формує пропозиції про обсяг освітніх субвенцій, державного фінансування середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти та стипендійного фонду відповідно до спеціальних законів; розподіляє освітні субвенції та державне фінансування середньої, фахової передвищої, вищої освіти та стипендійний фонд закладів освіти, що перебувають у сфері його управління;

стипендійний фонд закладів освіти, що перебувають у сфері його управління; ...	...
Стаття 65. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти 1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади освіти: беруть участь у реалізації освітньої політики; беруть участь у розробленні умов прийому до закладів <i>професійної (професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти; ...	Стаття 65. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти 1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади освіти: беруть участь у реалізації освітньої політики; беруть участь у розробленні умов прийому до закладів фахової передвищої та вищої освіти; ...
Стаття 69. Державний нагляд (контроль) у сфері освіти ... 5. Підставою для проведення позапланової перевірки закладу освіти є: звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило чи може спричинити шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, до якого додаються документи чи їх копії, що підтверджують такі порушення (за наявності);	Стаття 69. Державний нагляд (контроль) у сфері освіти ... 5. Підставою для проведення позапланової перевірки закладу освіти є: звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило чи може спричинити шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, до якого додаються документи чи їх копії, що підтверджують такі порушення (за наявності);

необхідність перевірки виконання розпорядження про усунення порушень вимог законодавства, виданого за результатами проведення центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або його територіальним органом попереднього заходу державного нагляду (контролю); звернення освітнього омбудсмена;	необхідність перевірки виконання розпорядження про усунення порушень вимог законодавства, виданого за результатами проведення центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або його територіальним органом попереднього заходу державного нагляду (контролю); звернення освітнього омбудсмена;
<i>Стаття 81. Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки</i> <i>1. Правові засади державно-приватного партнерства у сфері освіти і науки визначені Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законом України «Про державно-приватне партнерство», цим Законом, іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</i> <i>2. Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки здійснюється на основі договорів між</i>	Стаття 81. Реалізація інвестиційних проєктів в сфері науки та освіти 1. Правові засади реалізації інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки визначені Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, цим Законом, Законом України «Про інвестиційну діяльність», іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо інвестиційний проєкт відповідає ознакам державно-приватного партнерства, такі проєкти реалізуються відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство». 2. Реалізація інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки здійснюється на основі договорів між

органами державної влади та приватними партнерами, які укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки може передбачати:

спільне фінансування закладів освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти;

розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

професійно-практичну підготовку;

запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти.

органами державної влади, органами місцевого самоврядування та представниками інвестора, які укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Інвестиційні проєкти у сфері освіти і науки можуть передбачати:

спільне фінансування закладів освіти, а також юридичних і фізичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти;

розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

професійно-практичну підготовку;

запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти;

<i>4. Фінансування державно-приватного партнерства у сфері освіти може здійснюватися за рахунок:</i> <i>фінансових ресурсів приватного партнера;</i> <i>фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;</i> <i>коштів державного та місцевих бюджетів;</i> <i>інших джерел, не заборонених законодавством.</i> <i>5. Державно-приватне партнерство щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється без зміни цільового призначення та форми власності цих об'єктів.</i> <i>6. Передача приватним партнерам в оренду, в концесію, в оперативне управління тощо рухомого та/або нерухомого державного та/або комунального майна, у тому числі земельних ділянок, забороняється.</i> <i>Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, у тому числі земельні ділянки, передані приватному партнерові в управління, не може бути предметом застави, стягнення,</i>	<i>інше, не заборонено чинним законодавством України.</i> <i>4. Фінансування розвитку освіти і науки може здійснюватися за рахунок:</i> <i>фінансових ресурсів інвестора;</i> <i>фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;</i> <i>коштів державного та місцевих бюджетів;</i> <i>інших джерел, не заборонених законодавством.</i> <i>5. Реалізація інвестиційних проєктів щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється виключно для провадження освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу освіти без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.</i> <i>6. Передача інвесторам та/або приватним партнерам в користування, оренду земель сільськогосподарського призначення, які знаходяться у користуванні закладів освіти, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України.</i> <i>Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, передані інвестору в користування або управління, не може бути</i>
--	--

<i>джерелом погашення боргу, і щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.</i>	предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти. 7. Інвестиційні проєкти, які повністю або частково передбачають використання публічних інвестицій, реалізуються як публічні інвестиційні проєкти.
Стаття 82. Міжнародне співробітництво у системі освіти 2. Заклади освіти та наукові, науково-виробничі установи системи освіти, органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право провадити зовнішньоекономічну діяльність відповідно до законодавства на основі договорів, укладених ними з іноземними юридичними, фізичними особами, мати власний валютний рахунок, провадити спільну діяльність, у тому числі шляхом створення спільних підприємств (установ). ...	Стаття 82. Міжнародне співробітництво у системі освіти ... 2. Заклади освіти та наукові, науково-виробничі, науково-методичні, навчально-методичні установи системи освіти, органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право провадити зовнішньоекономічну діяльність відповідно до законодавства на основі договорів, укладених ними з іноземними юридичними, фізичними особами, мати власний валютний рахунок, провадити спільну діяльність, у тому числі шляхом створення спільних підприємств (установ). ...

Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81 із наступними змінами)

Стаття 6. Обов'язок громадянина України володіти державною мовою ... 2. Держава забезпечує кожному громадянину України можливості для опанування державної мови через систему закладів дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, а також через підтримку неформальної та інформальної освіти, спрямованої на вивчення державної мови. ...	Стаття 6. Обов'язок громадянина України володіти державною мовою ... 2. Держава забезпечує кожному громадянину України можливості для опанування державної мови через систему закладів дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, а також через підтримку неформальної та інформальної освіти, спрямованої на вивчення державної мови. ...
Стаття 21. Державна мова у сфері освіти 1. Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти	Стаття 21. Державна мова у сфері освіти 1. Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини України. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) із навчанням мовою відповідної національної меншини України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням державною мовою.

Особам, які належать до корінних народів України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної і загальної середньої освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідного корінного народу України. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) із навчанням державною мовою.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини України в комунальних закладах

Особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини України. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) із навчанням мовою відповідної національної меншини України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням державною мовою.

Особам, які належать до корінних народів України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної і загальної середньої освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідного корінного народу України. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) із навчанням державною мовою.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини України в комунальних закладах

загальної середньої освіти або через національні культурні товариства.

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

2. Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної (*професійно-технічної*), фахової передвищої та вищої освіти, в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови.

3. Мовою зовнішнього незалежного оцінювання за результатами здобуття повної середньої освіти та вступних випробувань є державна мова, крім зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов.

4. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, в державних і комунальних закладах освіти.

5. У закладах освіти відповідно до освітньої програми одна або декілька дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами - державною

загальної середньої освіти або через національні культурні товариства.

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

2. Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної, фахової передвищої та вищої освіти, в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови.

3. Мовою зовнішнього незалежного оцінювання за результатами здобуття повної середньої освіти та вступних випробувань є державна мова, крім зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов.

4. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, в державних і комунальних закладах освіти.

5. У закладах освіти відповідно до освітньої програми одна або декілька дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами - державною

мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу. 6. За бажанням здобувачів професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої та вищої освіти заклади освіти створюють можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни. 7. Викладання іноземної мови в закладах освіти і на курсах з вивчення іноземних мов здійснюється відповідною іноземною або державною мовою. 8. Держава сприяє створенню та функціонуванню за кордоном закладів освіти, в яких навчання здійснюється державною мовою або вивчається державна мова. 9. Особливості використання мов в окремих видах та на окремих рівнях освіти визначаються спеціальними законами.	мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу. 6. За бажанням здобувачів професійної, фахової передвищої та вищої освіти заклади освіти створюють можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни. 7. Викладання іноземної мови в закладах освіти і на курсах з вивчення іноземних мов здійснюється відповідною іноземною або державною мовою. 8. Держава сприяє створенню та функціонуванню за кордоном закладів освіти, в яких навчання здійснюється державною мовою або вивчається державна мова. 9. Особливості використання мов в окремих видах та на окремих рівнях освіти визначаються спеціальними законами.
Закон України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119)	
Стаття 1. Основні терміни та їх визначення 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:	Стаття 1. Основні терміни та їх визначення 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

... 8) регіональне замовлення у сфері фахової передвищої освіти - засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у кваліфікованих кадрах, забезпечення конституційного права громадян на освіту шляхом укладання регіональним замовником (обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями) із закладом <i>фахової передвищої</i> освіти регіонального контракту на підготовку фахівців освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та/або бакалавра; ...	... 8) регіональне замовлення у сфері фахової передвищої освіти - засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у кваліфікованих кадрах, забезпечення конституційного права громадян на освіту шляхом укладання регіональним замовником (обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями) із закладом освіти регіонального контракту на підготовку фахівців; освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та/або бакалавра; ...
Стаття 16. Повноваження органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти 1. Органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти: 1) беруть участь у реалізації державної політики у сфері фахової передвищої освіти;	Стаття 16. Повноваження органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти 1. Органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти: 1) беруть участь у реалізації державної політики у сфері фахової передвищої освіти;

2) у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та затверджують обсяги фінансування для здобуття фахової передвищої освіти за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету для закладів фахової передвищої освіти, що перебувають у сфері їх управління та/або передані їм на фінансування; ...	2) у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та затверджують обсяги фінансування для здобуття фахової передвищої освіти за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету для закладів професійної та фахової передвищої освіти, що перебувають у сфері їх управління та/або передані їм на фінансування; ...
Стаття 46. Мова освітнього процесу ... 8. Заклади фахової передвищої освіти приватної форми власності мають право вільного вибору мови навчання із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність в обраній галузі з використанням державної мови. ...	Стаття 46. Мова освітнього процесу ... 8. Заклади фахової передвищої освіти приватної форми власності (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови. ...
Закон України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25, № 50, ст. 456)	

Стаття 2. Правові засади використання державного майна, майна, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, мета та принципи оренди

...

6. Галузеві особливості оренди державного та комунального майна можуть встановлюватися виключно законами.

Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України та національних галузових академій наук регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузових академій наук та статусу їх майнового комплексу».

Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, закріпленого за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також за спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації, підпорядкованими йому регіональними

Стаття 2. Правові засади використання державного майна, майна, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, мета та принципи оренди

...

6. Галузеві особливості оренди державного та комунального майна можуть встановлюватися виключно законами.

Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України та національних галузових академій наук регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузових академій наук та статусу їх майнового комплексу».

Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, закріпленого за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також за спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації, підпорядкованими йому регіональними

органами та територіальними підрозділами, закладами та установами Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які ведуть його облік у спеціальному порядку, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України». Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить закладам <i>загальної середньої</i> освіти, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених <i>Законом України «Про освіту» та Законом України «Про повну загальну середню освіту»</i>. ...	органами та територіальними підрозділами, закладами та установами Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які ведуть його облік у спеціальному порядку, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України». Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить закладам освіти, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту». ...
Стаття 3. Об'єкти оренди ... 2. Не можуть бути об'єктами оренди: 1) єдині майнові комплекси: казенних підприємств;	Стаття 3. Об'єкти оренди ... 2. Не можуть бути об'єктами оренди: 1) єдині майнові комплекси: казенних підприємств;

підприємств системи створення та збереження золотовалютних резервів; підприємств і установ, що забезпечують випуск та зберігання грошових знаків і цінних паперів; підприємств, що забезпечують зв'язком органи законодавчої та виконавчої влади, у тому числі радіотелевізійні передавальні центри; Національної суспільної телерадіокомпанії України (НСТУ); державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України» (МПУ); підприємств, що здійснюють виробництво об'єктів космічної діяльності; діючих закладів освіти, що фінансуються з державного бюджету; ...	підприємств системи створення та збереження золотовалютних резервів; підприємств і установ, що забезпечують випуск та зберігання грошових знаків і цінних паперів; підприємств, що забезпечують зв'язком органи законодавчої та виконавчої влади, у тому числі радіотелевізійні передавальні центри; Національної суспільної телерадіокомпанії України (НСТУ); державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України» (МПУ); підприємств, що здійснюють виробництво об'єктів космічної діяльності; діючих закладів освіти (крім закладів професійної освіти), що фінансуються з державного бюджету; ...
Стаття 14. Особливості оренди єдиного майнового комплексу ...	Стаття 14. Особливості оренди єдиного майнового комплексу ...

Відсутня ...	8. Передача закладів професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про професійну освіту». Забороняється зміна основного виду діяльності закладу професійної освіти при передачі його в оренду як єдиного майнового комплексу. ...
Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради, 2020, № 31, ст.226 із наступними змінами)	
Стаття 1. Основні терміни та їх визначення 1. Для цілей цього Закону наведені терміни вживаються в такому значенні: ... 5) заклад освіти, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти (далі - заклад освіти), - заклад загальної середньої освіти або заклад професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої чи вищої освіти, що провадить освітню діяльність на певному рівні (рівнях) повної загальної середньої освіти; ...	Стаття 1. Основні терміни та їх визначення 1. Для цілей цього Закону наведені терміни вживаються в такому значенні: ... 5) заклад освіти, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти (далі - заклад освіти), - заклад загальної середньої освіти або заклад професійної, фахової передвищої чи вищої освіти, що провадить освітню діяльність на певному рівні (рівнях) повної загальної середньої освіти;

18) учні - особи, <i>зараховані до закладу загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти</i>, які здобувають у будь-якій формі <i>початкову, базову середню чи профільну середню освіту</i>; ...	... 18) учні - особи, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту;
Стаття 8. Забезпечення територіальної доступності ... 3. Територія обслуговування не закріплюється за: закладами загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття виключно профільної середньої освіти; закладами професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої та вищої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти; державними, приватними і корпоративними закладами освіти; закладами спеціалізованої освіти; спеціальними закладами загальної середньої освіти. Територія обслуговування може не закріплюватися за закладами загальної середньої освіти,	Стаття 8. Забезпечення територіальної доступності ... 3. Територія обслуговування не закріплюється за: закладами загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття виключно профільної середньої освіти; закладами професійної, фахової передвищої та вищої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти; державними, приватними і корпоративними закладами освіти; закладами спеціалізованої освіти; спеціальними закладами загальної середньої освіти. Територія обслуговування може не закріплюватися за закладами загальної середньої освіти,

особливості освітньої діяльності яких визначені міжнародними договорами України. ...	особливості освітньої діяльності яких визначені міжнародними договорами України.
Стаття 35. Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти ... 3. Здобуття загальної середньої освіти також можуть забезпечувати заклади професійної (<i>професійно-технічної</i>), фахової передвищої, вищої освіти та інші заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування забезпечують заклади професійної (<i>професійно-технічної</i>) освіти. ...	Стаття 35. Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти ... 3. Здобуття загальної середньої освіти також можуть забезпечувати заклади професійної, фахової передвищої, вищої освіти та інші заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування забезпечують заклади професійної освіти.
Стаття 40. Педагогічна рада 1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу закладу	Стаття 40. Педагогічна рада 1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу закладу

професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої, вищої освіти (у разі його створення). Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, статутом закладу загальної середньої освіти чи положенням про відповідний структурний підрозділ закладу професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої, вищої освіти. 2. Педагогічна рада утворюється за наявності не менше трьох педагогічних працівників. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є керівник закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти, закладу професійної <i>(професійно-технічної)</i>, фахової передвищої чи вищої освіти). ...	професійної, фахової передвищої, вищої освіти (у разі його створення). Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, статутом закладу загальної середньої освіти чи положенням про відповідний структурний підрозділ закладу професійної, фахової передвищої, вищої освіти. 2. Педагогічна рада утворюється за наявності не менше трьох педагогічних працівників. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є керівник закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти, закладу професійної, фахової передвищої чи вищої освіти).
Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (Голос України, 2020 р., № 141-142 із наступними змінами)	
Стаття 38. Організація та проведення азартних ігор на гральних автоматах ...	Стаття 38. Організація та проведення азартних ігор на гральних автоматах ...

4. Забороняється розташовувати зали гральних автоматів: 1) безпосередньо у приміщеннях, в яких розміщено органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування; 2) ближче, ніж за 500 (п'ятсот) метрів до <i>дошкільних закладів освіти, закладів загальної середньої освіти, позашкільної, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти;</i> 3) безпосередньо у приміщеннях культових будівель та споруд, а також приміщеннях, що належать релігійним організаціям; 4) у приміщеннях, що належать до житлового фонду, або інших приміщеннях жилих будинків, у тому числі багатоквартирних; 5) в об'єктах незавершеного будівництва, кіосках, навісах і пересувних малих архітектурних формах, інших тимчасових спорудах для провадження підприємницької діяльності; 6) у населених пунктах з населенням менше 10 000 (десять тисяч) осіб. ...	4. Забороняється розташовувати зали гральних автоматів: 1) безпосередньо у приміщеннях, в яких розміщено органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування; 2) ближче, ніж за 500 (п'ятсот) метрів до закладів освіти усіх рівнів, типів і форм власності; 3) безпосередньо у приміщеннях культових будівель та споруд, а також приміщеннях, що належать релігійним організаціям; 4) у приміщеннях, що належать до житлового фонду, або інших приміщеннях жилих будинків, у тому числі багатоквартирних; 5) в об'єктах незавершеного будівництва, кіосках, навісах і пересувних малих архітектурних формах, інших тимчасових спорудах для провадження підприємницької діяльності; 6) у населених пунктах з населенням менше 10 000 (десять тисяч) осіб. ...
Закон України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (Голос України, 2020 р., № 196) слова «(професійно-технічної)»	

Стаття 20. Форми компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням донорства крові та компонентів крові, та заходи заохочення добровільного безоплатного донорства ... 2. У день донації особа, яка виявила бажання здійснити донацію крові та/або компонентів крові, звільняється від роботи на підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності із збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів власника відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. Здобувачі вищої, професійної (<i>професійно-технічної</i>) та фахової передвищої освіти у зазначені дні звільняються від занять, а військовослужбовці строкової служби та курсанти закладів військової освіти - від несення нарядів, вахт та інших форм служби. ... 5. Здобувачам вищої, професійної (<i>професійно-технічної</i>) та фахової передвищої освіти, які протягом року безоплатно здійснили донацію крові у сумарній кількості, що дорівнює двом разовим максимально допустимим дозам, або плазми крові в сумарній кількості, що дорівнює чотирьом разовим максимально	Стаття 20. Форми компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням донорства крові та компонентів крові, та заходи заохочення добровільного безоплатного донорства ... 2. У день донації особа, яка виявила бажання здійснити донацію крові та/або компонентів крові, звільняється від роботи на підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності із збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів власника відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. Здобувачі вищої, професійної та фахової передвищої освіти у зазначені дні звільняються від занять, а військовослужбовці строкової служби та курсанти закладів військової освіти - від несення нарядів, вахт та інших форм служби. ... 5. Здобувачам вищої, професійної та фахової передвищої освіти, які протягом року безоплатно здійснили донацію крові у сумарній кількості, що дорівнює двом разовим максимально допустимим дозам, або плазми крові в сумарній кількості, що дорівнює чотирьом разовим максимально
---	---

допустимим дозам, заготовленим методом аферезу, або тромбоцитів у двох разових доніціях методом аферезу, надається право на одержання грошової допомоги у розмірі 25 відсотків встановленої у закладі освіти стипендії, а військовослужбовцям строкової служби та курсантам військових закладів освіти - право на одержання грошової надбавки у розмірі 25 відсотків призначеного їм грошового забезпечення протягом шести місяців після здійснення доніції крові та/або компонентів крові у зазначених кількостях. Виплата такої грошової допомоги здійснюється за місцем навчання або проходження служби донора за рахунок коштів відповідних місцевих програм з розвитку донорства крові та компонентів крові.	заготовленим методом аферезу, або тромбоцитів у двох разових доніціях методом аферезу, надається право на одержання грошової допомоги у розмірі 25 відсотків встановленої у закладі освіти стипендії, а військовослужбовцям строкової служби та курсантам військових закладів освіти - право на одержання грошової надбавки у розмірі 25 відсотків призначеного їм грошового забезпечення протягом шести місяців після здійснення доніції крові та/або компонентів крові у зазначених кількостях. Виплата такої грошової допомоги здійснюється за місцем навчання або проходження служби донора за рахунок коштів відповідних місцевих програм з розвитку донорства крові та компонентів крові.
--	--

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

_____ 2025 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про професійну освіту»

1. Мета

Метою проєкту Закону України «Про професійну освіту» є створення єдиної спроможної системи професійної освіти в Україні для самореалізації людини в умовах ринку праці, забезпечення ринків праці кваліфікованими кадрами, з урахуванням потреб та особливостей регіонів, забезпечення узгодженості правових умов формування та реалізації державної політики у сфері професійної освіти, гармонізація та уніфікація правових відносин у сфері здобуття професійної освіти.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні основним нормативно-правовим актом, що регулює систему професійної (професійно-технічної) освіти є Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР. Також є низка інших законів та підзаконних актів, що окремо регулюють різні складові системи та сфери діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти (управління, ліцензування, фінансування тощо), а також взаємовідносини між основними заінтересованими сторонами системи. Але положення чинного Закону не відображають сучасні умови середовища надання освітніх послуг у сфері професійної освіти, потреби ринку праці, а також є неузгодженими з іншими нормативно-правовими актами. Правові колізії порушують права основних учасників освітнього процесу та змушують їх постійно звертатися за додатковими роз'ясненнями, допомогою, а органи управління професійною (професійно-технічною) освітою також повинні витрачати зусилля на пошук збалансованих рішень. Система професійної (професійно-технічної) освіти стосується значної кількості стейкхолдерів, що представляють інтереси різних сторін – надавачів освітніх послуг (понад 2000 державних, комунальних та приватних закладів, навчальних центрів на підприємствах), здобувачів освіти, ринку праці, закладів та установ, що забезпечують науково-методичну підтримку професійної освіти, центральних органів виконавчої влади, місцевих органів влади, професійних спілок, міжнародних організацій, у тому числі донорів. Нормативно-правове забезпечення системи професійної (професійно-технічної) освіти повинно забезпечувати реалізацію прав і збалансоване врахування інтересів цих ключових стейкхолдерів, забезпечувати сталий її розвиток.

Необхідність прийняття проєкту Закону України «Про професійну освіту» обумовлена:

прийняттям Закону України «Про освіту» у 2017 році перехідними положеннями якого не було передбачено внесення змін до чинного Закону України «Про професійно-технічну освіту», однак передбачено доручення Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності

МОН № 1/3642-25 від 26.02.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

Закону привести у відповідність з ним спеціальні закони, зокрема і Закон України «Про професійно-технічну освіту»;

впровадженням Національної рамки кваліфікацій, системи оцінювання якості роботи закладів освіти тощо та необхідності гармонізації чинного законодавства з прийнятими новелами;

реформуванням місцевого самоврядування, децентралізації фінансування й управління закладів професійної (професійно-технічної) освіти, та пов'язані з цим зміни у повноваженнях органів місцевого самоврядування не відображені у чинному Законі України «Про професійно-технічну освіту»;

динамічними змінами вимог роботодавців, ринку праці, здобувачів освіти, які потребують пошуку нових рамок та умов здійснення освітньої діяльності;

активізацією процесів євроінтеграції, у тому числі в освітньому просторі та у сфері визнання кваліфікацій, обумовлює необхідність приведення існуючих норм до європейської практики, а також вимагає внесення змін до чинного закону;

негативними міграційними тенденціями: зменшення кількості здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти та їх частки серед випускників шкіл, з одного боку, і посилення тенденції до навчання впродовж життя, з іншого, а також зміни у виробничих технологіях на підприємствах зумовлюють необхідність пошуку нових форм мотивації до здобуття професійної (професійно-технічної) освіти і навчання, нових форм самої освіти та співпраці з роботодавцями. Мова йде, передусім, про впровадження дуальної форми навчання, освітніх стандартів та освітніх програм на компетентнісній основі, а також розширення ролі місцевих органів влади та роботодавців у формуванні й реалізації стратегій закладів освіти;

розвитком приватних закладів, що надають послуги професійної (професійно-технічної) освіти. Положення чинного закону «Про професійно-технічну освіту» стосуються передусім державних закладів освіти і не відображають специфіку діяльності приватних закладів.

3. Основні положення проєкту акта

Прийняття запропонованого проєкту акта створить уніфіковану систему професійної освіти, що забезпечує право особи на здобуття освіти впродовж життя, дозволить забезпечити взаємоузгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти та сформує підґрунтя ефективного розмежування повноважень у сфері управління та забезпечення фінансування системи, підвищить рівень

управлінської культури керівників закладів, створить модель ефективного розподілу повноважень органів управління закладом професійної освіти, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підвищить мотивацію реалізації інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти, дасть поштовх підвищенню якості підготовки здобувачів освіти, підвищить престижність професійної освіти.

Проєкт акта спростить, зробить зрозумілим для всіх учасників системи професійної освіти механізм забезпечення відповідності компетентностей випускників закладів професійної освіти потребам ринку праці та розвитку економіки.

Також проєкт Закону в цілому сприятиме гармонізації освітнього законодавства та спрощенню структури професійної освіти, а саме:

запровадження одного рівня професійної освіти;

створення єдиного типу закладів для здобуття професійної освіти – професійних коледжів;

зменшення бюрократичних процедур ліцензування та відміна атестації закладів професійної освіти;

запровадження рамкового Державного стандарту та відміну освітніх стандартів для кожної професійної кваліфікації;

розмежування професійної освіти та професійного навчання.

Слід зазначити, що законопроєкт також дозволить розв'язати нагальні проблеми роботодавців у підготовці власних працівників на робочому місці (на виробництві). Проєкт Закону прагне посилити роль роботодавців у всіх сферах діяльності закладу професійної освіти, у тому числі в діяльності забезпечення якості освіти. Саме для цього проєкт Закону передбачає новий орган управління – наглядову раду, яка з-поміж іншого наділена повноваженнями щодо погодження освітніх програми закладу професійної освіти (стаття 43 проєкту акта). Також цей орган управління у закладі освіти має право вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, зокрема запровадження додаткових форм здобуття професійної освіти у закладі професійної освіти.

Проєкт акта передбачає, що заклади професійної освіти можуть функціонувати як комунальні некомерційні підприємства – це дасть можливість отримати більшу кадрову, організаційну та фінансову свободу, на відміну від бюджетних установ. Так само, проєкт акта передбачає розроблення та затвердження методики розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти.

Серед новел проєкту акта є те, що заклад професійної освіти може бути переданий в оренду як єдиний майновий комплекс (окрім закладів професійної освіти, за якими закріплені на праві постійного користування землі сільськогосподарського призначення) зі збереженням його діяльності (стаття 64). Така практика успішно функціонує у країнах Європейського Союзу (зокрема, у Польщі) та створить передумови для запровадження ефективного менеджменту та економії бюджетних коштів.

Стаття 66 проєкту акта передбачає регулювання питання реалізації інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти. Наразі механізм державно-приватного партнерства є складним для реалізації у сфері професійної освіти, тому залучення інвестицій інвестора в об'єкти державної та комунальної власності може бути альтернативою та ефективним інструментом для спільної діяльності бізнесу та закладів професійної освіти.

4. Правові аспекти

Основу нормативно-правової бази у цій сфері становлять:

Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну загальну середню освіту», Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

Прийняття Закону потребує визнання Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» таким, що втратив чинність.

Прийняття Закону потребує внесення змін до інших Законів України та внесення змін і прийняття нормативно-правових актів, розроблених на його виконання, що відображено в прикінцевих положеннях цього законопроєкту.

Положення проєкту Закону не суперечать зобов'язанням України, що випливають з членства в міжнародних організаціях, торговельних угодах.

Проєкт Закону України «Про професійну освіту» розроблений відповідно до Плану заходів виконання рекомендацій Європейської Комісії, представленого у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року з урахуванням Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

На момент внесення проєкт Закону не потребує додаткових витрат з державного бюджету України.

Забезпечення його виконання, в разі прийняття, здійснюватиметься в межах відповідних бюджетних видатків, передбачених Законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта погоджено без зауважень з Міністерством соціальної політики України, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство у справах ветеранів України.

Проект акта погоджено із зауваженнями з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством юстиції України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством оборони України, Міністерством культури та стратегічних комунікацій України, Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій.

Проект акта погоджено із зауваженнями з Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад», Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад». Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Всеукраїнським громадським об'єднанням «Національна асамблея людей з інвалідністю України».

Проект акта стосується функціонування і застосування української мови як державної, окремі його позиції не були погоджені Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта не погоджено Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні. Разом з тим, отримані пропозиції та зауваження були здебільшого враховані у проекті акта.

Направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи (вх. від 25.12.2024 № 179912/0/03-24).

За результатами проведення правової експертизи Міністерством юстиції України надано висновок із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроєктувальної техніки.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

У проекті акта наявні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону України «Про професійну освіту» забезпечує узгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти, створить умови для здобуття освіти впродовж життя, розвитку співпраці з роботодавцями та їх об'єднаннями, дасть поштовх підвищенню якості та престижності професійної освіти, запровадить нові механізми управління закладами професійної освіти, забезпечує фінансову автономію та додаткові джерела фінансування закладів освіти (в тому числі за рахунок використання власних надходжень та можливості розміщення їх на банківських рахунках).

Прийняття Закону України «Про професійну освіту» сприятиме приведенню сфери професійної освіти у відповідність до вимог базового Закону України «Про освіту» та законодавчому врегулюванню питання розширення управлінських повноважень на регіональному рівні та рівні закладів професійної освіти, а саме здійсненню перерозподілу повноважень органів управління у сфері професійної освіти та наданню більшої автономії закладам професійної освіти.

Проект акта є регуляторним актом і матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
-------------------------------	--	-------------------------------------

Суб'єкти господарювання	Позитивний	збільшено управлінську автономію через запровадження нової організаційно-правової форми – комунальне некомерційне підприємство; визначено порядок обрання керівника закладу професійної освіти; розширено можливості більш ефективного управління закладами професійної освіти через передачу в оренду чи в управління закладу освіти;
Громадяни	Позитивний	забезпечує право особи на здобуття освіти впродовж життя через вступ без конкурсу; надання державних гарантій учасникам освітнього процесу; право педагогічних працівників зокрема, на академічну свободу, захист професійної честі та гідності тощо. чітко визначені обов'язки і права керівників закладів професійної освіти

Роботодавці	Позитивний	розширено можливості залучення представників роботодавців до співпраці із закладами професійної освіти через механізми реалізації інвестиційних проєктів та державно-приватного партнерства; посилення ролі роботодавців у всіх сферах діяльності закладу професійної освіти, зокрема, через створення наглядової ради врегульовано професійне навчання, яке може здійснюватися роботодавцями, та зменшено бюрократичні процедури для його запровадження.
Держава	Позитивний	забезпечено гармонізацію положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти з освітнім законодавством та європейськими стандартами; формує підґрунтя ефективного розмежування

		повноважень у сфері управління та забезпечення фінансування системи.
--	--	--

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

« ____ » _____ 2025 року

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ до проєкту Закону України «Про професійну освіту»

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у відсутності цілісного узгодженого нормативно-правового забезпечення системи професійної освіти.

На сучасному етапі економіка України в цілому відчуває гострий дефіцит кваліфікованих робітників. Особливої актуальності набуло питання мобільності, конкурентоспроможності та рівня кваліфікації робітників. З початком повномасштабної війни ринок праці в Україні сильно трансформувався. Через велику міграцію не тільки людей, але й релокацію цілих підприємств, економічну кризу і втрату роботи та працездатності українців, що постраждали від війни, постало питання професійної перекваліфікації.

Гострою проблемою є ресурсне і матеріально-технічне забезпечення закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Обмеженість бюджетних видатків зумовила практично повне фізичне та моральне старіння обладнання, устаткування, сільськогосподарської й іншої техніки, що використовується у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Спостерігається неузгодженість місцевої політики щодо соціально-економічного розвитку, забезпечення трудовими ресурсами, з реальними потребами регіону.

Усе це негативно впливає на якість підготовки робітничих кадрів, знижує можливості професійної самореалізації особистості.

На сьогодні основним нормативно-правовим актом, що регулює систему професійної освіти, є Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР. Протягом останніх 25 років були прийняті та відмінені численні нормативно-правові акти, що регулюють окремі елементи сфери освіти. Також є низка інших законів та підзаконних актів, що окремо регулюють різні складові системи та сфери діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти (управління, ліцензування, фінансування тощо), а також взаємовідносини між основними заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) системи. Положення чинного Закону не відображають сучасні умови середовища надання освітніх послуг у сфері професійної освіти, потреби ринку праці, а також є неузгодженими з іншими нормативно-правовими актами. Зокрема, Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII містить значну кількість новел, що реформують систему освіти України в цілому.

Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, децентралізація фінансування й управління закладів професійної (професійно-технічної) освіти та пов'язані з цим зміни у

МОН № 1/3642-25 від 26.02.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

повноваженнях органів місцевого самоврядування також не відображені у чинному Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». Це зумовлює появу правових колізій.

Крім того, динамічні зміни вимог роботодавців, ринку праці, здобувачів освіти, форм надання освітніх послуг вимагають пошуку нових рамок та умов здійснення освітньої діяльності. Але ці форми взаємовідносин, їх форми та практика реалізації або не відображені у чинному законодавстві, або суперечать йому.

Разом з тим, негативні міграційні тенденції, зменшення кількості здобувачів професійної освіти та їхньої частки серед випускників шкіл, з одного боку, і посилення тенденції до навчання впродовж життя, з іншого, а також зміни у виробничих технологіях на підприємствах зумовлюють необхідність пошуку нових форм мотивації до здобуття професійної освіти і навчання, нових форм самої освіти та співпраці з роботодавцями. Мова йде, передусім, про впровадження дуальної форми здобуття освіти, професійних стандартів, освітніх програм, здобуття часткових кваліфікацій, а також розширення ролі місцевих органів влади та роботодавців у формуванні й реалізації стратегій закладів освіти.

Відповідно до реєстру Єдиної державної електронної бази з питань освіти у 2024 році функціонує 1444 заклади професійної (професійно-технічної) освіти різних форм власності та підпорядкування.

Правові колізії порушують права основних учасників освітнього процесу та змушують їх постійно звертатися за додатковими роз'ясненнями, допомогою, тому органи управління професійною освітою повинні витратити зусилля на пошук збалансованих рішень. Система професійної освіти стосується значної кількості стейкхолдерів, що представляють інтереси різних сторін – надавачів освітніх послуг, здобувачів освіти, ринку праці, закладів та установ, що забезпечують науково-методичну підтримку професійної освіти, центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, професійних спілок, міжнародних організацій, у тому числі донорів. Нормативно-правове забезпечення системи професійної освіти повинно забезпечувати реалізацію прав і збалансоване врахування інтересів цих ключових стейкхолдерів, забезпечувати сталий її розвиток.

Крім того, активізація процесів євроінтеграції, у тому числі в освітньому просторі та у сфері визнання кваліфікацій, обумовлює необхідність приведення існуючих норм до європейської практики.

Проект Закону України «Про професійну освіту» розроблений на виконання пункту 6 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» та з урахуванням положень Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р.

Необхідність прийняття проекту Закону України «Про професійну освіту», зокрема й у воєнний час, викликано також забезпеченням виконання рекомендацій Європейської Комісії, зазначених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення ЄС 2023 року.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Дана проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки такі механізми відсутні, вирішення проблеми можливе лише шляхом державного регулювання.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, у зв'язку з тим, що на сьогодні відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта розроблено з метою забезпечення правових норм формування та реалізації єдиної узгодженої державної політики у сфері професійної освіти.

Цілями регулювання є:

закріплення професійної освіти як державного пріоритету, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток економіки та суспільства. Фінансування системи професійної освіти є інвестицією в людський потенціал, сталий розвиток суспільства, підвищення конкурентоздатності держави на міжнародному ринку товарів, робіт і послуг;

забезпечення конституційного права особи на здобуття професійної освіти відповідно до її інтересів та здібностей;

створення правових, економічних та фінансових умов для функціонування та розвитку системи професійної освіти;

забезпечення доступності та безоплатності здобуття професійної освіти;

створення умов для забезпечення якості професійної освіти та якості освітньої діяльності;

створення умов для реалізації закладами професійної освіти фінансової, академічної, організаційної та кадрової автономії;

сприяння державно-приватному партнерству у сфері професійної освіти;

створення умов для здобуття професійної освіти та професійного навчання впродовж життя;

забезпечення прав на здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

створення умов для міжнародної інтеграції та інтеграції системи професійної освіти у європейський освітній простір.

III. Визначення та оцінка прийнятих альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення без змін	До чинного закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту» постійно вносяться зміни. Також приймаються окремі нормативно-правові акти, що мають на меті врегулювати відносини, що вже фактично склалися у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. Такі фрагментарні заходи не дозволяють у повній мірі усунути правові колізії та відобразити поточні та перспективні потреби ключових стейкхолдерів системи професійної освіти.
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту Закону	Це дозволить забезпечити взаємоузгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти; підвищення престижності здобуття професійної освіти; узгодження реформ НУШ і професійної освіти; закладення нових можливостей здобуття та визнання професійної освіти, освіти дорослих; стимулювання взаємодії системи професійної освіти з роботодавцями; створення нових можливостей для автономії та посилення фінансово господарської діяльності закладів професійної освіти.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення без змін	Відсутні Чинний Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» містить	Витрати пов'язані із обробкою звернень суб'єктів надання освітніх послуг, представників бізнесу, місцевих органів

	правові колізії та не може ефективно здійснювати регулювання правовідносин в сфері професійної освіти. Подальше використання застарілого закону призведе до поглиблення неузгодженості нормативно-правових актів.	управління освітою, що стосуються неузгодженості положень чинного Закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту» іншим законам України та пошук шляхів вирішення проблем, які виникають внаслідок неузгодженості. За оцінками, на це витрачається щонайменше 20 годин робочого часу співробітників Міністерства освіти і науки України в місяць, що веде до річних втрат у розмірі 35018,4 грн на рік (вартість 1 години держслужбовця становить 145,91 грн). Усього: 35018,4 грн на рік
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту Закону	Прийняття Закону дозволить визначити механізми формування єдиної узгодженої державної політики щодо розвитку системи професійної освіти в умовах децентралізації; забезпечить досягнення задекларованих цілей. Збільшення кількості кваліфікованих робітників вийдуть на ринок праці з огляду на збільшення розмірів регіонального замовлення та досутпних механізмів освіти дорослих.	Витрати пов'язані із забезпеченням доступності професійної освіти (інклюзія); гарантування гідної винагороди педагогічним працівникам закладів професійної освіти; сертифікацію педагогічних працівників, витрати, пов'язані із зміною типу (назви) закладів, реалізації права осіб на здобуття професійної освіти за бюджетні кошти. Витрати, пов'язані з інформуванням закладів професійної (професійно-технічної) освіти про внесені зміни: одна онлайн-нарада 1 год x 145,91 грн /год = 145,91 грн (одноразово) публікація інформації на вебсайті та сторінках соціальних мереж МОН 1 год x 145,91 грн /год = 145,91 грн (одноразово) Витрати, пов'язані із підвищенням рівня заробітної плати педагогічних працівників закладів професійної освіти (підвищення на 21300 грн): 21300 грн x 29400 осіб

		$\times 12 = 7514640000$ грн в рік. Витрати, пов'язані із отриманням професійної освіти за кошти бюджету особами, які вже мають іншу освіту (0,01% від працездатного населення в рік = 1200 осіб): $20000 \text{ грн} \times 1200 \text{ осіб} = 24000000$ грн в рік. Витрати, пов'язані із оплатою праці асистентів викладача (із 3300 тис осіб з інвалідністю, які зараз навчаються у закладах, асистента потребують 1%): $167,3 \text{ грн} \times 33 \text{ особи} = 5520,9$ грн в рік. Усього: 7538640291,82 грн.
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

<i>Вид альтернативи</i>	<i>Вигоди</i>	<i>Витрати</i>
Альтернатива 1	Відсутні	Невідповідність чинного закону іншим нормативно-правовим актам, сучасним вимогам та практиці співпраці закладів освіти, здобувачів освіти, роботодавців й інших стейкхолдерів змушує громадян звертатися за додатковими роз'ясненнями. Грошовий вимір витрат оцінити неможливо. Витрати на отримання професійної освіти особами, які вже мають попередню іншу освіту: (0,01% від працездатного населення в рік = 1200 осіб): $20000 \text{ грн} \times 1200 \text{ осіб} = 24000000$ грн в рік. Усього: 24000000 грн в рік
Альтернатива 2	Забезпечується: реалізація принципу навчання впродовж життя, доступності та безоплатності здобуття професійної освіти, гендерної рівності, мотивації до здобуття професійної освіти; гарантія права вибору форм і	Додаткові витрати відсутні

	способів здобуття освіти, їх інтеграції.	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

У ролі суб'єктів господарювання, на яких створює вплив проєкт акта, виступають 1 444 закладів професійної (професійно-технічної) освіти різних форм власності та підпорядкування (за даними Єдиної державної електронної бази з питань освіти станом на грудень 2024).

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць			1 444		1 444
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків			100		100

<i>Вид альтернативи</i>	<i>Вигоди</i>	<i>Витрати</i>
Альтернатива 1	Відсутні. Ситуація залишається незмінною	Витрати, пов'язані з необхідністю звертатися за додатковими роз'ясненнями у зв'язку з неузгодженістю законодавства. У середньому затрати робочого часу працівників закладів освіти становлять 1 годину в місяць. Сумарно в рік це призводить до втрат у розмірі: 48 грн/год x 1 444 x 12 = 57600 грн.
Альтернатива 2	Чіткі і зрозумілі правила гри, визначення повноважень суб'єктів системи професійної освіти. Зменшення зарегульованості процесу надання освітніх послуг, більше автономії закладів (академічної, фінансової, кадрової та організаційної) та можливість більш швидкого пристосування до потреб ринку.	Витрати, пов'язані з переоформленням установчих документів; витрати на підвищення компетентностей керівників закладів освіти; витрати, пов'язані із забезпеченням якості освіти. Зокрема, витрати на переоформлення установчих документів, зміну вивіски, виготовлення печатки складають у середньому 10000 грн на один заклад; витрати часу персоналу на ці процедури - 40 годин. Разом: (10000 грн + 48 грн/год x 40 год) x 1444 = 17212480 грн за перший рік одноразово.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу

досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Зазначена проблема продовжуватиме існувати.
Альтернатива 2	4	Оптимальний варіант збалансування інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання. Наявність можливості для розвитку суб'єктам господарювання та задоволення освітніх потреб особам. Створення передумов для розвитку системи професійної освіти у майбутньому.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	35018,4+ 24000000+ 843400= 24878418,4	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Альтернатива 2	Прийняття Закону дозволить визначити механізми формування єдиної узгодженої державної політики щодо розвитку системи професійної освіти в умовах децентралізації; забезпечить досягнення задекларованих цілей. Збільшення кількості	145,91+ 145,91+ 7514640000+ 24000000+ 12931336= 7551571627,82	Повністю вирішує проблему. Прийняття закону сприятиме досягненню поставлених цілей і вирішенню завдань.

	кваліфікованих робітників вийдуть на ринок праці з огляду на збільшення розмірів регіонального замовлення та доступних механізмів освіти дорослих. Забезпечується: реалізація принципу навчання впродовж життя, доступності та безоплатності здобуття професійної освіти, гендерної рівності, мотивації до здобуття професійної освіти; гарантія права вибору форм і способів здобуття освіти, їх інтеграції. Чіткі і зрозумілі правила гри, визначення повноважень суб'єктів системи професійної освіти. Зменшення зарегульованості і процесу надання освітніх послуг, більше автономії закладів		
--	--	--	--

	(академічної, фінансової, кадрової та організаційної) та можливість більш швидкого пристосування до потреб ринку.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	У альтернативи відсутні переваги, проблема продовжує існувати	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується
Альтернатива 2	Аргументи для відмови відсутні. Обрана альтернатива є найбільш раціональним варіантом врахування інтересів всіх основних груп, на які проблема здійснює вплив. Обрання альтернативи 2 забезпечує виконання рекомендацій європейської Комісії, забезпечить досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми, а також забезпечення розвитку системи професійної освіти.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття законопроекту, яким буде забезпечено:

конституційне право особи на здобуття професійної освіти відповідно до її інтересів та здібностей;

створення правових, економічних та фінансових умов для функціонування та розвитку системи професійної освіти;

доступність та безоплатність здобуття професійної освіти;

створення умов для забезпечення якості професійної освіти та якості освітньої діяльності;

створення умов для реалізації закладами професійної освіти фінансової, академічної, організаційної та кадрової автономії;

створення умов для здобуття професійної освіти та професійного навчання впродовж життя;

право на здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

створення умов для міжнародної інтеграції та інтеграції системи професійної освіти у європейський освітній простір.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади:

забезпечити інформування всіх стейкхолдерів системи професійної освіти про положення нового закону.

Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, здійснюється розрахунок витрат від запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу), та не передбачає збільшення граничної чисельності працівників закладів освіти.

Прийняття та оприлюднення проєкту акта в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до суб'єктів господарювання, центральних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб.

Прийняття проєкту акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Безстроковий. При внесенні змін до чинного законодавства, що можуть вплинути на дію проєкту закону, до нього будуть внесені відповідні корективи в установленому порядку.

Проєкт регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

збільшення на 3 % протягом наступних 3 років після набрання чинності акта кількості випускників до закладів професійної освіти;

кількість осіб з числа дорослого населення, які вступили до закладів професійної освіти протягом 3 років після набрання чинності акта;

розмір коштів і час, що втрачатиметься суб'єктами господарювання на дії, пов'язані з виконанням вимог акта;

кількість закладів професійної освіти, які функціонують як комунальні некомерційні підприємства;

розмір надходжень до державного і місцевого бюджетів, пов'язаних з дією акта, – не передбачено;

дія регуляторного акта обов'язково поширюється на суб'єктів освітньої діяльності у сфері професійної освіти, осіб, які навчаються у закладі професійної освіти та інших учасників освітнього процесу.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта, – не передбачено.

Рівень поінформованості всіх стейкхолдерів з основних положень регуляторного акта – високий. Міністерством освіти і науки України забезпечується оприлюднення його у встановленому законодавством порядку, зокрема на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки (<http://mon.gov.ua>) у розділі «Регуляторна політика».

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися за допомогою заходів, спрямованих на оцінку стану впровадження регуляторного акта та визначення ефективності та доцільності впровадженого регулювання, шляхом аналізу статистичних показників.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності цього регуляторного акта шляхом збирання статистичних даних, одержання пропозицій до нього, їх аналізу.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися шляхом аналізу статистичних даних раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта буде внесено відповідні зміни до регуляторного акта.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником протягом 2022-2023 року.

№	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Стратегічної сесії «Розбудова потенціалу закладів ПТО» в рамках реалізації Програми Європейського Союзу «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України» м. Київ - 22.11.2022 Чернігівська - 23.11.2022 Київська - 24.11.2022 Волинська - 21.12.2022 Житомирська - 22.12.2022 Рівненська - 20.12.2023 Хмельницька - 15.02.2023 Тернопільська - 16.02.2023 Чернівецька - 17.02.2023 Черкаська - 13.03.2023 Кіровоградська - 14.03.2023 Миколаївська - 15.03.2023 Одеська - 16.03.2023 Закарпатська - 03.05.2023	567	Чинний Закон України «Про професійну (професійно-технічну освіту)» не узгоджується з Законом України «Про освіту» в частині змісту освіти (освітні програми), документів про освіту, розподілу повноважень, оплати праці тощо. Не враховані питання академічної мобільності здобувачів освіти та педагогічних працівників, академічної відпустки тощо.

2	Нарада з заступниками директорів департаментів облдержадміністрацій, директорами навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти, головами регіональних рад директорів закладів ПТО - 12-13.06.2023 року, м. Львів	75	Чинний Закон України «Про професійну (професійно-технічну освіту)» не узгоджується з Законом України «Про освіту» в частині змісту освіти (освітні програми), документів про освіту, розподілу повноважень, оплати праці тощо. Не враховані питання академічної мобільності здобувачів освіти та педагогічних працівників, академічної відпустки тощо.
3	Круглий стіл «Освіта в легкій промисловості України»	60	Заклади професійної освіти мають налагоджувати співпрацю з бізнесом. Необхідно переглянути підходи щодо державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.
4.	Всеукраїнська серпнева конференція педагогічних працівників. Секція профтехосвіти «Коледжі майбутнього» - 25.08.2023, м. Київ	250	Необхідно зробити професійну освіту привабливою для суспільства, заклади профтехосвіти – сучасними коледжами, директорів – якісними менеджерами, а стандарти – такими, як хоче бізнес.
	Стратегічні сесії щодо профільної середньої освіти в закладах професійної освіти (за підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE «Децентралізація для розвитку демократичної освіти») - 23-24.11.2023, м. Київ	80	Профільна середня освіта в закладах професійної освіти повинна враховувати кар'єрні амбіції учнів, їхні особисті інтереси та відповідати профілям, за якими вони будуть здобувати освіту, сучасним ринковим вимогам і потребам суспільства.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання – 1444, у тому числі малого підприємництва 1444;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 100 % (відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали (канцелярські товари))	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури	-	-	-
6	Разом (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5), гривень	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1 444	1 444	1 444
8	Сумарно (рядок 6 × рядок 7), гривень	-	-	-
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації 2 год x 48 грн/год	96	-	96
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	-	-	-

11	Процедури офіційного звітування	-		
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-		
13	Інші процедури (зміна установчих документів, печатки, вивісок тощо)	12778	-	12778
14	Разом (сума рядків 9+10+11+12+13), гривень	12874		12874
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1 444	-	1 444
16	Сумарно (рядок 14×15), гривень	18590056	-	18590056

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання:

Міністерство освіти і науки України

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємництва)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітників а органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері	-	-	-	-	-

регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (ознайомлення суб'єктів господарювання із вимогами регулювання)	1	145,91	2 (онлайн нарада для всіх суб'єктів та публікація)	1 444	292
Разом за рік	1	145,91	2	1 444	292
Разом за 5 років	1	145,91	2	1 444	292

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	-	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	18590056	18590056
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	18590056	18590056
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	292	292
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	18590348	18590348

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24 02 2025

м. Київ

№ 359

Про внесення змін до Плану діяльності Міністерства освіти і науки України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки України, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік

Відповідно до частин третьої та четвертої статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

НАКАЗУЮ:

1. Внести до Плану діяльності Міністерства освіти і науки України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки України, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2024 року № 1727, зміни, що додаються.

2. Директорату професійної освіти (Шумік Ірина) забезпечити оприлюднення цього наказу шляхом розміщення на офіційному вебсайті Міністерства.

3. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко Інна) зробити відмітку у справах архіву.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

24 02 2025 № 359

**Зміни до Плану діяльності Міністерства освіти і науки України
та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів
України через Міністра освіти і науки України, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік, затвердженого
наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2024 року № 1727**

Доповнити План діяльності Міністерства освіти і науки України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки України, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2024 року № 1727, пунктами 37 - 39 такого змісту:

№ п/п	Назва проєкту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Строк підготовки регуляторного акта	Назва структурного підрозділу (ЦООВ та їх структурного підрозділу), що розроблятимуть регуляторний акт
1	2	3	4	5
37	Проект Закону України «Про професійну освіту»	Проект акта розроблено з метою визначення правових, організаційних та економічних засад функціонування і розвитку системи професійної освіти в Україні	28.02.2025	Директорат професійної освіти
38	Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку	Проект акта розроблено з метою унормування деяких питань, пов'язаних із проведенням процедури акредитації Національним агентством кваліфікацій, а також питань діяльності кваліфікаційних центрів,	28.02.2025	Директорат професійної освіти

	акредитації кваліфікаційних центрів»	пов'язаних із внесенням змін та/або втратою чинності професійних стандартів		
39	Проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів професійної освіти»	Проект акта розроблено з метою визначення механізмів для оцінювання якості професійної (професійно-технічної) освіти	31.03.2025	Директорат професійної освіти

Генеральний директор директорату професійної освіти

Ірина ШУМІК

ПОВІДОМЛЕННЯ

про оприлюднення проєкту Закону України «Про професійну освіту»

Проект Закону України «Про професійну освіту» (далі – законопроект) розроблений з метою створення єдиної спроможної системи професійної освіти в Україні для самореалізації людини в умовах ринку праці, забезпечення ринків праці кваліфікованими кадрами, з урахуванням потреб та особливостей регіонів, забезпечення узгодженості правових умов формування та реалізації державної політики у сфері професійної освіти, гармонізація та уніфікація правових відносин у сфері здобуття професійної освіти.

Прийняття законопроекту створить уніфіковану систему професійної освіти, що забезпечить право особи на здобуття освіти впродовж життя, дозволить забезпечити взаємоузгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти та сформує підґрунтя ефективного розмежування повноважень у сфері управління та забезпечення фінансування системи, підвищить рівень управлінської культури керівників закладів, створить модель ефективного розподілу повноважень органів управління закладом професійної освіти, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підвищить мотивацію розвитку державно-приватного партнерства між бізнесом та закладами професійної освіти, дасть поштовх підвищенню якості підготовки здобувачів освіти, підвищить престижність професійної освіти.

Також законопроект в цілому сприятиме гармонізації освітнього законодавства та спрощенню структури професійної освіти.

Окрім того, законопроект дозволить розв'язати нагальні проблеми роботодавців у підготовці фахівців на робочому місці (на виробництві).

Назва органу виконавчої влади, що розробив законопроект

Міністерство освіти і науки України

Назва структурного підрозділу, що розробив законопроект, адреса та телефон

Директорат професійної освіти Міністерства освіти і науки України, бульв. Шевченка, 16 каб. 307, м. Київ, 01601, тел. (044) 287-82-05, iryna.shumik@mon.gov.ua. Контактна особа для надання консультацій: Ірина Шумік, генеральний директор директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Зауваження та пропозиції до законопроекту приймаються протягом місяця з дня його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України на вказану пошту та електронну адресу.

Результати обговорення будуть розміщені на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України у встановленому законодавством порядку.